

Verlengd programma Impuls Omgevingsveiligheid 2019

Uitwerking van de hoofdlijnen

- 1. Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)**
- 2. Publicatie Gevaarlijke stoffen (PGS)**
- 3. Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk**
- 4. Lokaal Externe veiligheidsbeleid**
- 5. Voorbereiding implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid**

Managementsamenvatting

Aanleiding voor de verlenging van het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) is de verschuiving van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de overgang naar een werkwijze voor omgevingsveiligheid zonder programmafinanciering, het afronden van enkele projectmatige activiteiten uit het lopende programma 2015-2018 én de moderniseringsoperatie voor omgevingsveiligheid.

Door de verlenging van het programma IOV kunnen decentrale overheden een sterke start maken met de uitvoering van de Omgevingswet in 2021. Bovendien wordt voorkomen dat er in 2019, door het wegvallen van de middelen uit het IOV-programma, knelpunten in de uitvoeringspraktijk ontstaan.

Het programma bestaat uit vijf deelprogramma's:

1. Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo);
2. Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS);
3. Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk (voorheen IKIS);
4. Lokaal externe veiligheidsbeleid;
5. Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid (VIMO).

De activiteiten van de deelprogramma's met het beschikbare budget staan in de onderstaande tabel.

In bijlage 1 is de verdere onderverdeling van de deelprogramma's opgenomen.

In bijlage 2 is de governance van het IOV-programma beschreven, waarbij onder meer ingegaan wordt op welke stakeholders als trekker voor de diverse deelprogramma's optreden.

In bijlage 9 is een begrippenlijst opgenomen.

Tabel Budgetten IOV 2019 per deelprogramma

VERLENGDE IMPULS OMGEVINGSVEILIGHEID	2019
	Totaal
Deelprogramma 1 Brzo	
Coördinatie Brzo	€ 2.280.000
Gemeenschappelijke inspectieruimte	€ 400.000
Projecten Brzo	€ 900.000
Totaal Brzo	€ 3.580.000
Deelprogramma 2 PGS	
Afronding PGS Nieuwe Stijl	€ 50.000
Beheer PGS actualisaties	€ 1.650.000
Projecten PGS	€ 150.000
Totaal PGS	€ 1.850.000
Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk	
Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk	€ 818.000
In te bedden activiteiten en producten Omgevingswet	€ 475.000
Uitrol modernisering omgevingsveiligheid	€ 100.000
Projecten ondersteuning expertise netwerk	€ 380.000
Totaal Ondersteuning door expertisenetwerk	€ 1.773.000
Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	
Uitvoering bestaande wettelijke taken *	€ 6.800.000
Totaal Lokaal EV-beleid	€ 6.800.000
Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid	
Projecten zachte landing MOV	€ 1.050.000
ICT/Informatievoorziening	€ 747.000
Totaal VIMO	€ 1.797.000
Secretariaat PZH	€ 200.000
Totaal Impuls Omgevingsveiligheid 2019	€ 16.000.000

Project Structurele financiering omgevingsveiligheid; advies commissie van Belzen

In 2018 is gestart met een onderzoek welke activiteiten en structuren uit het programma IOV na de verlenging in stand dienen te blijven en wie deze gaat financieren, voor de borging van een goede uitvoeringspraktijk. Dit gebeurt door een commissie, waarin VNG, IPO en het ministerie IenW vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van de heer van Belzen, met Twynstra Gudde als secretaris.

In het project wordt gekeken naar de wettelijke en de bovenwettelijke activiteiten die het lopende programma bevat. Naast de inventarisatie van de activiteiten worden ook het eigenaarschap en de financiële borging van de activiteiten en structuren onderzocht, uitmondend in een advies aan het Bestuurlijk OmgevingsBeraad. Doel is om te voorkomen dat er knelpunten voor de uitvoeringspraktijk ontstaan, indien middelen vanuit Rijk afnemen en er geen andere middelen vanuit andere partners beschikbaar komen.

Het Bestuurlijk OmgevingsBeraad heeft aangegeven dat, indien de besluitvorming over het advies van de commissie van Belzen nog in 2019 geïmplementeerd kan worden, er geen noodzaak meer is voor een verlengd programma IOV 2020.

Vanaf 2020 wordt dan door de betrokken partijen zonder programmafinanciering gewerkt aan omgevingsveiligheid. Als implementatie in 2019 niet mogelijk is, wordt het jaar 2020 als overgangsjaar gebruikt.

Het implementeren van het resultaat van de besluitvorming in het BOB, over het advies van de commissie Van Belzen, krijgt waar nodig alsnog een plek in het dan aan te passen programma IOV 2019. Dit kan pas écht na het afronden van de besluitvorming door het BOB over de structurele financiering van omgevingsveiligheid, begin 2019.

Aandachtspunten per deelprogramma

Deelprogramma 1 Besluit Risico Zware Ongevallen (Brzo)

Het hoofddoel van dit programma is het versterken en verankeren van de uitvoering van het omgevingsveiligheidsbeleid en de regelgeving door bevoegd gezag, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's, anticiperend op het in werking treden van de Omgevingswet.

Het programma 2019 richt zich op het programma Duurzame Veiligheid 2030, de ambities van de staatssecretaris van IenW om te komen tot een schone, gezonde en veilige leefomgeving (beleidsbrief van 5 juni 2018) en de komst van de Omgevingswet. Door een bijdrage te leveren aan de integrale aanpak bij net-niet-Brzo- en achterblijvende (Brzo-)bedrijven wordt veiligheidswinst nagestreefd. Een duurzame veiligheid wordt bevorderd door het uitvoeren van projecten die zorgen voor meer transparantie en openheid van alle betrokken partijen en die inzetten op het veilig opereren van installaties, het veilig produceren en leveren van diensten. Ook is er nog onvoldoende geregeld dat de activiteiten en structuren van het huidige programma geborgd zijn. In dit programma wordt hieraan een verdere impuls gegeven, naast de uitvoering van de structurele werkzaamheden rondom coördinatie Brzo. Tot slot vraagt een aantal lopende projecten nog een afronding in 2019.

De vernieuwing van het de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR) is belangrijk. In 2018 is gestart met de nieuwbouw GIR, maar is in de voorfase gebleken dat het in IOV beschikbare budget niet toereikend is. Ten tijde van het schrijven van het programma IOV 2019 zijn gesprekken gevoerd om het ontbrekende budget van 2 miljoen euro alsnog te verkrijgen. Voor de financiering van deze vernieuwing wordt parallel aan dit programma naar een oplossing gezocht.

Deelprogramma 2 Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS)

De afronding van de actualisatie van de PGS-reeks volgens PGS Nieuwe Stijl is in volle gang. Met deze omzetting kunnen PGS-en nog beter fungeren als BBT-documenten in het vergunning-verleningsproces en als document waarnaar kan worden verwezen in het Bal, volgens de nieuwe opzet van de Omgevingswet.

Een aantal PGS-en wordt mogelijk nog bekrachtigd in het huidige wettelijke kader (Activiteitenregeling). De concepten van de PGS-en zijn nu toegeschreven naar het Bal, hiervoor zal aandacht moeten zijn bij het komen tot wijzigingsteksten van de Activiteitenregeling. In de begroting voor 2019 is geen geld gereserveerd voor een eventuele omzetting om de PGS-en geschikt te maken voor opname in de Activiteitenregeling.

Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk

In het derde deelprogramma zijn de landelijk overkoepelende activiteiten samengebracht. Tot en met 2018 was de naam van dit deelprogramma Informatie- en Kennisinstructuur.

In de activiteiten die uitgevoerd worden door het landelijk expertisenetwerk komen alle EV-aspecten samen en wordt zeer succesvol en effectief kennis uitgewisseld door de medewerkers bij omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, gemeenten en provincies. Een aantal activiteiten betreft het beschikbaar en bereikbaar maken van (nieuwe) kennis op gebied van externe veiligheid, via het kennisportaal Relevant, de kennistafels, het congres en het netwerk Ontwerp Veilige Omgeving. In dit deelprogramma zijn voor 2019 activiteiten opgenomen in relatie tot de aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en 'net-niet Brzo-bedrijven'.

Aandachtspunten zijn hoe de opgebouwde kennis en deskundigheid bij de decentrale bevoegde

gezagen, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's op gebied van externe veiligheid kan worden verankerd en hoe de informatieproducten en -systemen externe veiligheid die zijn opgesteld in de IOV, ondanks de onzekerheid rondom het DSO toch behouden kunnen blijven. In het najaar van 2018 zal een separate notitie worden opgesteld die voor een komend BOB zal worden geagendeerd. Hierin wordt de samenhang tussen alle activiteiten rondom datainfrastructuur externe veiligheid opgenomen.

Deelprogramma 4 Lokaal EV beleid

In het vierde deelprogramma worden de wettelijke taken op gebied van externe veiligheid uitgevoerd, te weten het Besluit externe veiligheid Inrichtingen, Besluit externe veiligheid Transport, Besluit externe veiligheid Buisleidingen en Basisnet. Deze taken worden door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's uitgevoerd. Dit betreft het opnemen van externe veiligheid in de vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering aan gemeenten bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen.

Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid

Het deelprogramma is de continuering van de werkzaamheden van het Programma Modernisering Omgevingsveiligheid, welke nu inzichtelijker zal zijn binnen de IOV-structuur. Het verdere ontwikkelen en implementeren van het nieuwe beleid, het informeren en voorbereiden van de omgeving, zodat deze op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt gereed is, staat in dit programma centraal. Het ontwikkelen van het REV (Register Externe Veiligheid) heeft een belangrijk aandeel hierin.

Inhoud	2
Managementsamenvatting	2
Inleiding	7
Structurele financiering omgevingsveiligheid.....	8
1 Deelprogramma 1 Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)	9
Doel IOV Brzo 2019	10
1.1 Activiteiten Brzo	11
1.1.1 Coördinatie	11
1.1.2 Gemeenschappelijke Inspectieruimte.....	13
1.1.3 Projecten.....	14
a. VTH coördinatie.....	14
b. Omgevingswet.....	15
c. Overige ontwikkelingen	15
1.2 Financiën en organisatie	16
2 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)	17
Doel Publicatiereeks	18
2.1 Activiteiten 2019	18
2.1.1 Activiteiten door beheersorganisatie NEN.....	19
2.1.2 Activiteiten decentrale overheden	20
2.2 Financiën en organisatie	21
3 Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk	22
Doel Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk	23
3.1 Activiteiten 2019	23
3.1.1 Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk	23
Onderzoek verankering deskundigheid.....	23
Project Ontwerp Veilige Omgeving	24
Landelijk expertisenetwerk en kennistafels.....	25
Relevant congres	25
Werkgroep Omgevingsveiligheid	26
3.1.2 In te bedden activiteiten en producten in de Omgevingswet.....	27
1. Kennisportaal Relevant	27
2. Datainfrastructuur externe veiligheid	27
3.1.3. Uitrol modernisering omgevingsveiligheid	30
Bijscholing Aandachtsgebieden.	30
Bevordering vaardigheden en samenwerking.....	31
3.1.4. Projecten.....	31
Themaproject risicorelevante bedrijven (Net-niet Brzo bedrijven).	31
Themaproject Zeer zorgwekkende stoffen.....	32
Innovatieprojecten Veiligheidsregio's.....	33
3.2 Financiën en organisatie	35
4 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid beleid	36
Doel deelprogramma 4: lokaal EV-beleid	37
4.1 Uitvoering bestaande wettelijke taken	37

4.1.1	Taakuitvoering door de VR's	37
4.1.2	Taakuitvoering omgevingsdiensten	38
4.1.3	Transport Gevaarlijke stoffen	39
4.1.4	Ondersteuning visies omgevingsveiligheid	39
4.2	Financiën en organisatiedeelprogramma 4 Lokaal EV-beleid.....	41
5	Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid	42
	Doel IOV-Deelprogramma 5	43
5.1	Activiteiten 2019	43
5.1.1	Data-infrastructuur Omgevingsveiligheid.....	43
A.	Beheer van het huidige RRGs	44
B.	Beschikbaar stellen van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen	44
C.	Doorontwikkeling van het Informatiemodel Omgevingsveiligheid	44
D.	Ontwikkeling van het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV).....	45
E.	Doorontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties.....	45
5.1.2	Aandachtsgebieden	45
A.	Ontwikkelen aandachtsgebieden Brzo bedrijven.....	45
B.	Aandachtsgebieden niet Brzo bedrijven	46
C.	Methodiek implementatie MOV bij VR's en OD's	46
D.	Risicogebieden	46
5.1.3	Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking	47
A.	Ondersteuning omgeving bij implementatie van haar veranderende rol	47
B.	Communicatie MOV-beleid (inhoudelijke vernieuwing)	47
C.	Kennistafel aandachtsgebieden(MOV in de praktijk)	47
D.	Risicocommunicatie	47
5.2	Financiën en organisatie	48
6	Overig Afdracht btw en secretariaat.....	49
Bijlage 1	Indicatieve onderverdeling decentrale overheden 2019.....	50
Bijlage 2	Governance programma IOV 2019	54
Bijlage 3	Toelichting opzet deelprogramma Brzo.....	55
	c. Omgevingswet.....	58
	c. Overige ontwikkelingen	59
Bijlage 4	Verwachte planning PGS werkprogramma 2018/2019	61
Bijlage 5	Kennistafels externe veiligheid	62
Bijlage 6	Taken en activiteiten kennisportaal Relevant.....	64
Bijlage 7	Projectplan Datainfrastructuur externe veiligheid (DP3) 2019	65
Bijlage 8	Informatieproducten van het Informatiehuis externe veiligheid	68
Bijlage 9	Begrippenlijst	70

Inleiding

Het programma Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 is bedoeld om een impuls te geven aan het milieuwerkveld externe veiligheid met als doel een geborgde omgevingsveiligheid.

Het programma IOV zou eind 2018 eindigen en aansluiten op het in werking treden van de Omgevingswet begin 2018. Nu de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld, enkele projecten nog lopen en er een substantiële moderniseringsoperatie gaande is bij omgevingsveiligheid, is een overbruggingsperiode nodig om de projectmatige activiteiten af te ronden en de uitvoering zo goed mogelijk in te richten voor de Omgevingswet.

De invoering van de Omgevingswet en de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid vergen nieuwe rollen, taken en competenties van gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten. Daarvoor is aanvullende ondersteuning nodig (nieuwe handleidingen, aansluiting bij standaarden en bijscholing). In het verlengde programma is expliciet aandacht voor deze ondersteuning bij de implementatie.

Na de goedkeuring van het Bestuurlijk Omgevingsberaad op 25 april 2018 is het hoofdlijnenprogramma uitgewerkt in het onderliggende verlengd programma Impuls Omgevingsveiligheid 2019.

Het programma is in vijf deelprogramma's ingedeeld.

- 1) Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)
- 2) Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS)
- 3) Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk (voorheen IKIS)
- 4) Lokaal externe veiligheidsbeleid
- 5) Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid (VIMO)

De governance van het programma IOV is gelijk aan die van de afgelopen jaren, waarbij het vijfde deelprogramma is aangesloten. De beschrijving van de governance van de IOV staat in bijlage 2.

VERLENGDE IMPULS OMGEVINGSVEILIGHEID	2019
	Totaal
Deelprogramma 1 Brzo	
Coördinatie Brzo	€ 2.280.000
Gemeenschappelijke inspectieruimte	€ 400.000
Projecten Brzo	€ 900.000
<i>Totaal Brzo</i>	€ 3.580.000
Deelprogramma 2 PGS	
Afronding PGS Nieuwe Stijl	€ 50.000
Beheer PGS actualisaties	€ 1.650.000
Projecten PGS	€ 150.000
<i>Totaal PGS</i>	€ 1.850.000
Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk	
Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk	€ 818.000
In te bedden activiteiten en producten Omgevingswet	€ 475.000
Uitrol modernisering omgevingsveiligheid	€ 100.000
Projecten	€ 380.000
<i>Totaal Ondersteuning door expertisenetwerk</i>	€ 1.773.000
Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	
Uitvoering bestaande wettelijke taken *	€ 6.800.000
<i>Totaal Lokaal EV-beleid</i>	€ 6.800.000
Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid	
Projecten hulpinstrumentarium zachte landing MOV	€ 1.050.000
ICT/Informatievoorziening	€ 747.000
<i>Totaal VIMO</i>	€ 1.797.000
Secretariaat PZH	€ 200.000
Totaal Impuls Omgevingsveiligheid 2019	€ 16.000.000

Structurele financiering omgevingsveiligheid

In 2018 is gestart met een onderzoek welke activiteiten en structuren uit het programma IOV na de verlenging in stand dienen te blijven voor de borging van een goede uitvoeringspraktijk. Dit gebeurt door een commissie, waarin VNG, IPO en het ministerie IenW vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van de heer van Belzen, met Twynstra Gudde als secretaris.

Dit betreft zowel wettelijke als bovenwettelijke activiteiten die het lopende programma bevat. Voor de wettelijke activiteiten maakt de commissie van Belzen onder andere gebruik van het onderzoek naar de kosten van de wettelijke taken die momenteel gefinancierd worden met middelen van de IOV. Dit onderzoek is uitgevoerd door Cebeon en staat beschreven bij de bijzonderheden van deelprogramma 3, bij 'Vorbereiding wet en regelgeving'.

Naast inventarisatie van de activiteiten worden ook eigenaarschap en financiële borging van de activiteiten en structuren onderzocht. Het verminderen en/of wegvallen van de aanvullende middelen vanuit het programma Impuls Omgevingsveiligheid kan knelpunten voor de uitvoeringspraktijk tot gevolg hebben, indien er geen andere middelen beschikbaar komen. In enkele deelprogramma zijn aandachtspunten voor de commissie van Belzen opgenomen.

Het Bestuurlijk OmgevingsBeraad heeft aangegeven dat, indien de besluitvorming over het advies van de commissie van Belzen nog in 2019 geïmplementeerd kan worden, er geen noodzaak meer is voor een verlengd programma IOV 2020.

Vanaf 2020 wordt dan door de betrokken partijen zonder programmafinanciering gewerkt aan omgevingsveiligheid. Als implementatie in 2019 niet mogelijk is, wordt het jaar 2020 als overgangsjaar gebruikt.

Het implementeren van het resultaat van de besluitvorming in het BOB, over het advies van de commissie Van Belzen, krijgt waar nodig een plek in het programma IOV 2019. Dit kan pas écht na het afronden van de besluitvorming door het BOB over de structurele financiering van omgevingsveiligheid, begin 2019. De werkgroep IOV en het management van IPO VNG en IenW bespreken dan de uitkomst van de besluitvorming in het BOB over het eindrapport van de heer van Belzen, in samenhang met het programma IOV 2019 en het eindrapport van IOV 2018, om te bepalen welke vervolgstappen nodig zijn.

Terminologie Omgevingsveiligheid en externe veiligheid

Deelprogramma 5 heeft als doel om de afstemming en samenwerking tussen beleidsvorming en beleidsuitvoering te bevorderen. In dit deelprogramma staat beschreven dat omgevingsveiligheid gaat over de vraag hoe de beperkte ruimte in Nederland veilig kan worden benut en de risico's die mensen lopen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Omgevingsveiligheid gaat dus om het afwegen van risico's bij het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen.

Deze betekenis van omgevingsveiligheid, het afwegen van risico's bij het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen, sluit feitelijk nauw aan op de huidige betekenis van externe veiligheid.

In artikel 5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is de betekenis van omgevingsveiligheid breder omschreven dan de huidige betekenis. Echter, deze verbreding valt buiten het bereik en de mogelijkheden van de IOV. In dit kader wordt in het programma IOV de term externe veiligheid gebruikt als omgevingsveiligheid, en vice versa.

In bijlage 9 is een begrippenlijst opgenomen.

1 Deelprogramma 1 Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)

Deelprogramma 1 Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)

Uitwerking van de hoofdlijnen voor het jaar 2019

Versie 4 september 2018
Auteurs M. Wolthuis-Tjin Liep Shie
B. Mo-Ajok
R. Tophoven

Inleiding Brzo

Gemeenten, provincies en waterschappen hebben uitvoerende taken ondergebracht in 29 omgevingsdiensten om kennis, kunde en capaciteit te bundelen. De doelstelling is het verbeteren van de uitvoering van de vergunningverlenings-, de toezichts- en de handhavingstaken (VTH-taken) op het gebied van milieu, bouwen en ruimte. Van de 29 omgevingsdiensten (OD's) zijn zes OD's aangewezen als specialistische diensten voor de uitvoering van de VTH-taken bij bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de bedrijven die vallen onder categorie 4 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4).

Ook de 25 veiligheidsregio's hebben de uitvoering opnieuw georganiseerd voor de genoemde bedrijven, waardoor de werkgebieden van de OD's en de veiligheidsregio's geografisch nagenoeg gelijk zijn.

Ontwikkelingen Brzo: schone, gezonde en veilige leefomgeving

In de beleidsbrief van 5 juni 2018 'Beleidsaanpak milieurisico's en omgevingsveiligheid', maakt de Staatssecretaris van IenW bekend wat haar ambities zijn voor de aanpak van milieurisico's. Deze aanpak kenmerkt zich door een 3 sporenbeleid. Deze sporen zijn het voorkomen van risico's, het intensiveren van de huidige aanpak waarin beheersen van de risico's centraal staat en het actief betrekken van de samenleving bij de aanpak van milieurisico's.

De bovenstaande ambitie en de daarbij geformuleerde sporen vragen ook om een nadere inkleuring van de wijze waarop de Brzo-OD's hun VTH-taken uitvoeren en hierover communiceren met de omgeving.

Omgevingsveiligheid is niet meer alleen de arbeids-, milieu- en brandveiligheid maar strekt zich ook uit tot het veilig en gezond kunnen verblijven in de leefomgeving.

Emissies naar de lucht en het water zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

Daarnaast wil de Staatssecretaris van IenW veiligheidswinst boeken bij net-niet-Brzo-bedrijven en door een aanpak 'op maat' bij achterblijvende (Brzo) bedrijven. Niet alleen kan vanuit het deelprogramma Brzo de expertise worden ingebracht over het integraal aanpakken van risicovolle bedrijven, maar ook het verder doorvoeren/implementeren van een aanpak op maat bij achterblijvende RIE-4- en Brzo-bedrijven krijgt binnen dit programma een impuls.

Duurzame veiligheid 2030

Het deelprogramma Brzo heeft veel raakvlakken met het programma Duurzame Veiligheid 2030 (DV 2030). Kennis vergaren en het met elkaar delen van deze kennis is erg belangrijk. Ook transparantie en openheid zijn voor beide programma's belangrijk omdat dit kernwaarden zijn om veiligheid op een hoger plan te krijgen. Tot slot zijn het veilig opereren van installaties en veilig produceren en het van leveren van diensten ook een aandachtspunt bij de uitvoering van de VTH-taken. Goede samenwerking tussen alle betrokken overheidspartijen, de wetenschap en de bedrijven, is bij het ontwerpen van een duurzame veilige leefomgeving noodzakelijk.

In bijlage 3 is de verdere toelichting van het programma Brzo opgenomen, waaronder de visie op Brzo.

Doel IOV Brzo 2019

Een (versterkte) gecoördineerde VTH-uitvoering en monitoring bij Brzo en RIE-4-bedrijven zodat er een geborgde omgevingsveiligheidssituatie is bij deze bedrijven. De komende periode zullen er verdere stappen gezet worden in de richting van een versterkte integrale uitvoering tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten en Brzo-partners. De 'één overheid gedachte' wordt hiermee verder vormgegeven. Waar mogelijk zal dit programma een bijdrage leveren aan het programma DV 2030 en aan de ambities van de staatssecretarissen van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de leefomgeving schoner, gezonder en leefbaarder te maken.

Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de Brzo-OD's en veiligheidsregio's beschikken over gekwalificeerde medewerkers zodat de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken geborgd is; dit houdt niet alleen in het opleiden van de medewerkers en het zorgen dat ze ook op tijd opgeleid worden, maar ook het ervoor zorgdragen dat deze schaarse specialisten bij de overheid willen (blijven) werken. Deze opgave zal de komende jaren samen met de Brzo-partners worden uitgevoerd;
- er sprake is van uniforme VTH-instrumenten die aansluiten bij de huidige ontwikkelingen en eisen, inclusief het maken van (samenwerkings)afspraken met de betrokken partijen;
- er inzicht is in de uitvoering van de VTH-taken en de prestaties van de bedrijven door gebruik van het gemeenschappelijke registratiesysteem GIR en de analyse en monitoring van deze data;

- openbare informatie van de Brzo-partners en van bedrijven over de uitvoering van VTH en de veiligheidssituatie bij de Brzo- en RIE-4-bedrijven gedeeld wordt; transparantie wordt hierbij ingezet als een drijvende kracht voor veiligheid;
- er sprake is van een goede en efficiënte samenwerking tussen de betrokken overheidspartners, namelijk het coördinatiepunt voor Brzo-OD's, LECBRZO voor de veiligheidsregio's en BRZO+ voor samenwerking met de andere overheden;
- er geanticipeerd wordt op de komst van de Omgevingswet, bijgedragen wordt aan het Programma DV 2030 en aan de uitvoering van prioriteiten uit het regeerakkoord 2017-2021.

1.1 Activiteiten Brzo

De uitvoering van het deelprogramma 1 Brzo is onderverdeeld in de volgende onderdelen:

1. Coördinatie
 - a. coördinatie taken door Bureau Brzo+, DCMR en LEC BRZO
 - b. transparante en open overheid
 - c. kennis, opleidingen en kwaliteit
2. Gemeenschappelijke inspectieruimte (beheer en nieuwe GIR)
3. Projecten
 - a. VTH coördinatie
 - b. Omgevingswet
 - c. Overige ontwikkelingen

1.1.1 Coördinatie

De coördinatie wordt uitgevoerd door Bureau BRZO+, de DCMR als het landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's en het LECBRZO als het landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-VR's.

a) Coördinatie taken Bureau BRZO+

Het BRZO+ samenwerkingsverband heeft de opdracht om de samenwerking tussen diensten te verbeteren en de taakuitvoering zodanig verder te professionaliseren dat de drie toezichthouders integraal en gezamenlijk toezicht houden en waar nodig handhavingssacties uitvoeren.

Het bureau BRZO+ ondersteunt de samenwerking van de BRZO+ partners op basis van de Meerjaren Uitvoeringsagenda 2018-2020. Deze ondersteuning bestaat uit het verbinden van initiatieven en lopende projecten tussen en met de verschillende partijen. Het bureau vervult daarbij een centrale rol in monitoring, communicatie en opleidingen. Daarnaast signaleert het bureau kansen en ontwikkelingsmogelijkheden om eenheid in de uitvoering te bevorderen en geeft feedback over de uitvoering van de afspraken.

Activiteiten Bureau BRZO+

- Aanscherpen van de bestaande uitvoeringskaders.
- Monitoring van de inspectieresultaten.
- Communicatie en kennisdeling in de vorm van bijvoorbeeld kennisdagen, nieuwsbrieven en een website. Hier worden bijvoorbeeld ook centraal alle openbare inspectiesamenvattingen gepubliceerd.
- Opleidingen in de vorm van de BRZO+ academie waarbij inspecteurs geschoold worden op inhoud, uitvoeringskaders en inspectiemethodieken.
- Ontwikkeling van een nieuw landelijk digitaal informatiesysteem (opvolger van GIR) waarin de voorbereiding, uitvoering en de resultaten van het BRZO-inspecties centraal worden vastgelegd.
- Secretariaat, deelname en voorzitterschap van verschillende BRZO+ overleggen.
- Secretaris van grote ontwikkelprojecten met accent op tactisch/strategische impact en samenhang met overige ontwikkelprojecten.

Landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's

Het landelijk coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's is gezeteld bij de DCMR. Binnen het stelsel van de Brzo-OD's is elke Brzo-OD zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het VTH takenpakket. Er is geen sprake van overdracht van taken en/of verantwoordelijkheden. De Brzo-OD is het enige aanspreekpunt voor de individuele bedrijven, de bevoegde gezagen en de lokale/regionale betrokken toezichthouders.

De coördinerende Brzo-OD heeft tot taak de gezamenlijkheid tussen de zes Brzo-OD's te waarborgen voor een uniforme uitvoering van de VTH taken voor deze bedrijven (level playing field voor de bedrijven) en functioneert als aanspreekpunt voor BRZO+, de departementen, het OM/politie en de landelijke georganiseerde overheden en bedrijfsleven. Ook spreken de Brzo-OD's elkaar onderling

aan op het eventueel 'niet voldoen aan afspraken'. Het coördinatiepunt organiseert en faciliteert dit proces voor de zes Brzo-OD's.

Activiteiten landelijk coördinatiepunt zes Brzo-OD'sDCMR

- Voeren van de overall projectleiding van de uitvoering van het IOV-deelprogramma 1 Brzo. Dit houdt in het opstellen van het jaarplan, leveren van de informatie over de uitvoering voor de landelijke monitoring, bijhouden van het landelijke register voor mandaten en opleidingen, opstellen (voortgangs)rapportages, deelname aan de werkgroep IOV en budgetbeheer IOV voor het deelprogramma 1 Brzo.
- Secretariaat, deelname en voorzitterschap van verschillende overleggen tussen de zes Brzo-OD's en met de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers (provincies).
- Zorgen voor een kwaliteitsimpuls voor de uniforme uitvoering van de VTH taken door het opstellen en ontwikkelen van kaderstellende documenten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Organiseren van de opleidingen en het bewaken van de vereiste deskundigheid. Hierbij vindt afstemming plaats met deelprogramma 3 voor het beheer van kennis.
- Vertegenwoordiging in het landelijke netwerk, waaronder deelname aan het BRZO+ kernteam en aan diverse werkgroepen onder BRZO+.
- Het onderhouden van contacten met OM/politie, SMK, IPO, VNG, de departementen en het uitvoeren van de werkzaamheden die daaruit voortkomen, zoals het aanvragen van subsidies.
- Afstemmen van strategie en coördinatie van landelijke communicatieactiviteiten.
- Beheren en verder ontwikkelen van gedeelde informatie- en werkomgeving (Brzoweb)
- Zorgen voor de afstemming met het coördinatiepunt van de Brzo-VR's. Hierbij gaat het primair om afstemming van thema's en onderwerpen op programmaniveau.
- Afstemming met het bureau BRZO+.

Landelijk coördinatiepunt LECBRZO

Het Landelijk coördinatiepunt LECBRZO is een samenwerkingsverband van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is penvoerder en legt via het LEC verantwoording af voor de uitvoering van het programma IOV namens de zes Brzo-veiligheidsregio's. Net als de organisatie van de OD's geldt bij de Brzo-VR's dat de samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het VTH takenpakket: er is geen sprake van overdracht van taken en/of verantwoordelijkheden. De afzonderlijke VR's zijn aanspreekpunt voor de individuele inrichtingen, de bevoegde gezagen en de lokale/regionale betrokken toezichthouders.

Activiteiten LECBRZO

- Het verstrekken van informatie en advies aan VR's.
- Het vertegenwoordigen van de veiligheidsregio's in diverse multidisciplinaire overleggremia en werkgroepen.
- Het ontwikkelen, voor en met de desbetreffende VR's, van instrumentaria ter bevordering van VTH-taken.
- Het organiseren en faciliteren van het IOV-programma voor en in samenwerking met de zes Brzo-VR's.
- Het afstemmen van bovengenoemde onderwerpen met de zes directeurs van de Brzo-VR's.
- Onderhouden van contacten met VNG, Provincies, RIVM, ministeries van IenW en SZW en brancheorganisaties als VNO NCW en NEN.
- Aanvragen van IOV-budget namens zes landsdelen.
- Het ondersteunen van het ministerie van Justitie & Veiligheid bij het verzamelen van informatie over de afzonderlijke VR's en het verstrekken van inzicht in het landelijk beeld van de rampenbestrijding en bedrijfsbrandweren, waaronder de Staat van de Veiligheid en de Staat van de Rampenbestrijding.

b) Transparante en open overheid - Monitoring

De (openbare) data die de overheid beschikbaar heeft, moeten gedeeld worden met de omgeving. Daarbij is het van belang dat de overheid zichzelf en bedrijven de maat neemt.

Activiteiten transparante overheid

- Bijdragen aan de ontwikkeling van de monitor van de toekomst. De huidige rapportages Staat van de Veiligheid van het ministerie van IenW en de Brzo-monitor geven onvoldoende aan hoe veilig het is. Naast de VTH-informatie van de Wabo-kolom wordt samen met de andere toezichtspartners gekeken naar nieuwe gezamenlijke indicatoren die, meer dan nu, iets zeggen over de veiligheid van een bedrijf. Ook het bedrijfsleven en de omgeving worden

hierbij betrokken. Ook de vorm waarin deze veiligheid wordt gepresenteerd wordt meegenomen.

- Deelnemen aan de overleggen in het kader van Roadmap 3 van het programma DV2030.
- Monitoren van de kwaliteit van de uitvoering.
- Bijdragen aan de aanpak van achterblijvende bedrijven door data-analyse en het optimaliseren van de daarbij behorende informatievoorziening/-processen.
- Opstellen door BRZO+ van de BRZO+-monitor en bijdragen leveren aan de Staat van de Veiligheid van het ministerie van IenW.
- Opstellen van de ranking van de bedrijven door BRZO+.

c) Kennis, opleidingen en kwaliteit

De VTH-medewerkers die de Wabo-taken uitvoeren zijn opgeleid om te voldoen aan de in PUMA 2.1 opgenomen kwaliteitscriteria. Er zijn echter ontwikkelingen die vragen om een integrale en gezamenlijke visie over het op peil houden van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken.

Activiteiten Kennis, opleiding en kwaliteit

- Bijdrage leveren aan Roadmap 5, 'hoogwaardige kennis', met een driedeling in:
 1. Data verzamelen: er is veel kennis bij bedrijven en overheden over best practices, en incidenten en near misses. Deze kennis willen we gaan delen en bundelen.
In 2019 is duidelijk welke informatie bij alle partijen (bedrijven en overheden) voor handen is en zal worden gestart met het organiseren van het proces en de methode om de informatie te bundelen.
 2. Data Cleanen (informatie bekijken en ordenen): wat leren we uit deze kennis, wat zijn de grootste gemene delers, hoe kunnen we deze kennis gebruiken om incidenten in de toekomst te voorkómen?
In 2019 wordt de samenwerking tussen de Brzo-OD's en de inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) geïntensiveerd om tot volledige en juiste informatie over incidenten te komen en wordt de analyse hiervan geprofessionaliseerd. Verder wordt de verkenning afgerond naar het vormen van een kennisplatform (virtueel en/of fysiek) analoog aan de CCPS (Center for Chemical Process Safety), CBS (Chemical Safety Board) en IATA (International Air Transport Association).
 3. Data toepassen: Op verschillende manieren wordt de kennis toepasbaar gemaakt voor medewerkers van overheid en bedrijfsleven. De oude technieken zijn rapporten en apps, maar we willen hier vooral naar het beoordelen en inzetten van nieuwe (digitale) technieken.
In 2019 worden de analyses die samen met de ILT zijn uitgevoerd, omgezet in lessen en instructies voor de VTH-uitvoering en in verbeterpunten voor de bedrijven. De safety deal Leren van incidenten van de industrie wordt in dit kader gevolgd. De daaruit voortkomende methoden/trainingen om het leereffect te vergroten zullen getoetst worden op toepasbaarheid voor de overheidspartijen. De kennis en ervaringen die al zijn opgedaan in het kader van het project 'Melden ongewone voorvallen' worden meegenomen.
- Afspraken tussen de Brzo-OD's en in BRZO+-verband over een toekomstbestendig personeelsbeleid om te zorgen voor voldoende gekwalificeerde medewerkers voor de uitvoering van VTH-taken bij Brzo- en RIE4-bedrijven. Hierbij wordt ook gekeken naar de verschillende opleidingsprogramma's van de individuele BRZO+-partners.
- VTH-medewerkers van Brzo-omgevingsdiensten en eventueel ook van andere toezichtspartners volgen als proef een aantal trainingen dat het bedrijfsleven specifiek ontwikkelt voor het opleiden/bijhouden van eigen personeel.
- Bijdragen aan het bepalen van de kennisagenda in het kader van Roadmap 5 van DV 2030.
- Alle Brzo-inspecteurs zijn opgeleid voor het toepassen van de landelijke benadering risicobedrijven (LBR).
- Verkennen met BRZO+-partners voor welke onderwerpen kenniskaarten ontwikkeld moeten worden. Voor twee onderwerpen kenniskaarten opstellen.

1.1.2 Gemeenschappelijke Inspectieruimte

De Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR) is een online inspectiedatabase. De GIR stelt inspectieteams in staat om gezamenlijk een inspectie voor te bereiden en af te ronden. Vanwege de verbetering van de risico gestuurde planning, de uniforme registratie en monitoring, een nieuwe Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR) en door de komst van de Omgevingswet wordt een nieuwe GIR gebouwd.

Beheer van de huidige GIR

In het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) is vastgelegd dat de veiligheidsinspecties bij de Brzo bedrijven uitgevoerd moeten worden door een inspectieteam van omgevingsdiensten, Inspectie SZW, veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders. Alle voorbereiding, bevindingen en conclusies van deze inspecties worden vastgelegd in de Gemeenschappelijk Inspectie Ruimte (GIR). Vanuit de GIR worden vervolgens de inspectierapporten opgesteld en worden jaarlijks monitoringsrapportages opgeleverd. BRZO+ is het samenwerkingsverband waarbinnen dit gebeurt.

Activiteiten Beheer huidige GIR

- Beheren en onderhouden van de huidige GIR.
- Uitgeven van één nieuwe release om bestaande knelpunten op te lossen of nieuwe wensen te implementeren. Deze werkzaamheden blijven ook noodzakelijk tijdens nieuw- of ombouw van de GIR.

Nieuwbouw GIR

De huidige GIR is twaalf jaar oud en bevat een aantal verouderde componenten. Daarnaast passen de huidige inzichten rondom inspecties en informatiewensen niet goed in de verouderde opzet van het systeem.

Bij het opstellen van het IOV programma voor de periode 2015-2018 is rekening gehouden met een nieuwbouw van de GIR. Na een korte verkenning in 2016 is in 2017/2018 gestart met de ontwikkeling en bouw van het nieuwe systeem. In het hoofdlijnenprogramma is er vanuit gegaan dat de bouw van het nieuwe systeem eind 2018 afgerond zou zijn. In 2018 is inderdaad gestart met de nieuwbouw, maar is gebleken dat deze bouw doorloopt in 2019. Daarnaast is in de voorfase gebleken dat het beschikbare IOV-budget niet toereikend is. Ten tijde van het schrijven van het programma IOV 2019 is een separaat traject gestart om het ontbrekende budget van 2 miljoen euro alsnog te verkrijgen.

Activiteit Nieuwbouw GIR

- Bouwen van een nieuwe GIR.

1.1.3 Projecten

De projecten zijn geclusterd rondom drie thema's:

- a. VTH coördinatie
- b. Omgevingswet
- c. Overige ontwikkelingen

Hieronder zijn de activiteiten globaal beschreven. Een gedetailleerdere beschrijving van deze projecten is opgenomen in bijlage 3.

a. VTH coördinatie

Dit onderdeel betreft de afronding van projecten uit 2018.

Activiteiten VTH coördinatie

- *Uniformering en afgestemde toepassing richtlijnen.* Doel is om te bewerkstelligen dat Brzo-bevoegde gezagen de Europese - en landelijke richtlijnen op éénduidige wijze interpreteren en toepassen.
- *Normatieve risicomethodiek.* Deze methodiek maakt het mogelijk om het gelijkwaardigheidsvraagstuk dat bij het implementeren van de PGS 29 naar voren is gekomen, integraal te benaderen.
- *Zeer zorgwekkende stoffen.* De Brzo-OD's leveren op de drie benoemde actielijnen ZZS in beeld, ondersteuning van vergunningverleners en bedrijven en ZZS goed geregeld, hun afgestemde inbreng.
- *Accounthouderschap.* Het doel van dit project is dat concerns die meerdere Brzo-inrichtingen omvatten, voor hun inrichtingen vergelijkbare vergunningen ontvangen en het toezicht en de handhaving is afgestemd met alle toezichthouders.
- *Versterken aanpak milieucriminaliteit.* In de milieukamer werken Brzo partners met strafrechtelijke partners samen aan verdere integratie en uniformering, om er voor te zorgen dat Brzo bedrijven op dat gebied niet anders worden behandeld dan andere bedrijven.
- *Eén landelijke handhavingsstrategie.* Deze strategie wordt gehanteerd bij de Brzo-inspecties. In 2019 zal op basis van de evaluatie uit 2018 onderzocht worden of het mogelijk is om te komen tot een integrale strategie SZW – Wabo (zie verder bijlage 3).
- *Opstellen vernieuwde uniforme inspectiemethodiek Landelijke benadering Risicobedrijven (LBR).* De oude inspectiemethodiek (NIM) wordt aangepast aan de wijzigingen als gevolg van Seveso III, Brzo/Rrzo 2015, PGS-en, de technische integriteit van installaties en de veiligheidscultuur. De inspectiemethodiek heet voortaan Landelijke benadering Risicobedrijven (LBR).

- *Melden ongewone voorvallen.* Naast de wettelijke informatie over ongewone voorvallen, is de informatie ook nodig voor een goede analyse van de oorzaak van ongewone voorvallen.

b. Omgevingswet

De verwachting is dat het Brzo 2015 (een vertaling van de Europese Seveso III richtlijn) inhoudelijk ongewijzigd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) terechtkomt.

Activiteiten Omgevingswet

In deze activiteit wordt vooral ingezet op het Omgevingswetproof maken van de VTH-uitvoering. Het onderdeel instrumenten richt zich binnen de onderstaande projecten op bestuurlijke boete en het digitaliseren van data zodat de informatie gebruikt kan worden voor allerlei toepassingen.

- *In kaart brengen consequenties voor Brzo vergunningverlening en inspecties.* Dit betreft onderzoek naar bepaalde consequenties van de Omgevingswet voor Brzo-bedrijven. Voor vergunningverlening worden in 2019 in ieder geval de indieningsvereisten en het overgangsrecht onderzocht en de consequenties voor de gezamenlijke Brzo-inspecties.
- *Ontwikkelen toekomstbestendige vergunningen en beter informatieverstrekking voor inspecties.* In 2019 wordt onder meer aandacht gegeven aan de processen die nodig zijn om vergunningen op te stellen en de voorschriften up-to-date te houden, aan de ontwikkeling van het project VTH 2.0 en worden digitaliseringsvoorstellen voor de inhoud en de processen voor vergunningverlening en inspecties.

c. Overige ontwikkelingen

Gelet op de ambities in relatie tot de beperkte beschikbare capaciteit zijn voor de onderwerpen cybersecurity en energietransitie geen projecten opgenomen.

Activiteiten overige ontwikkelingen

- *Aanpak net-niet-Brzo-bedrijven (risicorelevante bedrijven).* In 2018 is geconstateerd dat er bij risicorelevante bedrijven veiligheidswinst valt te boeken door deze bedrijven integraal (met alle Brzo.-inspectiepartners) te inspecteren. De vraag is of de instrumenten en wet-, en regelgeving die nu gelden voor 'net-niet-Brzo-bedrijven' toereikend zijn om deze bedrijven veiliger te laten opereren. Om tot een landelijke aanpak te komen heeft de Staatssecretaris van IenW aan BRZO+ gevraagd om hiervoor een trekkende rol te vervullen. In het deelprogramma 3 is in 2019 een project opgenomen om te onderzoeken welke aspecten van de aanpak van Brzo-bedrijven ook nuttig kunnen zijn voor deze net- niet Brzo bedrijven.
- *Achterblijvende bedrijven.* Dit betreft de aanscherping van de aanpak van achterblijvende Brzo-bedrijven op het gebied van procesveiligheid en de naleving van de regels. In 2019 wordt de kennis hierover gedeeld, waar nodig worden inspecteurs extra opgeleid en worden criteria ontwikkeld waarmee bepaald kan worden of een bedrijf een achterblijver is.
- *Zeer zorgwekkende stoffen/blootstelling.* In BRZO+ verband is onder leiding van Inspectie SZW een plan van aanpak opgesteld over hoe integraal om te gaan met de blootstelling aan schadelijke stoffen (waaronder de zeer zorgwekkende stoffen ZZS). De BRZO+-partners onderzoeken wat bij vergunningverlening voor alle partijen de best beschikbare techniek is die kan worden geëist en hoe gezamenlijk toezicht kan worden vormgegeven. In deelprogramma 3 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de uitrol van de aanpak over de provinciale bedrijven en voor de gemeentelijke bedrijven.
- *Ageing.* In 2019 wordt onder andere een format voor een stappenplan ontwikkeld, waarmee in het kader van vergunningverlening kan worden gerealiseerd dat verouderde procesonveilige installaties aan de laatste stand der techniek gaan voldoen.
- *Brzo-bedrijven zijn klimaatproof.* Met de betrokken BRZO+-partners wordt in kaart gebracht welke gebieden en welke Brzo-bedrijven maatregelen moeten treffen, om bij overstromingen de procesveiligheid van de installaties te waarborgen.
- *Veiligheidscultuur.* Naast de technische integriteit van installaties en het veiligheidsmanagementsysteem is veiligheidscultuur een belangrijke determinant voor de veiligheid. Er is een 'inschattinginstrument veiligheidscultuur' ontwikkeld dat gebruikt wordt om de veiligheidscultuur in te schatten van de Brzo-bedrijven en het ranken ervan. Het resultaat ervan wordt nu niet gedeeld. De BRZO+-werkgroep veiligheidscultuur wil in 2019 een module veiligheidscultuur ontwikkelen waarmee bedrijven daadwerkelijk aangesproken kunnen worden op hun veiligheidscultuur.

1.2 Financiën en organisatie

Het bureau BRZO+ is in opdracht van het ministerie IenW betrokken bij de ondersteuning om als één overheid te kunnen opereren, waarbij de Brzo-omgevingsdiensten en Brzo-veiligheidsregio's de uitvoering op geüniformeerde wijze op zich nemen. Daarbij is de gemeenschappelijke inspectieruimte, die door het ministerie van SZW wordt beheerd, een belangrijke digitale tool.

In het onderstaande overzicht is het budget te zien voor 2019 van het verlengde programma. Nota bene: voor de afronding van de nieuwbouw GIR is in 2019 geen budget meer opgenomen in het programma.

Budgetten deelprogramma 1 Brzo, inclusief btw.

Deelprogramma 1 Brzo	2019
1. Coördinatie Brzo	
Landelijk Coördinatie 6 Brzo-OD's en Brzo-VR's en implementatie	€ 1.080.000
Bureau BRZO+	€ 650.000
Monitoring en openbaarheid gegevens	€ 150.000
Kennis, opleidingen en kwaliteit	€ 400.000
2. Gemeenschappelijke inspectieruimte	
GIR beheer, onderhoud	€ 300.000
GIR nieuwe releases	€ 100.000
Nieuwbouw GIR	*
3. Projecten Brzo	
3. Projecten Brzo uniformering VTH taken	€ 900.000
TOTAAL Deelprogramma 1 Brzo	€ 3.580.000

*) Er is gestart met nieuwbouw GIR. In de eerste fase (voorfase) is gebleken dat het in IOV beschikbare budget niet toereikend is. Op dit moment worden gesprekken gevoerd om het ontbrekende budget van 2 miljoen euro alsnog te verkrijgen. Pas op dat moment zal fase 2 (de daadwerkelijke bouw) gestart worden. Dan zal duidelijk worden of het noodzakelijk zal zijn om een (deel van) het huidige resterende budget van IOV 2018 opnieuw toe te kennen in IOV2019. Hiervoor zal te zijner tijd een verzoek worden ingediend. Dit verzoek betreft maximaal 1,5 miljoen euro.

2 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)

Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)

**Uitwerking van de hoofdlijnen voor het
jaar 2019**

Versie 3 augustus 2018
Auteurs P.E. Bohlander MSc.
M.L.E. Biemans MSc.

Deelprogramma 2 Publicatiereeks gevaarlijke stoffen 2019

PGS-publicaties zijn een belangrijk hulpmiddel voor de betrokken overheden bij het uitvoeren van de VTH-taken.

Doel Publicatiereeks

Een actuele PGS-reeks die de VTH-taken voldoende ondersteunt en aansluit bij de Omgevingswet. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de PGS-beheerorganisatie zorg draagt voor een actuele PGS-reeks die aansluit bij de regelgeving;
- de overheid voldoende deskundige capaciteit inzet voor het opstellen of actualiseren van PGS-richtlijnen.

Inleiding

In 2015 is gestart met een revitalisatie van de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen. In de PGS-Governance is de besluitvorming uitgewerkt waarbij onder meer wordt ingegaan op de bevoegdheden en taken en op de doorwerking van beleidsrijke aspecten. In het model PGS Nieuwe Stijl zijn de vorm en inhoud van de toekomstige PGS-reeks weergegeven met duidelijk omschreven doelen, een transparante risicobenadering en praktische maatregelen. De inhoudelijke sturing gebeurt door de PGS-programmaraad waarna de PGS-en Nieuwe Stijl worden vastgesteld door het Bestuurlijk OmgevingsBeraad (BOB). Indien het BOB een PGS heeft vastgesteld, wordt deze door het Rijk verankerd in de wet- en regelgeving.

In het hoofdlijnenprogramma IOV 2019 – 2020 is vastgesteld dat ook in 2019 nog tijd en middelen nodig zijn om een complete PGS-reeks Nieuwe Stijl te kunnen begeleiden en van input te laten voorzien door de uitvoeringsorganisaties. Bovendien eindigt het behouden van een actuele PGS-reeks niet na het opleveren van deze reeks 'PGS nieuwe Stijl'. Ook na 2019 blijft actualisatie en beheer van de PGS-reeks nodig, evenals de uitbreiding van de reeks met nieuwe onderwerpen zoals nieuwe energiedragers die voor de energietransitie nodig zijn. Voorbeelden hiervan zijn lithium-ion batterijen en buurtbatterijen voor energieopslag.

2.1 Activiteiten 2019

In het model PGS Nieuwe Stijl zijn de vorm en inhoud van de geactualiseerde PGS-reeks weergegeven met duidelijk omschreven scenario's, doelen en maatregelen. Hiermee kunnen de PGS-richtlijnen beter fungeren als BBT-documenten in het vergunningverleningsproces en kan er naar worden verwezen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de Omgevingswet. Alle werkzaamheden van het tweede deelprogramma worden onder drie activiteiten geclusterd.

1. Afronding omzetten PGS richtlijnen naar PGS Nieuwe Stijl

De uniformeringsslag van de PGS-richtlijnen is door NEN in 2018 in gang gezet en wordt in 2019 afgerond. De PGS-richtlijnen zijn voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) sterk bepalend. Verschillen tussen PGS-richtlijnen voor identieke vraagstukken leiden tot uitvoeringsproblemen in VTH en rechtsonzekerheid voor het bedrijfsleven. Dit is uiteraard niet wenselijk. De uniformeringsslag richt zich op het element taalgebruik voor termen en definities, beschrijving van scenario's, doelen en maatregelen en op een inhoudelijke uniformering in de doelen en maatregelen tussen de betreffende PGS-richtlijnen.

2. Beheer PGS- actualisaties

Binnen de lopende actualisatie PGS Nieuwe Stijl is ook in 2019 inzet van PGS teams en deskundigen nodig voor het omzetten van de vigerende PGS-richtlijnen naar PGS Nieuwe Stijl. Het beheer gebeurt door de NEN beheersorganisatie, de decentrale overheden en het bedrijfsleven. Voor het beheer van de PGS-actualisaties zijn twee aandachtspunten van toepassing:

- Aandachtspunt kosten

De PGS-reeks wordt adequaat beheerd, met periodieke actualisaties. Voor de structurele verankering van de uitvoering van deze activiteit en proces, én voor de financiering ervan, moet een definitieve oplossing gevonden worden. Onderdeel daarbij is komen tot een visie op de kosten voor de inzet van de decentrale overheden, overige betrokkenen en de besluitvorming. Dit is onderdeel van het onderzoek naar de kosten van de structurele (boven)wettelijke EV-taken door de commissie Van Belzen.

- Aandachtspunt Activiteitenregeling

Een aantal PGS-en wordt mogelijk nog bekrachtigd in het huidige wettelijke kader (Activiteitenregeling). De concepten van deze PGS-en zijn nu toegeschreven naar het Bal

hiervoor zal aandacht moeten zijn bij het komen tot wijzigingsteksten van de Activiteitenregeling.

2.1.1 Activiteiten door beheersorganisatie NEN

De werkzaamheden van de PGS-actualisatie Nieuwe Stijl door NEN worden uitgevoerd zoals deze ook gedurende de afgelopen jaren door NEN zijn uitgevoerd. De PGS-teams worden ondersteund door facilitators en tekstschrijvers, zodat de continuïteit wordt gewaarborgd.

Het uitgangspunt bij het schrijven van het programma IOV 2019 is dat er eind 2018 of uiterlijk begin 2019 elf PGS-richtlijnen gereed zijn om te worden aangeboden aan het BOB. Zie bijlage 4 voor meer details. De overige acht PGS-richtlijnen die in 2018 worden geactualiseerd worden in de loop van 2019 afgerond.

Er is afgelopen jaar vertraging ontstaan bij verschillende PGS-projecten aangezien er tijd nodig was om het eens te worden over de aanpak van het uniformeren tussen PGS-richtlijnen en over de afstemming tussen PGS-richtlijnen die van toepassing zijn op multifuel tankstations. De belangrijkste vertraging is echter ontstaan door de discussie over direct werkende wetgeving. De discussie ging over wat er in de PGS 'Nieuwe Stijl' is toegestaan met betrekking tot het opnemen van maatregelen die zijn gekoppeld aan direct werkende wetgeving. Het gaat met name om wetgeving over het Warenwetbesluit Drukapparatuur 2016 en het Warenwetbesluit explosieveilig materieel 2016. De Programmaraad heeft besloten dat teams onder bepaalde voorwaarden, net als bij 'PGS oude stijl' maatregelen mogen opnemen die eisen bevatten uit direct werkende wetgeving of geharmoniseerde normen. In die maatregelen moet dan verwezen worden naar de desbetreffende wetgeving of geharmoniseerde norm, en de maatregel moet herkenbaar onderscheidend zijn van reguliere PGS-maatregelen. Daarnaast mogen de eisen in de PGS maatregel niet afwijken van de eisen in de direct werkende wetgeving of norm.

Omdat de juridische inkadering bij PGS Nieuwe Stijl sterker is geworden, heeft Inspectie SZW NEN verzocht om een project uit te voeren waarin externe experts een controle doen op de PGS 'Nieuwe Stijl' om de eisen uit direct werkende wetgeving duidelijk herkenbaar te maken en eventueel conflicterende situaties met de wetgeving te voorkomen.

Naast de doorlopende PGS-projecten voor de omzetting naar PGS Nieuwe Stijl van het werkprogramma 2018/2019 is er ook behoefte in het werkveld om nieuwe Projecten op te pakken. Deze zijn er op gericht om onveilige situaties of problemen bij vergunningverlening aan te pakken. Twee nieuwe onderwerpen die de PGS-beheerorganisatie in 2019 wil starten zijn:

I. *Energieopslag – Lithium-ion batterijen/ buurtbatterijen*

In het kader van de energietransitie, maar ook vanwege het gemak in gebruik wordt er steeds meer gebruik gemaakt van Lithium-ion accu's. Deze accu's worden gebruikt voor:

- persoonlijk gebruik (in telefoons, laptops, e-bikes);
- in voertuigen (all elektrisch of hybride);
- voor e-schepen op de binnenvaart. In de toekomst ook voor de zeevaart;
- het gebruik van een Elektriciteit Opslag Systeem (EOS) of *buurtbatterij* om energie van zonne-energie op te slaan of in plaats van dieselgeneratoren bij evenementen.

Het gevaar van Lithium-ion batterijen is dat ze instabiel kunnen worden bij overladen, diep ontladen, hoge en lage temperaturen en slag of stoot. Dit kan in het ergste geval leiden tot kortsluiting, thermal runaway en brand waarbij zeer giftige pyrolyseproducten vrijkomen. Er is echter nog zeer weinig geregeld voor het veilig gebruik van EOS en de opslag van (grote hoeveelheden) Lithium-ion accu's. Dat er forse incidenten kunnen staan is onder andere duidelijk geworden bij de grote brand die op 11 juli jl. heeft gewoed in de Stella fietsenfabriek in Nunspeet. In een PGS kan de beschikbare kennis over de juiste veiligheidsmaatregelen worden opgeschreven zodat bedrijven en vergunningverleners de veiligheid goed kunnen regelen.

II. *Stallen en repareren waterstofvoertuigen (Uitbreiden van PGS 26)*

De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitbreiding van PGS 26 over het stallen en repareren van CNG voertuigen. Er is toen gekozen om alleen uit te breiden met LNG om het project overzichtelijk te houden. Er is nu een behoefte om ook het stallen en repareren van waterstofvoertuigen aan PGS 26 toe te voegen. Voor onderhoud- en reparatiewerkzaamheden aan een waterstofvoertuig worden er eisen gesteld aan de werkplaats. Het gebruik van de werkplaats moet in overeenstemming zijn met de bouwvoorschriften en de geldende regelgeving. Belangrijk is dat er in de werkplaats voldoende natuurlijke of mechanische ventilatie aanwezig is om gassen of dampen af te

voeren. De specifieke risico's van het waterstofvoertuig zijn dat de waterstoftank in het voertuig is gevuld met waterstofgas onder hoge druk en dat er mogelijke vorming van een explosieve atmosfeer kan optreden na het vrijkomen van waterstof.

Opmerkingen activiteiten NEN

- Ten tijde van het schrijven van het programma IOV 2019, was de PGS-beheerorganisatie bezig met een inventarisatie en prioritering van nieuwe onderwerpen. Mogelijk is er een onderwerp dat een hogere urgentie heeft dan de uitbreiding van PGS 26 met waterstofvoertuigen. In dat geval zal NEN een verzoek tot wijziging van het werkprogramma voorleggen aan het BOB.
- Alle bovengenoemde projecten en onderwerpen passen in het werkprogramma binnen het financiële kader van 2019. Mocht het BOB besluiten dat andere projecten belangrijker zijn, zal gekeken moeten worden hoe dat gerealiseerd kan worden. De onderwerpen die ook zijn geïnventariseerd als belangrijke toevoeging aan de PGS-reeks nieuwe stijl, maar naar minder prioriteit hebben en niet binnen het financiële kader van 2019 passen zijn:
 - Koelinstallaties anders dan ammoniak, bijv. CO₂
 - Herziening van PGS 10, Vloeibare zwaveldioxide: opslag en gebruik
 - Herziening van PGS 18, LPG-depots
 - Herziening van PGS 32, Explosieven voor civiel gebruik: bovengrondse opslag

2.1.2 Activiteiten decentrale overheden

De IOV-Stuurgroep PGS organiseert de inbreng van vertegenwoordigers van de overheden (IPO, VNG en Veiligheidsregio's) met hun sparringpartners. Afvaardiging vindt plaats via de IOV-stuurgroep PGS en wordt bekrachtigd in de Programmaraad PGS.

Inzet vertegenwoordigers Overheden:

- Vanuit de IPO en VNG treden specialisten VTH en/of adviseurs Veiligheid op als kennispunt voor het betreffende onderwerp en als de BBT-specialist van dat onderwerp. Per PGS-team wordt één vergunningverlener en één handhaver afgevaardigd. De vertegenwoordiger vanuit de Veiligheidsregio's is Specialist industriële veiligheid en treedt op als kennispunt voor het betreffende onderwerp vanuit de rol van de brandweer. Afvaardiging vindt via de IOV-stuurgroep PGS plaats en wordt bekrachtigd in de Programmaraad PGS.
- Afstemming met sparringpartners: De leden van het PGS-team worden bijgestaan door een sparringpartner, bij voorkeur van een andere organisatie dan waar het teamlid vandaan komt. De afstemming met de sparringpartner is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de specialist een breed gedragen standpunt inbrengt, die door de achterban wordt gedeeld.
- Voor maximaal de helft van de te actualiseren PGS-en per jaar wordt de (technisch) voorzitter door de overheid geleverd. De andere helftis afkomstig vanuit het bedrijfsleven.
- Opleiding en kennisdagen: Circa twee keer per jaar worden kennisdagen georganiseerd voor alle betrokken vertegenwoordigers in de PGS-teams en worden er gezamenlijke knelpunten besproken.
- Management borging overheidsinbreng en coördinatie: Drie betrokken vertegenwoordigers uit de programmaraad (IPO, VNG en VR) vormen de IOV-stuurgroep PGS. Deze stuurgroep toetst of vertegenwoordigers aan de juiste kwaliteitseisen voldoen, borgt de inbreng en rapporteert over de voortgang aan de werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid. Zij is aanspreekpunt voor de teams wanneer er signalen worden gegeven zoals strategisch gedrag van de betrokken partijen binnen een PGS-team, niet eenduidig optreden tussen verschillende PGS-teams en tussen verschillende specialisten binnen het PGS-teams, enzovoorts. Zo nodig kan de IOV-stuurgroep PGS signalen als agendapunt voor de programmaraad PGS doorgeven. Zo signaleert de IOV-stuurgroep PGS dat de kritische massa van EV/PGS-expertise bij omgevingsdiensten en veiligheidsregio's onder druk staat door afhankelijkheid van de IOV-gelden, vergrijzing en verschuiving van formatie naar Brzo-uitvoeringsdiensten.

3. Projecten

- De digitalisering van de PGS-reeks: De resultaten van een pilotproject, waarin één PGS Nieuwe Stijl in 2018 is omgezet in een digitale versie wordt verder uitgerold over de andere PGS-en. Doel is het organiseren van een goede aansluiting op de Omgevingswet, die prioriteit geeft aan een digitale ontsluiting, door de relevante voorschriften via zoekfuncties zichtbaar te maken. Indien het DSO doorgaat is ook daar aansluiting bij noodzakelijk, zo mogelijk via digitale vergunningen.
- Scholing van de medewerkers over de PGS-reeks Nieuwe Stijl onder de diverse doelgroepen en het gebruik van de digitale versie van de PGS-richtlijnen.

2.2 Financiën en organisatie

De beheerder NEN voert de actualisaties van de PGS-richtlijnen uit in opdracht van het ministerie van IenW. De inbreng van de decentrale overheden is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de PGS-richtlijnen uitgaan van de Best Beschikbare Technieken (BBT) en te gebruiken zijn voor vergunningverlening, voor de werkzaamheden van de veiligheidsregio's en dat ze te handhaven zijn. Deze budgetten worden ter beschikking gesteld via de provincie Zuid-Holland, als secretaris van het programma IOV.

Tabel 2.1: Budgetten DP 2 PGS, inclusief btw.

Deelprogramma 2 PGS	2019
1. Afronding PGS Nieuwe Stijl	€ 50.000
2. Beheer PGS actualisaties	€ 1.650.000
3. Projecten PGS	€ 150.000
Totaal PGS	€ 1.850.000

Tabel 2.2: uitsplitsing van de PGS-budgetten

Deelprogramma 2 PGS	2019
1. PGS Nieuwe Stijl: Uniformering alle richtlijnen	€ 50.000
2. PGS-beheer NEN	€ 850.000
Decentrale overheden: borging deskundige inzet	€ 800.000
3. Digitalisering PGS-richtlijnen NEN	€ 100.000
Scholing werken met nieuwe richtlijnen	€ 50.000
TOTAAL Deelprogramma PGS	€ 1.850.000

3 **Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk**

Deelprogramma 3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk (voorheen IKIS)

Uitwerking van de hoofdlijnen voor het jaar 2019

Versie	3 september 2018
Auteurs hoofdstuk	E. van Aalst; D.J. de Boer; R. Helder; A. van Mulken; L. Weeda; M. Biemans
Auteurs bijlage 5,6,7	E. van Aalst; J. Eskens; J. van Grunsven; M. de Lange; C. Nikkels; H. Spobeck.

Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk

Dit deelprogramma ondersteunt de andere deelprogramma's en daardoor het hoofddoel van het programma Impuls Omgevingsveiligheid:

Het versterken en verankeren van de uitvoering van het omgevingsveiligheidsbeleid en de regelgeving, anticiperend op het in werking treden van de Omgevingswet, door bevoegd gezag, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

Doel Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk

Het doel van de ondersteuning van de deelprogramma's door het expertisenetwerk

'Het vervullen van de voorwaarden voor de adequate en versterkte uitvoering van de VTH- en RO-taken met betrekking tot Omgevingsveiligheid en (de voorbereiding op) het beheer van de Populatieservice¹ en andere services en informatieproducten externe veiligheid.

Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- deskundigheid, kennis en informatie wordt georganiseerd, gedeeld en verankerd;
- de ontwikkelde producten en diensten met een structureel karakter worden ontsloten, ingebed in de Omgevingswet en worden beheerd;
- de uitrol van de kaders, randvoorwaarden en modernisering omgevingsveiligheidsbeleid die in deelprogramma 5 worden ontwikkeld binnen het werkveld van VTH en RO;
- de uitvoering van de projecten die genoemd zijn in paragraaf 3.1.4.

De expertise richt zich op het faciliteren van de taakuitvoering door (onder andere) het expertisenetwerk waarin kennis en ervaringen worden gedeeld, het geven van bijscholingen over het gemoderniseerde omgevingsveiligheid, een Datainfrastructuur externe veiligheid voor de digitale ondersteuning van de taakuitvoering en door het beschikbaar stellen van externe veiligheid/omgevingsveiligheid gerelateerde informatie via de website www.relevant.nl.

3.1 Activiteiten 2019

Alle werkzaamheden van het derde deelprogramma zijn onder vier activiteiten geclusterd.

- 3.1.1 Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk
- 3.1.2 In te bedden activiteiten en producten in de Omgevingswet
- 3.1.3 Uitrol modernisering omgevingsveiligheid
- 3.1.4 Projecten

3.1.1 Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk

Onderzoek verankering deskundigheid

In dit project wordt onderzocht hoe de opgebouwde kennis en deskundigheid bij de decentrale bevoegde gezagen, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's op gebied van externe veiligheid kan worden verankerd. Investeren in het opbouwen en behouden van kennis op gebied van externe veiligheid is door de jaren heen een belangrijk aandachtspunt gebleken bij het programma IOV en daarvoor in het programma Programmafinanciering externe veiligheid. Juist in de huidige situatie met een krappe arbeidsmarkt is het belangrijk dat deze opgebouwde kennis en deskundigheid behouden blijft. In het onderzoek worden de volgende vier aspecten betrokken:

- I. De deskundigheid voor advisering door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's;
- II. de ontvangende kant bij gemeenten, d.w.z. EV-kennis bij RO-medewerkers;
- III. EV-kennis bij gemeentebestuur (en provinciebestuur) voor bestuurlijk draagvlak;
- IV. gevolgen afbouw IOV-budget voor lokaal EV-beleid voor bepaalde regio's.

ad.I. Voldoende deskundigheid voor advisering door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's zijn noodzakelijk voor de huidige en toekomstige taakuitvoering. In principe is dit geregeld door het voldoen aan de kwaliteitscriteria. Of dat alle omgevingsdiensten hier nog aan voldoen is onderwerp van dit aspect.

ad II. De EV-kennis bij RO en het draagvlak bij gemeentebesturen zijn noodzakelijk voor de huidige taakuitvoering van externe veiligheid, maar zeker ook voor de ontwikkeling richting MOV. Bovendien bestaat de indruk dat de EV-kennis bij de RO-ambtenaren van de gemeenten op dit moment niet overal op voldoende niveau is, mede na overheveling van EV-expertise naar omgevingsdiensten. Effectieve investeringen in de aanbodzijde (de adviezen van omgevingsdiensten en veiligheidsregio's) zijn alleen mogelijk als er ook voldoende kennis en

¹ De populatieservice levert populatiebestanden voor de bepaling/berekening van het groepsrisico van een inrichting, transportroute of buisleiding vallend onder BEVI, BEVT of BEVB en is gekoppeld aan de rekenpakketten Safeti.NL, RBMII, CAROLA en Gevers.

draagvlak is aan de ontvangende kant bij de gemeenten. Het goed regelen van externe veiligheid in ruimtelijke ordening is een preventieve maatregel bij uitstek en voorkomt saneringen achteraf. Daarom moet bij gemeenten voldoende deskundigheid aanwezig zijn voor het opstellen van EV-beleid, het interpreteren van de EV-adviezen en het voeren van de regie op het proces voor verantwoording groepsrisico. Verantwoording van het groepsrisico bij RO is niet slechts het vastleggen van resultaten in een document. Verantwoording van het groepsrisico is het resultaat van een proces, waarbij een afzonderlijk bestuurlijk besluit genomen moet worden. Overigens kan de bovenstaande paragraaf ook voor de provincies gelden. Dit geldt eveneens voor het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid, na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

III. Voor de politieke dekking van besluiten over zaken als verantwoording groepsrisico is kennis en draagvlak nodig bij bestuurders en de raad. "Politieke dekking" betekent begrip bij bestuurders van de aard van de verantwoording van het risico op een ramp. Bij onvoldoende kennis kunnen bevoegde gezagen minder bewust en bekwaam risico's verantwoorden en aanvaarden, met alle bestuurlijke risico's van dien.

IV. In het onderzoek wordt gekeken wat de afbouw van het IOV-budget betekent voor regio's waar omgevingsdiensten afgelopen jaren veel EV-advisering voor RO aan bevoegde gezagen gefinancierd hebben uit deelprogramma 4. Het betreft de afbouw van het IOV-budget voor lokaal EV-beleid ten opzichte van beschikbare budgetten in voorgaande jaren voor EV-taakuitvoering in het algemeen. De resultaten van het onderzoek door Cebeon worden hierbij gebruikt. Complicerende factor bij deze situatie is dat EV-advisering voor RO niet binnen het verplichte basistakenpakket valt, maar deze kennis wel van gemeenten naar omgevingsdiensten is overgeheveld. Hierdoor is een gat in de kennis bij (een groot deel van de) gemeenten (en provincies) ontstaan. Verder neemt in zijn algemeenheid het programma- of IOV-budget voor EV-taakuitvoering op rijksniveau af. Gemeenten mochten bijvoorbeeld voorheen met de programmafinanciering het hele takenpakket van EV-taakuitvoering financieren. Bij overgang naar IOV in 2014 is een deel van het budget ingezet voor PGS en BRZO. Indien besluitvorming over het advies Structurele financiering externe veiligheid leidt tot afbouw van het IOV-budget, zullen de gevolgen voor landelijke en regionale kennisdeling ook bij het onderzoek worden meegenomen.

VNG is betrokken bij de uitvoering van dit project (gevolgen afbouw IOV-budget voor lokaal EV-beleid voor bepaalde regio's). Voor het onderzoek zal binnen het IOV-netwerk van gemeenten en omgevingsdiensten gekeken worden naar een geschikte projectleider.

Resultaat

Aanbevelingen hoe de opgebouwde kennis en deskundigheid bij de decentrale bevoegde gezagen, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's op gebied van externe veiligheid kan worden verankerd.

Project Ontwerp Veilige Omgeving

Het netwerk Ontwerp Veilige Omgeving (OVO) slaat al jaren een brug tussen veiligheidskundigen, ruimtelijke ontwerpers en bestuurders. Met deze actoren wordt het gesprek gevoerd over het veilig inrichten van de fysieke leefomgeving. Vanuit het netwerk zijn al vele activiteiten georganiseerd die tot doel hebben om te inspireren, te experimenteren, te leren en om ervaring uit te wisselen. De activiteiten van OVO dragen daarmee bij aan een veilige inrichting van de werk- en leefomgeving van de Nederlandse inwoners.

Financieel aandachtspunt

Ook voor 2019 staan deze activiteiten wederom geprogrammeerd. De voor OVO beschikbare subsidiemiddelen zijn ten opzichte van de voorgaande jaren gedaald met 37% voor 2019. Daarmee zullen niet alle activiteiten doorgang vinden, tenzij tijdig cofinanciering wordt gevonden. In 2018 zijn dergelijke inkomsten uit cofinanciering voor OVO-activiteiten (waarvoor deelnemers een financiële bijdrage betalen) gereserveerd voor 2019. Het is de verwachting dat in 2018 en 2019 maximaal €30.000,- aan cofinanciering kan worden gerealiseerd. Daarmee komt de totale OVO-budget 2019 uit op €155.000,-, waarvan € 125.000,- vergoed wordt door de IOV.

Activiteiten 2019

Voor 2019 is uitvoeringen van de volgende activiteiten binnen en door het netwerk OVO gepland:

- Ervaringsreis 'omgevingsveiligheid' voor gemeentelijke bestuurders (eenmaal)
- Ontwerpwedstrijd '(omgevings)veiligheid' in samenwerking met de Beroepsvereniging van Nederlandse stedenbouwkundigen en planologen (BNSP) voor (young)professionals

- Regionale masterclasses 'ontwerp veilige omgeving' voor stedenbouwkundigen, planologen en architecten.
- De ontwerpateliers en summerschools van het netwerk OVO zijn een praktisch en beproefd middel gebleken voor het oplossen van omgevingsveiligheid-gerelateerde knelpunten in de ruimtelijke ordening. Deze OVO-producten worden ook in 2019 weer ingezet om te ondersteunen bij lokale of regionale uitdagingen rond het thema omgevingsveiligheid.

Resultaat

Voortgaande implementatie van omgevingsveiligheid bij veiligheidskundigen, ruimtelijke ontwerpers en bestuurders, voor een veilige inrichting van de fysieke leefomgeving.

Landelijk expertisenetwerk en kennistafels.

Het project Landelijk expertisenetwerk bestaat uit meerdere activiteiten.

Allereerst wordt het expertisenetwerk EV ondersteund door voldoende formatie voor EV-expertise bij omgevingsdiensten. Middelen voor landelijk overkoepelend werkzaamheden door de omgevingsdiensten worden via de provincies ter beschikking gesteld.

De kennisactualisatie van de medewerkers, van belang door alle ontwikkelingen die er gaande zijn rondom externe veiligheid/omgevingsveiligheid, wordt ondersteund door vijf kennistafels, het Relevant congres en door het faciliteren van de werkgroep Omgevingsveiligheid.

Kennistafels

Het delen van relevante, actuele en betrouwbare kennis en informatie ten behoeve van de bij de taakuitvoering betrokken organisaties gebeurt via de verschillende projecten van het derde deelprogramma. Specifieke onderwerpen worden via de Kennistafels gedeeld. Alle kennistafels bieden het bedrijfsleven, overheden en kennis- en opleidingscentra een platform waarin in een open sfeer kennis en informatie wordt gedeeld en tijdig eventuele problemen worden gesignaleerd waar beleid en de praktijk niet op elkaar aansluiten. In de kennistafel kan naar gezamenlijk oplossingen worden gezocht.

De kennistafels vullen dan ook een inhoudelijk behoefte in, waarin het netwerk er specifieke kennis, snel en effectief, wordt uitgewisseld.

De kosten van de voorzitter, secretaris en zaalhuur worden vergoed uit dit project.

Omdat het werkveld verandert, veranderen de kennistafels mee. Daarnaast is er per kennistafel minder geld beschikbaar in 2019. In 2019 zijn vier kennistafels vanuit deelprogramma 3 opgenomen:

- a. Vervoer van gevaarlijke stoffen
- b. Risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS, huidige wetgeving)
- c. Veilige energietransitie
- d. Windturbines

Meer informatie over de kennistafels in 2019 is in bijlage 5 beschreven.

Relevant congres

Het jaarlijkse congres van Relevant heeft als **doel** om de kennisinbreng van planologen, RO-ers, medewerkers van veiligheidsregio's, BRZO-inspecteurs, beleidsmedewerkers, bestuurders, ondernemers en al die andere betrokkenen bij externe veiligheid te ondersteunen door op een toegankelijke en interactieve manier informatie uit te wisselen.

Activiteiten

Het organiseren van het congres gebeurt ongeveer op dezelfde wijze als de voorgaande jaren: samen met het expertisenetwerk externe veiligheid wordt het thema bedacht, de plenaire sprekers gezocht en worden de deelsessies en workshops georganiseerd.

Het budget voor het Relevant congres is dit jaar verlaagd, waardoor de ambiance tijdens het congres wat soberder wordt.

Ook zal het (uitgebreide) schriftelijke verslag vervangen worden door een korte digitale terugblik.

Tot slot zal toegangsprijs van het jaarcongres iets verhoogd worden.

Resultaat

- Het jaarcongres Relevant 2019.
- Kennisuitwisseling tussen EV-experts (op een breed gebied: rekenaars, RO, gemeenten en provincies). Het congres is er voor het netwerk en wordt dan ook door EV-experts georganiseerd, waaronder die door de kennistafels. Ook is er uitwisseling met de kennisinstituten zoals het RIVM, Infomil, VVM en met adviesbureaus.

- Een kort (digitaal) verslag van het jaarcongres.
- De behoefte aan kennisuitwisseling zal ook na 2019 blijven bestaan. In samenwerking met VVM zal onderzocht worden hoe dat in de toekomst vorm kan worden gegeven.

Werkgroep Omgevingsveiligheid

De werkgroep Omgevingsveiligheid is een aanspreekpunt voor provincies en omgevingsdiensten, functioneert landelijk als kennisplatform en signaleert vraagstukken op het gebied van externe veiligheid/omgevingsveiligheid. De deelnemers van de werkgroep zijn medewerkers van provincies en omgevingsdiensten met externe veiligheid/omgevingsveiligheid in hun takenpakket. Ook het ministerie van IenW, RIVM, VNG en brandweer Nederland maken gebruik van het netwerk dat zich heeft gevormd rondom deze werkgroep. Hiermee vervult de werkgroep een sleutelrol binnen dit vakgebied.

Ambitie Werkgroep Omgevingsveiligheid

De landelijke werkgroep bestaat uit inhoudelijk deskundigen op het gebied van externe veiligheid (EV). Enerzijds wordt de werkgroep ingezet om bestuurlijk en ambtelijk te adviseren. Anderzijds fungeert de werkgroep als aanspreekpunt voor provincies, gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten bij beleidsontwikkelingen, praktijkvoorbeelden en kennisdeling op het gebied van EV. De werkgroep is hét landelijke kennispunt EV.

De Werkgroep Omgevingsveiligheid organiseert kennisuitwisseling door (regionale) deskundigheid tijdig bij elkaar te brengen. Hiermee wordt voorkomen dat in de ene regio het wiel wordt uitgevonden terwijl dezelfde inspanningen geleverd worden in een andere regio, zonder dat men dat van elkaar weet.

De leden van de werkgroep beschikken over veel(praktijk)kennis, waarvan bevoegd gezagen en haar uitvoerende diensten gebruik kunnen maken bij beleidsontwikkelingen, denk aan bijvoorbeeld de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid.

De Werkgroep Omgevingsveiligheid zorgt hiermee voor een efficiënt en effectief platform waar kennis en kunde op het gebied van Omgevingsveiligheid worden samengebracht.

De inefficiëntie die hierdoor wordt voorkomen is weliswaar niet altijd zichtbaar, maar wel essentieel voor een goed uitvoerend netwerk.

Eén van de manieren om gebruik te maken van de kennis en het netwerk van de werkgroep is de **Vraagbaak EV**. De Vraagbaak EV brengt vraag en aanbod op het gebied van EV samen. De vraag wordt via het kennisportaal www.relevant.nl aangeboden en de Werkgroep Omgevingsveiligheid zorgt voor een antwoord en deelt dit landelijk.

Positionering Werkgroep Omgevingsveiligheid

De doelstelling van de Werkgroep Omgevingsveiligheid is om als erkend, gewaardeerd en onafhankelijk kennis- en informatieplatform in het vakgebied externe veiligheid te functioneren. De werkgroep wordt door de Rijksoverheid en de lokale overheid betrokken bij beleidsontwikkelingen en stelt gevraagd, maar soms ook ongevraagd advies op. Daarnaast wordt de deskundigheid en het netwerk van de werkgroep ingezet om uitvoering van (wettelijke) EV-taken door de lokale overheid te ondersteunen, knelpunten te constateren en oplossingen aan te dragen. Om de hieruit voortvloeiende taakstelling van de werkgroep te kunnen invullen is het nodig dat de positie van de werkgroep structureel wordt verankerd. Om deze verankering te kunnen bereiken en verder invulling te geven aan de positionering en bekendheid van de werkgroep, wordt in 2019 verder gewerkt aan het communicatietraject dat in 2018 in gang is gezet. Ook is een eigenaar en structurele financiering nodig na de afronding van de Impuls Omgevingsveiligheid. Op dit moment worden de uren van de voorzitter en een deel van de kosten van de deelnemers vergoed vanuit het project Landelijk expertisenetwerk van de IOV.

3.1.2 In te bedden activiteiten en producten in de Omgevingswet

Dit betreft twee activiteiten, het kennisportaal Relevant en het project Datainfrastructuur omgevingsveiligheid/ externe veiligheid.

1. Kennisportaal Relevant

Het kennisportaal wordt beschouwd als de 'front-office' of 'toegangspoort' tot de kennis- en informatie-infrastructuur. Vanuit dit portaal kunnen deskundigen op zoek gaan naar de manier waarop hun actuele informatie- en competentiebehoeften op een betrouwbare wijze kunnen worden vervuld. Het **doel van Relevant** is het leveren van een integrale verzamelings- en ontsluitingssysteem van kennis en informatie voor EV professionals.

Activiteiten 2019

- *Regulier beheer www.relevant.nl.* Het beheer van het kennisportaal externe veiligheid, www.relevant.nl is structureel werk en kent een groot aantal terugkerende activiteiten. De beschrijving van deze (jaarlijks terugkerende) beheersactiviteiten en ontwikkelingen die specifiek in 2019 worden uitgevoerd is opgenomen in bijlage 6 Taken en activiteiten kennisportaal www.relevant.nl.
- *Verankering Relevant.* Na verlengde programma IOV 2019 verloopt de financiering van alle EV-taken niet meer via het tijdelijk programma IOV. Verwacht wordt dat de basis voor de structurele verankering uit het onderzoek van de heer van Belzen naar voren komt; hier wordt aangegeven of het kennisportaal externe veiligheid belangrijk genoeg is om te continueren en wie logischerwijs de eigenaar ervan is. In 2018 is gestart met de oriëntatie om het kennisportaal te positioneren bij een organisatie waar het een structurele plaats kan krijgen. Het behoud van het kennisportaal is een belangrijk onderwerp omdat het netwerk op het keerpunt staat om meer virtueel te netwerken en inhoudelijke vragen vaker projectmatig op te pakken. Deze mogelijkheden kan het kennisportaal prima vervullen. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om het kennisportaal Relevant aan te laten sluiten aan bestaande netwerken op gebied van externe veiligheid. De meest logische ontvanger lijkt het Kennisnet van de Omgevingsdienst NL. Zowel het technisch beheer als het inhoudelijk beheer is in dit onderzoek opgenomen. Verdere oriëntatie over de voorwaarden en kosten van aansluiting aan Omgevingsdienst NL wordt in het najaar van 2018 uitgevoerd. In het onderzoek wordt eveneens gekeken welke functionaliteiten van het huidige Relevant bij voorkeur behouden zouden moeten blijven na de omzetting, en wat daar voor nodig is. In 2019 wordt aangesloten op het resultaat van deze oriëntatie, in combinatie met de besluitvorming in het BOB over het advies van de commissie van Belzen.

Aandachtspunt

Omzetting van de website Relevant naar Kennisnet.nl vergt extra middelen. Naar verwachting is eind 2018 onderzocht hoeveel budget hiervoor nodig is.

Een bestuurlijk besluit over het advies van de commissie van Belzen begin 2019 wordt afgewacht om de business case voor de directeurs van de Omgevingsdiensten over de omzetting af te kunnen ronden.

2. Datainfrastructuur externe veiligheid

Het **doel** van het project Data-infrastructuur externe veiligheid is de digitale ondersteuning van de uitvoering van de huidige wettelijke taken op het gebied van externe veiligheid. Het project Datainfrastructuur externe veiligheid, kortweg DIS, heeft zich de afgelopen jaren gericht op de huidige wetgeving, maar anticipeert ondertussen steeds sterker op de Omgevingswet en het daarbij horende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Hierbij sluit ze aan bij deelprogramma 5. Er zal een geleidelijke overgang moeten zijn van de huidige digitale ondersteuning naar een digitale infrastructuur die aansluit bij het DSO.

Inleiding

Het project Data-infrastructuur externe veiligheid richt zich op een integrale, kwaliteit geborgde en gedigitaliseerde EV-informatievoorziening om de uitvoering van de (huidige wettelijke) EV-taken efficiënt uit te kunnen voeren. Door te focussen op die taakuitvoering, en wat daarin verandert door de Omgevingswet, sluiten de hulpmiddelen altijd aan op de behoefte. Het is van belang om alle producten en systemen te borgen. De informatieproducten en -systemen die in de Impuls Omgevingsveiligheid zijn en worden ontwikkeld worden in 2019 verder afgerond en verankerd. Deze zijn in het hoofdlijnenprogramma reeds benoemd.

Inhoudelijke beschrijving van de activiteiten in 2019

De onderstaande informatieproducten en systemen worden ontwikkeld, gebaseerd op de huidige wet- en regelgeving, maar met oog voor de ontwikkeling van het toekomstige omgevingsveiligheidsbeleid.

Het gaat hierbij om:

1. de Populatieservice,
2. het systeem kwetsbare objecten huidige wetgeving²;
3. de landelijke Signaleringskaarten EV;
4. Gegevenswasstraat.

Deze producten worden in 2019 zó doorontwikkeld dat deze aan kunnen sluiten op de nieuwe ontwikkelingen: de Omgevingswet die vanaf 2021 in werking treedt en het DSO.

In het najaar van 2018 zal een separate notitie worden opgesteld die voor een komend BOB zal worden geagendeerd. Hierin wordt de samenhang tussen alle activiteiten rondom datainfrastructuur externe veiligheid opgenomen. Deze besluitvorming is naar verwachting van invloed op de verdere uitvoering van het project DIS in de Impuls Omgevingsveiligheid.

Populatieservice

De Populatieservice is bedoeld voor het verstrekken van populatiegegevens ten behoeve van het uitvoeren van risicoberekeningen in het kader van de wettelijke taakuitvoering Externe Veiligheid door het bevoegd gezag (gemeenten, provincies en rijk). De Populatieservice gebruikt informatie die (hoofdzakelijk) afkomstig uit de landelijke Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) en verzorgt de input naar de rekenpakketten voor EV (SAFETI-NL, Carola, RBMI en Gevers).

Activiteiten

- a. Beheer van het systeem Populatieservice, optimalisatie waar nodig en mogelijk.
- b. Uitbreiding met de EDIT TOOL: digitalisering van populatie d.m.v. de tabel met personen aantallen.
- c. Het beheer van de extractie en dataopslag wordt verder geprofessionaliseerd ter voorbereiding op de eisen van het DSO.
- d. Er wordt nagegaan of, en zo ja hoe, de Populatieservice voor andere toepassingen gebruikt kan worden, ten behoeve van de integrale afweging van externe veiligheid met andere milieuthema's en met gezondheid.

Resultaat Populatieservice

Digitale verstrekking van populatiegegevens: gegevens over het aantal personen in een gebied dat maatgevend is voor (complexe) berekeningen van risicocontouren; gekoppeld aan de wettelijk verplichte rekenpakketten en beschikbaar als kaartlaag.

Kwetsbare Objecten EV

Informatie over de achtergrond van het systeem Kwetsbare objecten EV is te vinden in bijlage 7.

Activiteiten

De tweede versie 2.0 van het systeem KO-EV (voorheen KOEVI) is eind 2018/begin 2019 beschikbaar voor gebruik door de EV-uitvoerenden bij gemeenten en provincies, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. De activiteiten in het systeem KO-EV 2.0 in 2019 zijn:

- a. de voorbereiding op de nieuwe definities in de Omgevingswet,
- b. het openen van informatie over potentiële kwetsbare objecten (nog niet gerealiseerde maar wel volgens de bestemmingsplannen),
- c. de optimalisatie van de gegevensverwerking en het gegevensbeheer,
- d. de optimalisatie van de presentatie van de kwetsbare objecten, als alternatief voor de huidige criteria om de kwetsbaarheid te bepalen.
- e. een verkenning met Veiligheidsregio's over informatie-uitwisseling over kwetsbare objecten en de verdere uitvoering van de pilot over de kleurenkaart zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

In 2018 is in samenwerking met I&W en het Informatiehuis EV gewerkt aan een dataset kwetsbare gebouwen en locaties. Inhoudelijke aanpassingen die nodig zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ondertussen verwerkt in de KO-EV, Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden in de Kwetsbaar Objecten systeem de

² Het doel van de service Kwetsbare Objecten EV is om een actueel en accuraat overzicht te bieden van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die momenteel in de EV-wet- en regelgeving worden onderkend. Dit is gerelateerd aan het informatieproduct dat de kwetsbare gebouwen en locaties beschrijft volgens het BKL, dat al in 2018 wordt ontwikkeld samen met deelprogramma 5.

definities van het Bkl gebruikt. Er wordt ook in 2019 nauw samengewerkt met het ministerie IenW in hun verdere ontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties.

Resultaat systeem Kwetsbare objecten externe veiligheid KO-EV

Gegevensbestand met geografische informatie over kwetsbare locaties en gebouwen, dat wil zeggen: waar veel of minder zelfredzame personen zich kunnen bevinden. Het bestand is ontsloten via een gegevensservice. Definities van de huidige wet- en regelgeving, Bevi, worden nu nog gehanteerd, bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de definities van het Bkl gehanteerd.

De EV-Signaleringskaart

Op deze landelijk dekkende signaleringskaart Externe veiligheid worden alle relevante risicobronnen met hun relevante risicoafstanden en effectgebieden geografisch getoond in relatie tot de kwetsbare objecten in hun omgeving. Vanuit het werkveld is grote behoefte aan de digitalisering van een signaleringskaart met name voor RO-toepassingen, maar ook mogelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en beleidsvorming.

Activiteiten 2019

- a) Het opleveren van een tweede versie van de landelijke signaleringskaart EV, waarbij de gegevenskwaliteit wordt geoptimaliseerd ten opzichte van de eerste versie (zie ook de alinea Gegevenswasstraat hieronder).
- b) een verdere systeemintegratie van de systemen Populatieservice, Koevis en de gegevenswasstraat, door het ontwikkelen van de verbindingen daartussen, waarbij informatie over populaties, kwetsbare objecten en risicobronnen als kaartlagen worden beschouwd in eenzelfde GIS-omgeving.
- c) onderzoek en zo mogelijk uitvoering van een pilot 'verbreding Signaleringskaart voor andere milieuthema's', samen met OD.nl. Veel van de gegevens zijn afkomstig van de landelijke databases. De omzetting van deze data tot informatie (bijvoorbeeld de populatiedichtheden) zijn ook te gebruiken voor andere milieuthema's en voor analyses door adviseurs van gemeenten zoals de GGD's. Er wordt ook gekeken naar de relaties met de Atlas leefomgeving. Dit bevordert de uniformiteit en de betrouwbaarheid van een integrale afweging.

[Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de Signaleringskaart automatisch omgezet naar de definities van het BKL.]

Resultaat landelijke signaleringskaart EV

Landelijk dekkende GIS-kaart gecombineerde GIS-kaarten, waarin alle relevante risicobronnen met hun relevante risicoafstanden en effectgebieden geografisch getoond, in relatie tot de kwetsbare objecten in hun omgeving staan gecombineerd met extra kaartlagen zoals bestemmingsplannen, planregels, luchtfoto's enzovoorts. De signaleringskaart is een toetsinstrument waarmee het bevoegd gezag haar wettelijke taken (volgens de huidige wetgeving) gemakkelijker kan uitvoeren.

Gegevenswasstraat

Voor de juiste EV-taakuitvoering en de ontwikkeling van de Signaleringskaart is een actueel, volledig en juist gegevensbestand met risicobronnen onmisbaar. Informatie over de achtergrond van het de gegevenswasstraat is te vinden in bijlage 7.

Activiteiten

- a) Het project DIS werkt eraan om gegevens uit externe bronnen digitaal te verkrijgen, bijvoorbeeld vanuit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen BAG en de Basisregistratie Handelsregister NHR. Dit scheelt veel handwerk en verhoogt de datakwaliteit.
- b) Het verkrijgen van nieuwe EV-relevante inrichtingen uit de zaaksystemen: EV-Relevantietool en het doorsluizen van de gegevens aan de VTH-applicaties
- c) Het maken van afspraken met de leveranciers van standaard VTH-applicaties om hierin uniformering te verkrijgen. Toelichting: een belangrijke databron voor EV zijn de zaaksystemen van het bevoegd gezag en daarbinnen met name de VTH-applicaties. In deze zaaksystemen worden de gegevens rond de vergunning-afhandeling geadministreerd en vindt (vooral nog) de (bij voorkeur digitale) registratie van vergunningen plaats, inclusief de archiefsystemen met afgehandelde vergunningen. De wijze waarop deze digitale registratie exact uitgevoerd wordt is een belangrijk aandachtspunt, omdat uniformiteit de datakwaliteit verhoogd en de automatische koppelingen met systemen als het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV), de signaleringskaart en andere informatieproducten vergemakkelijkt. Het DSO en het IHEV stellen hier ook specifieke eisen aan. De eerste stap is hierin gezet met

de Pilot Zaaksysteem ODMH in 2018. Het resultaat van de pilot is inbreng voor het verkrijgen van standaard VTH-applicaties bij de omgevingsdiensten.

Resultaat gegevenswasstraat

Verhogen van de betrouwbaarheid, bestendigheid en beheersbaarheid van de, in de informatieproducten EV gebruikte data.

Architectuur

Om te zorgen dat er voor de systemen die in dit project worden ontwikkeld een samenhangend stelsel ontstaat, is gekozen om het ontwikkeltraject onder architectuur aan te pakken. De architectuur is in 2018 ontwikkeld en toegepast op alle ontwikkelingen in het project. Hierover is in bijlage 7 een globale toelichting opgenomen.

Beheer van de producten Datainfrastructuur EV

Het project Datainfrastructuur in de IOV ontwikkelt een data-infrastructuur die zorgt voor betrouwbare informatievoorziening aan de bevoegde gezagen t.b.v. de wettelijke EV-taakuitvoering.

De provincies zijn verantwoordelijk om –naast het informatiehuis Natuur- ook het informatiehuis Externe Veiligheid (IHEV) te ontwikkelen. De afgelopen jaren heeft het IPO de kwartiermaker van het IHEV geleverd.

Er is echter onzekerheid over de informatiehuizen. Vanuit het DSO wordt hierover op 1 januari 2021 een besluit genomen genomen. Doordat er concrete producten opgesteld worden in het IOV-programma, met het oog op verankering in het informatiehuis externe veiligheid cq DSO, is deze onzekerheid onwenselijk, vooral omdat deze informatieproducten voor de verhoging van de efficiëntie van de EV-taakuitvoering verzorgen, zoals het DSO beoogt.

Ook voor het IPO, kwartiermaker van het IHEV, is deze situatie onwenselijk. Vanuit het belang rondom het thema externe veiligheid is het wenselijk dat de provincies, parallel aan het Informatiehuis Natuur, het Informatiehuis externe veiligheid verder ontwikkelen. Deze ambitie zal onderdeel zijn van de notitie, die begin 2019 aan het BOB wordt voorgelegd, ter besluitvorming over Datainfrastructuur externe veiligheid.

In bijlage 8 staat beschreven welke informatieproducten voorzien zijn om opgenomen te worden in het Informatiehuis externe veiligheid, of op een andere manier geborgd moeten worden.

Activiteiten beheer DIS

- Het advies afwachten dat de commissie van Belzen geeft over wie eigenaar van de (informatie)producten kan en wil zijn en over de structurele financiering, na aflopen van de Impuls Omgevingsveiligheid;
- gebruik makend van deze adviezen, borgen van een structurele plaats voor de (informatie)producten, omdat die momenteel nog gelinkt zijn aan het kennisportaal www.relevant.nl, wat een website is die eveneens afhankelijk is van de IOV-governance;
- borgen van het inhoudelijk beheer, dat momenteel gebruik maakt van het landelijk expertisenetwerk en daarmee ook afhankelijk is van de Impuls Omgevingsveiligheid.

3.1.3. Uitrol modernisering omgevingsveiligheid

Dit cluster betreft de zogeheten uitrol van de kaders, randvoorwaarden, kwaliteitseisen en dergelijke die in deelprogramma 5 worden ontwikkeld en waarbij de uitvoering in deelprogramma 3 plaatsvindt.

Bijscholingen Aandachtsgebieden.

In 2018 is gestart met het geven van bijscholingen Aandachtsgebieden aan professionals op het gebied van externe veiligheid en ruimtelijke ordening vanuit bevoegde gezagen, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en adviesbureaus.

Het **doel** van de bijscholing Aandachtsgebieden is het leren toepassen van de systematiek van de aandachtsgebieden.

Er zijn geen kosten aan de bijscholing verbonden. De bijscholing wordt vergoed uit dit project.

Activiteit

Ook in 2019 worden deze bijscholingen gegeven. De inhoud ervan wordt aangepast, wanneer ontwikkelingen in het Handboek Omgevingsveiligheid, de evaluaties van de bijscholing zelf, of de kennistafel Aandachtsgebieden in deelprogramma 5 daar aanleiding voor geven.

Resultaat

Bijscholing, verdeeld over het land, met waarin de systematiek van brand-, explosie- en toxische aandachtsgebieden en voorschriftengebieden rondom risicobronnen wordt uitgelegd.

Bevordering vaardigheden en samenwerking

Het **doel** van deze activiteit is het bevorderen van vaardigheden die een integrale afweging en samenwerking binnen en tussen vakgebieden stimuleren.

Activiteit

In 2018 is deze activiteit gestart, nog onder de noemer 'cursus cultuuromslag'. Cultuuromslag is een breed concept. Om een cultuuromslag in één cursus voor alle EV-gerelateerde organisaties in heel Nederland te vangen is dan ook wat ambitieus. Het faciliteren van een integrale afweging in de Omgevingswet is praktischer van aard en in de tweede helft van 2018 is de ontwikkeling van een praktijkcursus 'Externe veiligheid in de integrale afweging' opgestart.

In 2019 wordt de praktijkcursus gegeven. Hierbij wordt zoveel mogelijk samengewerkt met de activiteiten en communicatie die in deelprogramma 5, bij 'Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking' worden uitgevoerd.

Resultaat

Met OD's, VR's, GGD 's en waterschappen wordt een fictieve casus behandeld (bijvoorbeeld Veilige energietransitie) waarbij het doel is om te leren hoe men een integraal besluit neemt.

3.1.4. Projecten

Dit cluster betreft de uitvoering van projecten op het gebied van VTH en RO en ondersteunen de taakuitvoering van deelprogramma 4 Lokaal EV beleid.

In dit deelprogramma worden twee projecten uitgevoerd, die beide de uitrol van een methodiek betreffen, die in 2018 elders is opgezet, namelijk Methodiek ZZS en net niet Brzo.

Themaproject risicorelevante bedrijven (Net-niet Brzo bedrijven).

Net-niet Brzo bedrijven zijn bedrijven die onder het huidige Bevi vallen maar tegen de grenzen van het Brzo aanliggen. Er wordt gezien welke aspecten van de aanpak van Brzo-bedrijven ook nuttig kunnen zijn voor deze net- niet Brzo bedrijven.

Binnen deelprogramma 1 (BRZO) IOV2018 is een project uitgevoerd m.b.t. Risicorelevante bedrijven. Dit zijn net-niet Brzo bedrijven. In de provincie Noord-Brabant is door de gezamenlijke OD's, VR's en Waterschappen, bij elkaar negen organisaties een Quick scan uitgevoerd naar de milieu- en brandveiligheidsrisico's bij deze risicorelevante bedrijven. Gevonden omissies bij de bedrijven zijn aangepakt en er is een interventie/naleefstrategie gemaakt.

Van provinciaal naar landelijk project

De resultaten van deze Quick scan en de vervolgaanpak van het Brabantse project 'Risicorelevante bedrijven' dienen als basis voor dit themaproject in 2019. In 2018 is binnen het Brzo werkveld bepaald welke "niet BRZO " bedrijven extra aandacht vragen in vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook is in 2018 een 'pragmatische aanpak' geschetst voor deze risicorelevante bedrijven. Een van de onderdelen hiervan is een 'versterking van de samenwerking' die vanaf 2020 opgestart zou kunnen worden.

Dit themaproject 2019 heeft dan ook als **doel** de samenwerking tussen OD's, VR's en GGD 's en de inspectie SZW te bevorderen en of te verbeteren, wat betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving en ruimtelijke ordening in relatie tot risicorelevante bedrijven.

Activiteiten 2019

In 2019 worden de volgende activiteiten vanuit het derde deelprogramma uitgevoerd:

- aansluiting op het onderzoek uit 2018 door het Brzo-netwerk, in iedere Brzo-regio worden kennisuitwisselingsprojecten georganiseerd tussen OD's, waarbij zowel Brzo-partners als niet Brzo-partners worden betrokken.
- onderzoek naar de relevante aspecten die spelen bij een uitrol van de aanpak over de andere provincies,
- relaties kunnen gelegd worden met overige projecten, zoals het bepalen aandachtsgebieden. IenW en het project veiligheidscultuur (dat buiten de IOV valt).

Themaproject Zeer zorgwekkende stoffen.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn gevaarlijke stoffen voor mens en milieu. Deze stoffen moeten daarom met voorrang aangepakt worden.

Als een bedrijf een ZZS naar de lucht emitteert dan is het bedrijf volgens artikel 2.4 lid 2 van het Activiteitenbesluit verplicht om te proberen deze emissie te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, deze tot een minimum te beperken. Een belangrijk instrument om invulling te geven aan de minimalisatieplicht is de vijfjaarlijkse informatieplicht. Deze 5-jaarlijkse termijn is gestart bij de inwerkingtreding van artikel 2.4 van het Activiteitenbesluit op 1 januari 2016.

Naast de mogelijkheid van ZZS-emissies naar de lucht, kan er ook sprake zijn van (in)directe ZZS-lozingen naar water en verwerking van ZZS houdende recycling- en afvalstromen. RWS zet ook in op de terugdringen van ZZS-lozingen op Rijkswateren onder meer via de pilot 'bezien' van RWS. In deze pilot actualiseert RWS indien nodig de vergunning en vraagt RWS informatie op over (potentiële) ZZS-lozingen. De andere waterschappen hebben toegezegd aan te haken bij de uitvraag van Omgevingsdiensten.

Van provinciaal naar landelijk project

Door de provincie Zuid-Holland en de DCMR is in 2017 een ZZS-project gestart dat zich richt op bedrijven die vallen onder het provinciale bevoegd gezag. Het doel is om de inspanningen van bedrijven ten aanzien van ZZS te beheersen en te kunnen controleren. De actie betreft:

- Het activeren van de relevante bedrijven om hun verantwoordelijkheden t.a.v. het informeren van het Bevoegd gezag over hun emissies van ZZS na te komen;
- Het controleren of er sprake is van normoverschrijdingen en zo nodig handhaving hierop;
- Het controleren van de regulering bij vergunningen en het indien nodig actualiseren van de vergunning.

Landelijk heeft het BOB besloten tot navolging van het project. Afgesproken is dat provinciale bevoegd gezagen en RWS bij elkaar aanhaken met hun informatie-uitvragen. Het is aanbevelenswaardig dat gemeenten diezelfde lijn volgen omdat emissies van (potentiële) ZZS ook plaats kunnen vinden bij bedrijven die vallen onder gemeentelijke bevoegdheden zoals ook naar voren is gekomen in een recente rapportage van de ILT. Uit deze rapportage blijkt dat (potentiële) ZZS ook via recycling en/of afval worden verwerkt en dat bij incidentele metingen bij bedrijven uit de recycling- en afvalverwerkingsbranche indirecte lozingen worden aangetroffen die hoger zijn dan bij de primaire ontdoener. Deze recycling- en afvalverwerkingsbranche valt vaak onder het gemeentelijk bevoegd gezag.

Het IPO ondersteunt het opstellen van een programmering per provincie voor 2019 en 2020 voor de uitvraag naar ZZS bij de provinciale bedrijven. De uitvoering gebeurt door de omgevingsdiensten in opdracht van de provincies. De kosten van de feitelijke uitvoering van de uitvraag en bijstelling van vergunningen staat los van de (financiering) van de IOV. Bij deze landelijke aanpak worden eerdere ervaringen gedeeld en er wordt een databank voor ZZS gebouwd door het RIVM in opdracht van I&W. Het **doel** van dit project is de uitrol van de aanpak over de provinciale bedrijven en voor de gemeentelijke bedrijven.

Activiteiten

In 2019 worden de volgende activiteiten vanuit het derde deelprogramma uitgevoerd:

1. De uitrol van de aanpak over de **provinciale** bedrijven. De uitvoering zelf is voor rekening van de betreffende bevoegde gezagen;
 - Het activeren van de provinciale bedrijven om hun verantwoordelijkheden t.a.v. het informeren van het Bevoegd gezag over hun emissies van ZZS na te komen;
 - Het controleren of er sprake is van normoverschrijdingen en zo nodig handhaving hierop;
 - Het controleren van de regulering bij vergunningen en het indien nodig actualiseren van de vergunning.
 - Opstellen en publiceren van kennisvragen m.b.t. regulering en minimalisatie van ZZS houdende stromen in de ketens van recycling en afvalverwerking.

2. Ook de vergunningplichtige gemeentelijke type c bedrijven zijn verplicht om uiterlijk 1 januari 2021 voldaan te hebben aan de minimalisatie en de vijfjaarlijkse informatieplicht. Voorafgaand aan 1 januari 2021 moeten gemeenten:

- controleren of er sprake is van normoverschrijdingen en zo nodig handhaving hierop;
- controleren van de regulering bij vergunningen en het indien nodig actualiseren van de vergunning.

Indien op 1 januari 2021 een vergunningplichtig bedrijf vallend onder het Activiteitenbesluit niet heeft voldaan aan de minimalisatie- en 5-jaarlijkse informatieplicht, dan is dit bedrijf in overtreding en moet de gemeente hierop handhaven.

De activiteit voor de uitrol van de aanpak over de **gemeentelijke** vergunningplichtige bedrijven houdt in:

- Uitvoeren van een onderzoek waarin onderzocht wordt:
 - wat de stand van zaken is bij gemeenten, welke acties er in 2018 zijn uitgevoerd met betrekking tot (potentiële) ZZS, welke gemeentelijke branches en/of bedrijven meegenomen moeten worden (hiervoor kan de zzs-navigator gebruikt worden; het is aanbevelenswaardig dat dit onderdeel uitgevoerd wordt door één omgevingsdienst);
- informeren van de gemeenten wat artikel 2.4 van het Activiteitenbesluit voor hen inhoudt. Hierover is informatie te vinden op www.infomil.nl. Waarschijnlijk wordt communicatie naar de gemeenten uitgevoerd door de VNG.

Innovatieprojecten Veiligheidsregio's

Onder deze projecten vallen onder andere uniformeringsprojecten en de doorontwikkeling van de kernwaarden van de veiligheidsregio's.

De drie kernwaarden 'Daadkrachtig, betrouwbaar en alert', vormen het richtsnoer voor al het handelen van de veiligheidsregio. Om deze kernwaarden mee te nemen in de gemeentelijke visies is zijn deze kernwaarden gezamenlijk opgesteld. Het eindresultaat is een set met kernwaarden en doorvertalingen hiervan (veelal in ruimtelijke zin) die ingezet worden door medewerkers van veiligheidsregio's. De set is vergelijkbaar qua opzet met de kernwaarden van GGD/GHOR Nederland en zijn daarmee voor gemeenten en provincies herkenbaar en (direct) toepasbaar in de omgevingsvisies of bouwstenen omgevingsveiligheid die onderdeel uit gaan maken van de uiteindelijke visies.

De beoogd coördinator van de innovatieprojecten is het nieuwe LEC Omgevingsveiligheid, dat gezeteld is bij de VR-AA.

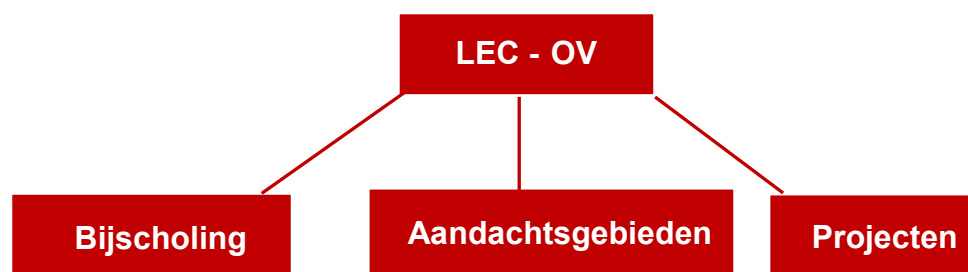
Activiteiten

Landelijk Expertise Centrum Omgevingsveiligheid

In 2019 zetten de veiligheidsregio's zich in voor de volgende fase in de oprichting van het Landelijk Expertise Centrum Omgevingsveiligheid (LEC-OV). Het LEC-OV is het eerste aanspreekpunt en de aanjager ten behoeve van omgevingsveiligheid voor veiligheidsregio's.

Het LEC-OV geldt als hét aanspreekpunt voor interne en externe partners op het gebied van omgevingsveiligheid in aanloop en na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hiermee wordt beoogd eenduidige advies producten en diensten van veiligheidsregio's te ontwikkelen en te borgen. Het LEC-OV zal centrale regie voeren op innovatie projecten die de komende jaren, ook na invoering van de Omgevingswet, noodzakelijk zijn om veiligheidsregio's gelijke tred te laten houden met landelijke ontwikkelingen op het gebied van omgevingsveiligheid.

Het LEC-OV is er dus als ondersteuning en versterking van veiligheidsregio's en voorziet zij in kennisreling van en ontwikkeling van kennis op landelijke dossiers.

Bijscholing

Om medewerkers van veiligheidsregio's voor te bereiden op de taakuitvoering binnen de Omgevingswet en ze de juiste tools mee te geven om veiligheid als ontwerpvariabele onderdeel te maken van wettelijke producten, wordt in 2019 ingezet op zowel inhoudelijke als procesmatige opleidingen.

Inhoudelijke opleidingen richten zich op zaken als omgaan met de nieuwe wet- en regelgeving. Procesmatige opleidingen richten zich op houding en gedrag waarbij de medewerker leert om zich op te stellen als adviseur, die samen met het bevoegd gezag en aanvrager, zoekt naar een optimale invulling van omgevingsveiligheid in een omgevingsplan of -vergunning. Een sprekend voorbeeld hiervan is de bijscholing ten aanzien van de Aandachtsgebieden, een cursus aangeboden medio 2018 in samenwerking tussen de toenmalige deelprogramma's 3 en 4.

Projecten

De modernisering van omgevingsveiligheid beslaat een breed scala aan taken en producten. Naast het LEC-OV en bijscholing is voor 2019 tijd en budget ingeruimd om aandacht te kunnen besteden aan:

1. Ontwikkelingen en aansluiten op de NOVI;
 - Fysieke veiligheid is ingebracht in de startnota 'De opgaven voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI)'. Hierna volgen nog de stappen 3 Keuzes en 4 het NOVI-document. Ook bij deze stappen is het van belang dat fysieke veiligheid wordt ingebracht. Het is de verwachting dat stap 3 in het voorjaar van 2019 vorm krijgt
2. Aansluiten en meewerken aan de ontwikkeling van staalkaarten van de VNG;
 - Veiligheidsregio's willen een bijdrage leveren aan de totstandkoming van een, door de VNG geïnitieerde, tweede set van Staalkaarten. Veiligheidsregio's zien meerwaarde in vroegtijdig betrokkenheid bij de ontwikkeling van deze staalkaarten en zullen trachten hierin de kernwaarden die de veiligheidsregio's te borgen.
3. Ontwikkeling van planregels voor verschillende crisistypen.
 - Doel van dit project is de vertaling van de doelen en kernwaarden van de veiligheidsregio's naar de inbreng in omgevingsplannen. Deze inhoudelijke inbreng wordt in dit project vertaald naar planregels. Dit is een belangrijk project omdat omgevingsplannen het belangrijkste instrument worden voor gemeenten.

Resultaat

Inbreng van externe veiligheid/omgevingsveiligheid in de Nationale Omgevingsvisie, de Staalkaarten van de VNG en in planregels voor de gemeentelijke omgevingsplannen.

Aandachtspunt

Naar verwachting treedt de Omgevingswet in op 1 januari 2021. Sinds 2015 wordt er op landelijke schaal binnen veiligheidsregio's intensief samengewerkt aan tal van initiatieven en innovaties om als eenduidige partner te kunnen acteren wanneer de wet in werking treedt. Naar verwachting, mede doordat tot kort geleden de daadwerkelijke inhoud en werking van bepaalde onderdelen van de wet nog niet uitgekristalliseerd waren, zijn de voorbereidingen eind 2019 nog niet volledig voltooid. Dat betekent dat wanneer het subsidieprogramma eindigt de wil en urgentie op verdere innovatie en ontwikkeling niet vanzelfsprekend zal beëindigen. De ontwikkelingen blijven noodzakelijk om samenwerking met bevoegde gezagen op een ordelijke manier voor te bereiden en op die manier een 'zachte landing' te bewerkstelligen.

3.2 Financiën en organisatie

Deze budgetten worden via de provincie Zuid-Holland doorgezet. In het onderstaande overzicht staan de budgetten van het derde deelprogramma in 2019.

Ondersteuning door expertisenetwerk	2019
1. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk	
a. Onderzoek verankering deskundigheid IOV	€ 70.000
b. RO-netwerk: Ontwerp Veilige Omgeving	€ 125.000
c. Landelijk expertisenetwerk EV en kennistafels (uitwerking in tabel hieronder)	€ 623.000
	€ 818.000
2. In te bedden activiteiten en producten in de Omgevingswet	
d. Kennisportaal Relevant	€ 150.000
e. Datainfrastructuur externe veiligheid	
Populatieservice	€ 50.000
Signaleringskaarten EV	€ 100.000
Service kwetsbare objecten externe veiligheid (huidige wetgeving)	€ 50.000
Gegevens wasstraat EV	€ 75.000
Uitrol database BKL/ IHEV	€ 50.000
	€ 475.000
3. Uitrol modernisering omgevingsveiligheid	
f. Trainingen Aandachtsgebieden	€ 50.000
g. Bevordering vaardigheden en samenwerking	€ 50.000
	€ 100.000
4. Projecten	
h. Methodiek ZZS en methodiek net niet Brzo	€ 100.000
i. Innovatieprojecten Veiligheidsregio's	€ 280.000
	€ 380.000
Totaal Ondersteuning door expertisenetwerk	€ 1.773.000

Onderverdeling c Landelijk expertisenetwerk	
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij OD's	€ 460.000
Voorzitter WG OV	€ 40.000
Congres	€ 38.000
Kennistafel LNG en andere brandstoffen	€ 17.000
Kennistafel Basisnet en Buisleidingen gezamenlijk	€ 24.000
Kennistafel klankbord MOV (werktitel)	€ 10.000
Kennistafel RRGs en Risicokaart	€ 17.000
Kennistafel Windturbines	€ 17.000
totaal landelijk expertisenetwerk	€ 623.000

Onderverdeling i. Innovatieprojecten Veiligheidsregio's	
Ontwikkeling en versterken LEC-OV	€ 100.000
Bijscholing aandachtsgebieden	€ 50.000
Inhoudelijke/ proces bijscholing	€ 50.000
Projecten	€ 80.000
Totaal Innovatieprojecten	€ 280.000

4 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid beleid

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid

**Uitwerking van de hoofdlijnen voor het
jaar 2019**

Versie 3 september 2018
Auteurs M.L.E.Biemans MSc.

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid 2019

Deelprogramma 4 bevat de uitvoering van de wettelijke taken op gebied van Bevi, BevT, BevB en Basisnet. Deze uitvoering gebeurt door de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's ten behoeve van de bevoegd gezagen. In de praktijk zijn dit de gemeenten, omdat zij bevoegd gezag RO zijn.

Doel deelprogramma 4: lokaal EV-beleid

Geborgde, adequate en gecoördineerde uitvoering van VTH-taken en RO adviestaken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's ten behoeve van gemeenten.

Dit programma draagt hieraan bij door:

- Het uitvoeren van VTH taken rondom Bevi voor gemeenten;
- Het uitvoeren van RO-adviezen rondom alle EV-relevante bronnen, inclusief Brzo, voor gemeenten;
- De zichtbaarheid en de betrokkenheid van de gemeenten vergroten over het uitvoeren van de bovenstaande taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

Om de bovenstaande doelen te behalen wordt ook in 2019 ingezet op een verhoging van de kwaliteit van de EV-taakuitvoering VTH én RO door:

- samenwerking en afstemming met omgevingsdiensten en veiligheidsregio's, waardoor een hogere kwaliteit en meer uniformiteit wordt georganiseerd in ruimtelijke plannen, VTH-werkzaamheden en routing van gevaarlijke stoffen,
- een structurele uitwisseling van expertise en ervaring, zowel in specifieke gevallen als via deelname in landelijke trajecten (zie deelprogramma 3) zodat kennisuitwisseling adequaat verloopt,
- ervoor te zorgen dat dit beleidsveld een goede plek krijgt in ruimtelijke plannen en beleid, waarbij zoveel mogelijk geanticipeerd wordt op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Uitgangspunten voor het deelprogramma Lokaal EV Beleid

- Er wordt door uitvoerende diensten voldaan aan de kwaliteitseisen voor Wabo/ WRO taken indien het bevoegd gezag een eigen kwaliteitsverordening VTH heeft vastgesteld.
- Een optimale toetsing van ruimtelijke plannen door EV-specialisten bij 'omgevingsdiensten en veiligheidsregio's ondersteunt de belangenafweging door het bevoegd gezag.
- De borging van externe veiligheid in de ruimtelijke ordening is een streep punt in de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid. Een gedegen omgevingsvisie heeft na de inwerkingtreding van de Omgevingswet doorwerking binnen alle processen, waardoor externe veiligheid/ omgevingsveiligheid vooraan in het ruimtelijk proces wordt meegewogen.
- Kennisdeling en kwaliteitsverbetering stimuleren 'veiligheid-verbeterende maatregelen' en zorgen voor borging van het werkgebied externe veiligheid in de werkprocessen van bestemmingsplannen, projectbesluiten, risicoregistratie, vergunningverlening, toezicht en handhaving, in uitvoering van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en voor het borgen van externe veiligheid in het tot stand komen van de Omgevingswet (samenhangend met het derde deelprogramma).
- Een gestructureerd beheer van de data ondersteunt de EV-specialisten bij omgevingsdiensten en veiligheidsregio's (samenhangend met het derde deelprogramma).
- Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet ondersteunt de IOV-bijdrage het uitvoeren van de wettelijke en beleidstaken op het gebied van omgevingsveiligheid. Afhankelijk van de uitkomsten van de commissie van Belzen en het besluit van het BOB is er voor 2020 financiering via de IOV of anderszins of niet.

4.1 Uitvoering bestaande wettelijke taken

In het hoofdlijnenprogramma is aangegeven dat alle werkzaamheden van het vierde deelprogramma onder één activiteit worden geclusterd. Hieronder vallen zowel de uitvoering van een (wettelijk maar incidenteel) themaproject als de onderstaande wettelijke werkzaamheden.

4.1.1 Taakuitvoering door de VR's

Dit betreft de huidige bestuurslasten voor advisering aan de gemeenten door de veiligheidsregio's. Concreet gaat het om de EV-advisering die de veiligheidsregio's doen voor de gemeenten, op het gebied van VTH, RO en transport.

Bij uitvoering van de initiatieven die de veiligheidsregio's willen gaan nemen om de adviesrol van de veiligheidsregio's te gaan versterken zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Bij de programma's van de veiligheidsregio's vindt samenwerking en afstemming plaats met alle relevante partijen die het bevoegde gezag vertegenwoordigen en die initiatieven ontplooiën (mede uit hoofde van de Impuls Omgevingsveiligheid); initiatieven van veiligheidsregio's moeten complementair zijn aan de initiatieven van haar partners op het gebied van omgevingsveiligheid.
2. Kennis en ervaring wordt door de veiligheidsregio's ontwikkeld, gebundeld en ontsloten. In aanvulling hierop worden adviezen en formats zoveel mogelijk op elkaar afgestemd en met de partners gedeeld.
3. Voorbereiding op nieuwe ontwikkelingen in de markt en verandering van wet- en regelgeving worden getroffen. Door middel van zowel interne als externe opleidingstrajecten en het beter positioneren van aanwezige en gewenste kennis binnen Veiligheidsregio's.

Activiteiten Veiligheidsregio's

In 2019 zullen de activiteiten worden onderverdeeld over de focuspunten 'Ondersteuning van het bevoegd gezag' en 'Ontwikkeling en innovatie'. De innovatieprojecten zijn onderdeel geworden van deelprogramma 3. Meer informatie over de projecten en hun doel is te vinden op bladzijde 39 en verder van deelprogramma 3.

Ondersteuning van het bevoegde gezag vindt plaats door in te zetten op het versterken van de adviestaak van Veiligheidsregio's. Ontwikkeling en innovatie gaan vooral over invulling geven aan de Modernisering van het Omgevingsveiligheidsbeleid vanuit het perspectief van de veiligheidsregio's, het door ontwikkelen van de ongeval-scenario-benadering en het hebben van een gezamenlijke visie op het gebied van omgevingsveiligheid.

Ondersteuning bevoegd gezag

- Ondersteunen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Ondersteunen bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen;
- Versterken van de samenwerking tussen veiligheidsregio's.

4.1.2 Taakuitvoering omgevingsdiensten

Dit betreft de huidige bestuurslasten voor advisering aan de gemeenten door de omgevingsdiensten, namelijk de uitvoering van VTH-taken en EV-advisering op gebied van RO en transport, inclusief de verantwoording van het groepsrisico. De werkzaamheden rondom groepsrisicoverantwoording zijn in het verleden vaak samengebundeld met de EV-advisering voor vergunningverlening en ruimtelijke ordening. Echter, door de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid verandert het karakter van de groepsrisicoverantwoording.

Aandachtspunten

I. Uitgangspunt van het programma IOV 2015 - 2018 is dat de omgevingsdiensten alle voorbereidende werkzaamheden (inventarisatie, rekenwerk, groepsrisico) uitvoeren en opnemen in de vergunning of het advies aan de gemeente. De afweging in het kader van de groepsrisicoverantwoording in het ruimtelijk domein blijft altijd bij de gemeente. In de afgelopen jaren is gebleken dat dit uitgangspunt voor de vergunningverlening reëel is, omdat dit onderdeel is van het takenpakket dat de omgevingsdiensten voor de gemeenten uitvoeren. Dit is echter niet het geval voor de werkzaamheden die omgevingsdiensten uitvoeren voor het ruimtelijk domein. De betrokkenheid van de omgevingsdienst (over het hele land gezien) verschilt, ondanks de impuls van de afgelopen jaren.

Hierdoor is in sommige regio's de zorg ontstaan dat ná het wegvallen van het programma IOV, de inbreng van externe veiligheid/omgevingsveiligheid in het ruimtelijke domein afneemt. In het onderzoek door de commissie van Belzen komt dit punt aan de orde. Daarbij wordt ook gevraagd om aandacht te hebben aan die organisaties die momenteel voldoen aan de maatlatcriteria EV³, maar dit na het wegvallen van de IOV niet meer doen.

II. In het hoofdlijnenprogramma IOV 2019 – 2020 is een afbouw opgenomen in de activiteit Verantwoording Groepsrisico. Het betreft een afbouw van € 1.525.000 tot € 675.000,-. Dit is ingegeven doordat:

- tot en met 2017 er een onderbesteding zichtbaar was in de groepsrisicoverantwoording, doordat deze activiteit op EV-advisering geboekt werd;
- er al geanticipeerd wordt op de komst van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid;
- er op het totaalbudget van de gehele IOV een tekort was waar alle deelprogramma's aan bij moesten dragen.

³ Indien het bevoegd gezag een eigen kwaliteitsverordening heeft vastgesteld.

Aandachtspunt is dat de uitvoering van de Verantwoording Groepsrisico een wettelijke taak is en tot inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgevoerd dient te worden, onafhankelijk van de uitkomst van de besluitvorming door het BOB over het advies van de commissie van Belzen. De wettelijke uitvoering van de nieuwe MOV-taken is na inwerking trede van de Omgevingswet aan de orde en geen onderdeel van de IOV 2019. Deze bezuiniging op Verantwoording Groepsrisico betekent dat voor de werkzaamheden die hieronder staan beschreven er 18,2 % minder budget beschikbaar is.

Activiteiten

- De advisering en/of ondersteuning van externe veiligheid in de VTH, door het actualiseren en optimaliseren op basis van landelijke ontwikkelingen zoals die rondom LPG, LNG en andere nieuwe brandstoffen, actualisatie van de vergunningen in relatie tot de vernieuwde PGS-en, of naar aanleiding van het themaproject 'net-niet Brzo-bedrijven (risicorelevante bedrijven) dat aandacht krijgt vanuit de deelprogramma's 1 en 3. Ook valt het verwerken van de wijzigingen in de vergunningen in het RRGs en actualisatie van de risico-inventarisaties door de omgevingsdiensten onder deze activiteit.
 - o Een apart aandachtspunt voor de omgevingsdiensten zijn de onderzoeken omtrent net-niet Brzo bedrijven en de zeer zorgwekkende stoffen, die in 2019 in deelprogramma 3 worden uitgevoerd.
- De advisering en/of ondersteuning van externe veiligheid in de Ruimtelijke ordening, door het uitvoeren van risico-inventarisaties, risicoberekeningen en risicoanalyses ten behoeve van de ruimtelijke ordening.
- De advisering en/of ondersteuning van de gemeenten en de provincie bij het opstellen van hun groepsrisicoverantwoording en het uitvoeren van analyses van de consequenties van de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid voor gemeenten en de provincie.
- Communicatie naar de gemeenten over het uitvoeren van de bovenstaande taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Deze is erop gericht om de zichtbaarheid van de uitvoering te vergroten en de afweging van de EV-adviezen te versoepelen.

4.1.3 Transport Gevaarlijke stoffen

Dit betreft de continuering van de activiteit van de IOV 2015 – 2018. De advisering van transport is vaak onderdeel RO-advisering en zal daar structureel in opgenomen worden.

Activiteiten transport gevaarlijke stoffen

Deze activiteit betreft de implementatie BEVT en Uitvoering Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Provincies en gemeenten hebben wettelijke taken/bevoegdheden in het kader van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Hierbij kan gedacht worden aan het uitvoeren van risicoanalyses voor (nieuwe) bebouwing langs transportassen (spoor, water en weg) of voor (nieuwe) gemeentelijke of provinciale niet-Basisnetwegen waarover veel transport van gevaarlijke stoffen verwacht wordt.

In het kader van de gemeentelijke gevaarlijke stoffenrouting stellen gemeenten routes vast, passen die zonodig aan en verlenen zij ontheffingen. Daarbij moet rekening worden gehouden met het Basisnet, met externe veiligheid aspecten van nieuwe brandstoffen (waterstof en LNG) en met het BEVT.

4.1.4 Ondersteuning visies omgevingsveiligheid

Dit betreft de continuering van het project Visies Omgevingsveiligheid uit de IOV 2015 – 2018.

Aandachtspunt

Voor deze bovenwettelijke taak is een afbouw van € 300.000,- zichtbaar ten opzichte van het jaar 2018, omdat de afgelopen jaren sprake was van een onderbesteding. Uit de praktijkervaring is namelijk gebleken dat de gemeenten afwachtend zijn met het opstellen van een omgevingsvisie door het uitstel van de Omgevingswet en er vanuit de IOV te weinig sturingsmogelijkheden naar de gemeenten zijn. Of dit een knelpunt oplevert in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021, is op het moment van het schrijven van dit programma niet te voorspellen.

Activiteiten

De omgevingsvisie is één van de zes instrumenten van de Omgevingswet. Doel van de omgevingsvisie is het bevorderen van de samenhang van het beleid voor de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie geeft het bevoegd gezag een integrale lange termijnvisie (10-15 jaar) op noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen binnen haar grondgebied. Met de omgevingsvisie kunnen

keuzes duidelijk worden gemaakt over waar welke ontwikkelingen gerealiseerd worden en welke omgevingskwaliteit gewenst is. Een omgevingsvisie is na inwerkingtreding van de Omgevingswet verplicht voor Rijk, provincies en gemeenten. De omgevingsvisie vraagt om de fysieke leefomgeving in samenhang (integraal) te beschouwen.

Het bevorderen van de samenhang van beleid voor de fysieke leefomgeving gebeurt door het verbinden van de visievorming op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, water, milieu, (externe/omgevings-) veiligheid, natuur, enz.. Zo worden in een vroeg stadium mogelijk strijdige of juist mee koppelende ontwikkelingen met elkaar in verband gebracht. Externe veiligheid is een factor voor de gewenste leefomgevingskwaliteit in die omgevingsvisie. In dit project wordt er geanticipeerd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet door het uitvoeren van de onderstaande activiteiten.

Er zijn hulpmiddelen voor bevoegde gezagen ontwikkeld om de genoemde visie op te stellen, die via het Handboek Omgevingsveiligheid van het RIVM te gebruiken zijn. Een ervan is de bouwsteen Omgevingsveiligheid, in 2018 geactualiseerd is als onderdeel van deelprogramma 3, project voorbereiding wet& regelgeving. Zie <https://omgevingsveiligheid.rivm.nl/juridisch-kader>.

Het opstellen van de visies wordt ondersteund door omgevingsdiensten. De uren voor de advisering over-, en inbreng van omgevingsveiligheid in de visie is onderdeel van de IOV. De activiteit richt zich vooral op:

- het integreren van externe veiligheid/omgevingsveiligheid (EV/OmVei) met overkoepelende visie-thema's zoals gezondheid, leefbaarheid, veiligheid.
- Welke keuzes maak je als gemeente, hoe bescherm je je inwoners, welk palet van maatregelen zijn mogelijk?
- Hoe kan EV/OmVei onderdeel zijn van een integraal besluit van de gemeente: te beginnen bij de ontvanger van de adviezen: de gemeenten zelf.

4.2 Financiën en organisatiedeelprogramma 4 Lokaal EV-beleid

In het onderstaande overzicht is het budget opgenomen voor het deelprogramma Lokaal EV-beleid in 2019. De tabellen eronder geven meer informatie over de onderverdeling van deze budgetten.

Tabel 4.1: Budgetten DP4 Lokaal EV beleid, inclusief btw.

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	2019
Uitvoering wettelijke taken Bevi, BevT, BevB, Basisnet	€ 6.800.000
Totaal Lokaal EV-beleid	€ 6.800.000

De uitsplitsing van deze budgetten is in drie tabellen hieronder opgenomen, namelijk verdeeld over de activiteiten (tabel 4.2) en verdeeld over de veiligheidsregio's (tabel 4.3) en de provincies (tabel 4.4).

Tabel 4.2: uitsplitsing budgetten deelprogramma 4 over de activiteiten

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	2019
A. Uitvoering wettelijke taken VR's: RO-EV-advisering Bevi BevT, BevB	€ 2.250.000
B. Uitvoering wettelijke taken OD's: VTH en RO-EV-advisering Bevi BevT, BevB, inclusief Groepsrisico huidige wetgeving	€ 3.825.000
C. Ondersteuning visies omgevingsveiligheid	€ 500.000
D. Transport Gevaarlijke stoffen	€ 225.000
TOTAAL DP Lokaal EV-beleid	€ 6.800.000

Tabel 4.3: Activiteiten en budgetten Veiligheidsregio's 2019

Activiteit	2019
Ondersteunen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving	€ 700.000
Ondersteunen bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen	€ 1.550.000
Totaal	€ 2.250.000

De onderverdeling over de provincies voor de budgetten is te zien in de onderstaande tabel. Deze budgetten zijn exclusief die van deelprogramma 3, waar vanuit het project Landelijk expertisenetwerk budget beschikbaar is voor de provincies, en exclusief de secretarisfunctie van de provincie Zuid-Holland.

Tabel 4.4: uitsplitsing budgetten deelprogramma 4 over de provincies.

Decentralisatie-uitkering IOV 2019	
Noord-Holland	€ 512.000
Zuid-Holland	€ 1.129.000
Zeeland	€ 206.000
Friesland	€ 175.000
Groningen	€ 204.000
Drenthe	€ 113.000
Overijssel	€ 285.000
Flevoland	€ 76.000
Gelderland	€ 526.000
Noord-Brabant	€ 767.000
Utrecht	€ 220.000
Limburg	€ 337.000
	€ 4.550.000

Noot: Een aantal gemeenten van de provincie Zuid-Holland gaan over naar de provincie Utrecht per 1 januari 2019. Daar is in deze verdeling (nog) geen rekening mee gehouden.

5 Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid

Deelprogramma 5 Voorbereiding Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid

Uitwerking van de hoofdlijnen voor het jaar 2019

Versie	5 september 2018
Auteurs hoofdstuk	Liesbeth Hennink-Spoelma Nicolette Koenekoop Tonia Nagtegaal

Inleiding

Het vijfde deelprogramma van de verlengde Impuls Omgevingsveiligheid is nieuw in deze vorm en staat onder de regie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het deelprogramma is de continuering van de werkzaamheden van het Programma Modernisering Omgevingsveiligheid (MOV), welke nu een onderdeel wordt van het gehele IOV programma. Het heeft ten doel om afstemming en samenwerking tussen beleidsvorming en beleidsuitvoering te bevorderen.

Bij omgevingsveiligheid gaat het over de vraag hoe de beperkte ruimte in Nederland veilig kan worden benut en de risico's die mensen lopen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Omgevingsveiligheid gaat dus om het afwegen van risico's bij het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen.

Doel IOV-Deelprogramma 5

Doel van het programma MOV is het ontwikkelen van het beleid en het informeren en voorbereiden van de omgeving, zodat deze op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, gereed is om conform de Omgevingswet te werken. Dit deelprogramma helpt bij de opzet en aanzet, daarna is het aan de organisaties om taken verder uit te bouwen.

Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

1. de wet- en regelgeving wordt ondersteund door een handboek voor omgevingsveiligheid voor professionals (RIVM);
2. inzicht wordt gegeven in de omgevingsveiligheid in een gebied door middel van aandachtsgebieden voor brand, explosie en gifwolken. En maatwerk in de publieke dienstverlening aan burgers/bedrijven wordt mogelijk gemaakt door middel van een Data-infrastructuur omgevingsveiligheid;
3. aandachtsgebieden worden bepaald voor de Brzo-bedrijven/buisleidingen en transportroutes (Basisnet) en worden (digitaal) beschikbaar gesteld;
4. risicogebieden worden geïntroduceerd en kennis wordt opgedaan met gebiedsgerichte integrale afwegingen;
5. kennis wordt overgedragen over de nieuwe wijze van omgaan met omgevingsveiligheid (vervallen van het groepsrisico, gebruik van aandachtsgebieden en voorschriftgebieden), waardoor de uitvoerende organisaties (met name gemeenten, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's) vaardigheden kunnen ontwikkelen, waarbij samenwerking tussen de diverse partijen centraal staat.

Deelprogramma 5 zorgt voor de kaders, randvoorwaarden en de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid, die in deelprogramma 3 worden uitgerold binnen het werkveld van VTH en RO.

5.1 Activiteiten 2019

In de begroting zijn deze vijf activiteiten opgenomen in drie projecten, namelijk:

1. Data-infrastructuur;
2. Aandachtsgebieden (inclusief wet- en regelgeving en risicogebieden);
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking.

5.1.1 Data-infrastructuur Omgevingsveiligheid

Op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dienen informatieproducten te worden aangesloten die helpen bij het integraal beoordelen van de omgevingsveiligheid. Het doel is dat omgevingsveiligheid in Nederland voor alle belanghebbenden transparant is. Alle belanghebbenden dienen daartoe zowel hun eigen informatie over omgevingsveiligheid ter beschikking te stellen als toegang te hebben tot de informatie van andere belanghebbenden. Om deze gegevensuitwisseling effectief en efficiënt te laten verlopen worden er (landelijke) informatieproducten en systemen ontwikkeld die belanghebbenden via het DSO kunnen gebruiken om omgevingsveiligheid te beoordelen.

In dit programma staat de verantwoordelijkheid van het ministerie I&W ten aanzien van het beheer van de huidige en de ontwikkeling van nieuwe informatieproducten omgevingsveiligheid centraal. Hiervoor is het onder meer noodzakelijk om, binnen de verantwoordelijkheid en reikwijdte van het ministerie IenW, een informatiearchitectuur vast te stellen die voldoende ruimte en sturing biedt aan alle belanghebbenden om effectief informatieproducten te ontwikkelen. Deze architectuur bestaat onder meer uit de vertaling van de aansluitvoorwaarden van het DSO naar het taakdomein omgevingsveiligheid en uit het ontwikkelen van een Informatiemodel Omgevingsveiligheid.

In dit project worden de volgende vijf activiteiten uitgevoerd:

- A. Beheer van het huidige RRGs
- B. Beschikbaar stellen van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen
- C. (Door)ontwikkeling van het Informatiemodel Omgevingsveiligheid
- D. Ontwikkeling van het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)
- E. Ontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties.

De ontwikkelingen in dit programma moeten nauwkeurig worden afgestemd met de activiteiten die het programma data-infrastructuur in DP 3 uitvoert. In relatie tot de nieuwe informatieproducten (activiteiten C, D en E) is DP3 onder meer verantwoordelijk voor het functioneel testen en het implementeren van de informatieproducten in uitvoeringsorganisaties.

A. Beheer van het huidige RRGs

De grondslag voor het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) bevindt zich in de Wet Milieubeheer. Zodra de Omgevingswet in werking treedt wordt dat deel van de Wet Milieubeheer ingetrokken. De functie van het RRGs wordt vanaf dat moment overgenomen door het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). Het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) onder de Omgevingswet regelt welke gegevens in het REV moeten worden opgenomen.

Het beheer van het RRGs is belegd bij de uitvoeringsorganisatie van het Interprovinciaal Overleg (IPO), GBO Provincies. De wettelijke en structurele financiële bijdrage ten behoeve van het beheer RRGs loopt via het programma IOV.

Doel en resultaat

Het ministerie zal er zorg voor dragen dat het RRGs adequaat beheerd blijft totdat het REV is geïmplementeerd c.q. de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt. Onder beheer RRGs wordt verstaan: zorgdragen voor het in stand houden van de database RRGs. De kwaliteit van de data (in de zin van actueel, compleet en juist) die in het RRGs worden ingevoerd en aanwezig zijn, valt onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen en valt daarmee buiten het IOV-project Beheer RRGs.

Activiteiten

De volgende activiteiten in het kader van het beheer van het RRGs zijn voorzien:

- dagelijks beheer en onderhoud van de database, invoermodule, rapportagemogelijkheden en viewer RRGs;
- uitvoeren van reguliere activiteiten om het RRGs optimaal te laten functioneren;
- ondersteuning geven aan klanten;
- participeren bij de uitvoering van projecten of adviesvraagstukken met betrekking tot het RRGs.

De kosten beheer RRGs bestaan uit personeelskosten GBO-provincies om bovenstaande activiteiten te kunnen (laten) uitvoeren en voor licenties en contracten.

B. Beschikbaar stellen van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen

Doel en resultaat

Opleveren van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen zodat deze door andere belanghebbenden gebruikt kunnen worden.

Activiteiten

De volgende activiteiten zullen worden uitgevoerd:

- Maken van gegevensbestanden aandachtsgebieden weg, water, spoor en buisleidingen
- Inhuur van een informatie-architect
- Leveren van een Voorbeeld Register Externe Veiligheidsregio's

C. Doorontwikkeling van het Informatiemodel Omgevingsveiligheid

Doel en resultaat

Er wordt een verbeterd/geoptimaliseerd informatiemodel voor het Register Externe Veiligheidsrisico's opgeleverd.

Activiteiten

Eerder is in 2018 een informatiemodel voor het Register Externe Veiligheidsrisico's beschreven. Dit informatiemodel zet schematisch de afspraken over begrippen en definities van gegevens binnen het

beleidsdomein van omgevingsveiligheid op een rij. Dit model is getoetst door Geonovum en wordt in 2019 verder geoptimaliseerd.

D. Ontwikkeling van het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)

Doel en resultaat

Het vullen van het Register Externe Veiligheidsrisico's met zes nieuwe activiteiten.

Activiteiten

- vullen met zes nieuwe activiteiten, waaronder mogelijk het vervoer van gevaarlijke stoffen (Basisnet). De zes activiteiten worden laatste kwartaal 2018 bepaald.
- een leveranciersbijeenkomst organiseren voor ten minste omgevingsdiensten om uit te leggen hoe het nieuwe REV werkt.

E. Doorontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties.

Doel en resultaat

Een uitbreiding van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties.

Activiteiten

De informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties is de afgelopen jaren al ontwikkeld vanuit het derde IOV-deelprogramma. In 2018 is deze informatieservice gereed gekomen. In 2019 zal lenW hierop aansluiten en de volgende activiteiten uitvoeren:

- aansluiten van nieuwe databronnen in de service;
 - onderzoek naar de manier waarop bevoegde gezagen uitzonderingen kunnen laten registreren.
- Dit wordt in afstemming met Deelprogramma 3 uitgevoerd.

5.1.2 Aandachtsgebieden

Met de komst van de Omgevingswet worden aandachtsgebieden geïntroduceerd die digitaal ontsloten moeten worden en daardoor beschikbaar zijn voor de relevante partners. Aandachtsgebieden komen er voor stationaire inrichtingen, waarbij onderscheid wordt gemaakt in Brzo bedrijven, niet Brzo bedrijven en categoriale inrichtingen (vaste afstanden). Daarnaast komen er ook aandachtsgebieden voor de verschillende modaliteiten ten behoeve van transport van gevaarlijke stoffen. Zowel de aandachtsgebieden voor de transportmodaliteiten als voor de categoriale inrichtingen worden niet meegenomen in dit project. Voor deze modaliteiten en categoriale inrichtingen gelden namelijk standaardafstanden, waarvoor binnen de activiteit data-infrastructuur omgevingsveiligheid een informatieproduct wordt ontwikkeld.

In dit programma worden de volgende vier activiteiten uitgevoerd:

A. Ontwikkelen aandachtsgebieden Brzo bedrijven

Doel en resultaat

Het bepalen en beschikbaar stellen van de aandachtsgebieden voor Brzo bedrijven.

Activiteiten

Onder de regie van lenW worden in samenwerking met de Brzo-OD's, Veiligheidsregio's en adviesbureau de nieuwe aandachtsgebieden bepaald. Hierbij wordt gezorgd voor de implementatie van de aandachtsgebieden in het register externe veiligheidsrisico's zodat het aansluit op DSO. Hiervoor is een projectgroep aandachtsgebieden Brzo opgericht o.l.v. lenW, bestaande uit een vertegenwoordiger van de zes Brzo-OD's, Brandweer NL, LEC Brzo, RIVM en adviesbureau. Deze projectgroep komt maandelijks bij elkaar (onderdeel a in tabel). Binnen dit project wordt de verzameling van de benodigde informatie en de controle van de bepaalde aandachtsgebieden uitgevoerd door de Brzo-RUD's. De hiervoor benodigde capaciteit en middelen zijn buiten IOV gedekt. Het bepalen van de aandachtsgebieden door het doorlopen van het stappenplan van het Handboek Omgevingsveiligheid wordt uitgevoerd door een adviesbureau (onderdeel b in tabel). Dit project is in 2017 opgestart. Gezamenlijk met de stakeholders is een stroomschema vastgesteld om te komen tot de juiste informatie waarop de aandachtsgebieden bepaald moeten worden, de daadwerkelijke bepaling van de aandachtsgebieden en de controle van de uitkomsten. Er zijn in totaal 415 Brzo bedrijven; het gaat hierbij om zowel bedrijven waarbij sprake is van makkelijk verkrijgbare informatie behorende bij onlangs vastgestelde vergunningsprocedure, tot bedrijven van een complexe categorie (waar geen tot nauwelijks informatie over bekend is bij de Omgevingsdienst). Op basis van deze verschillen is een indeling en planning gemaakt. Het project kent een doorloop tot eind 2020.

B. Aandachtsgebieden niet Brzo bedrijven

Doel en resultaat

Het bepalen en beschikbaar stellen van de aandachtsgebieden voor Bevi bedrijven.

Activiteiten

Naast de BRZO bedrijven dienen voor de Bevi bedrijven eveneens de aandachtsgebieden bepaald te worden middels het stappenplan uit het Handboek Omgevingsveiligheid. Dit betreft een taak voor het bevoegd gezag (gemeenten/provincie en omgevingsdiensten). IenW heeft in dit traject een stimulerende, informerende en ondersteunende rol. Net als bij de aandachtsgebieden BRZO bedrijven wordt in 2018 o.l.v. IenW een projectgroep Aandachtsgebieden niet BRZO bedrijven ingericht. In deze projectgroep zit een afvaardiging van de Omgevingsdiensten OD Zeeland, OD ZuidOost Brabant, FUMO, Noord Limburg en OD IJmond. Daarnaast neemt RIVM, een adviesbureau en de veiligheidsregio en een vertegenwoordiger van de zes BRZO-OD's deel aan de projectgroep. In 2019 zal deze projectgroep worden gecontinueerd. Doel van de projectgroep is om voor de ruim 400 Bevi-bedrijven de aandachtsgebieden te bepalen en klaar te zetten voor digitale ontsluiting. Deze projectgroep komt maandelijks bij elkaar. Dit project betreft enkel de uren voor deelname en meedenken van de deelnemers binnen de projectgroep. De capaciteit en middelen die nodig zijn voor het daadwerkelijk bepalen van de aandachtsgebieden en het verzamelen van de benodigde juiste informatie vallen niet onder DP5. Er wordt vanuit gegaan dat financiering hiervan plaatsvindt vanuit de budgetten van de uitvoerende partijen, die afkomstig zijn van de bevoegd gezagen.

C. Methodiek implementatie MOV bij VR's en OD's

Dit project betreft de voortzetting van de pilots voor de zachte landing van MOV uit 2018 en wordt doorgezet in 2019 in DP5.

Doel en resultaat

Ondersteuning bij de implementatie van MOV in de werkprocessen van Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's rondom EV-adviestaken bij ruimtelijke plannen.

Activiteiten

Dit betreft het vervolg op het project Implementatie MOV in werkprocessen van 2018. Najaar 2018 wordt gestart met een onderzoek naar de consequenties van MOV voor de adviestaken van Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's bij ruimtelijke plannen. Het betreft zowel de (interne) werkprocessen als de (nieuwe) adviesproducten van deze organisaties. Het uiteindelijke doel is het ontwikkelen van toekomstbestendige gezamenlijke producten en methodieken die (nu al) voldoen aan de gepubliceerde Omgevingswet en de gepubliceerde AMvB's (BKL, BBL, BAL en OB) die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan gelden.

Voor de start in 2018 wordt eerst een gezamenlijk projectplan opgesteld; er ligt nu een eerste conceptversie. Producten die in 2018 worden ontwikkeld zijn een MOV gebiedsvisie transformatiegebied en een adviesformat omgevingsplan. De producten die in 2019 zullen worden ontwikkeld, worden gezamenlijk bepaald bij de uitvoering van het projectplan in 2018. Er wordt hierbij nadrukkelijk aandacht besteed aan nieuwe instrumenten onder de Omgevingswet, zoals voorschriftengebieden en aandachtsgebieden. Omdat het ruimtelijke planproces onder de OW om een afweging van en tussen verschillende disciplines vraagt (bijvoorbeeld gezondheid), wordt voor een goede afspiegeling van bevoegd gezag en betrokkenheid van de GGD gezorgd; BZK/ADS zal gevraagd worden hierin samen te werken.

Ook in 2019 wordt het concept-handboek Omgevingsveiligheid gebruikt, zodat de praktijkervaring kan worden teruggekoppeld naar het RIVM ter optimalisatie van het handboek. Omdat de MOV-methode een nieuwe aanpak in het ruimtelijke afwegingsproces vraagt van zowel de uitvoerende diensten als hun opdrachtgevers, zal de implementatie ervan naar verwachting de nodige tijd vragen en zal dit wellicht een tot een doorloop in 2020 kunnen leiden; zomer 2019 zal bekeken worden of dit nodig en wenselijk is.

D. Risicogebieden

Dit project betreft de implementatie van het concept risicogebieden bij bevoegd gezag en hun adviesdiensten Veiligheidsregio's, Omgevingsdiensten, GGD/GHOR.

Doel en resultaat

Delen van de eerste ervaringen met het werken met risicogebieden die zijn opgedaan bij vier pilots, met andere provincies/gemeenten. Op basis van de uitkomsten van de pilots bekeken of nieuwe pilots wenselijk zijn.

Activiteiten

In 2018 zijn eerste ervaringen opgedaan met het werken met risicogebieden aan de hand van vier pilots. Deze resultaten zijn eind 2018 beschikbaar en gepresenteerd aan de deelnemende gemeenten. In 2019 zullen deze ervaringen breder gedeeld worden met andere provincies/gemeenten. Daarnaast is er ruimte om eventueel nieuwe pilots uit te voeren.

5.1.3 Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking

Er worden verschillende activiteiten uitgevoerd om de kennis over de Omgevingswet, de benodigde vaardigheden en de samenwerking tussen de partijen te bevorderen, zodat (omgevings-)veiligheid een juiste rol speelt aan de samenwerkingstafels. Dit gebeurt in het kader van de onderwerpen: rol/taak/verantwoordelijkheden, de inhoud van de wet en het handboek omgevingsveiligheid.

Doel en resultaat

Het bevorderen van kennis over Omgevingsveiligheid bij de verschillende doelgroepen en het bevorderen van de samenwerking tussen partijen in de uitvoering van Omgevingsveiligheid.

Activiteiten

In 2018 heeft een behoeftepeiling door IenW bij betrokken partijen plaatsgevonden; partijen zijn hierbij gevraagd voor welke specifieke kennis en vaardigheden zij ondersteuning wensen en in welke vorm. Op basis van deze behoeftepeiling is einde 2018 nader geconcretiseerd welke specifieke activiteiten t.b.v. de onderstaande onderwerpen georganiseerd zullen worden.

A. Ondersteuning omgeving bij implementatie van haar veranderende rol

Doordat in 2018 nog steeds aan het MOV-beleid is geschreven en details van het beleid zijn bepaald, zal de uitleg van het beleid en de **implementatie van de bijbehorende rollen** in 2019 doorgaan.

In samenspraak en in afstemming met de omgeving worden, in navolging van 2018, bijeenkomsten, bijscholing en themadagen georganiseerd. Inzet hierbij is om deze met VNG, IPO, Eenvoudig Beter, Aan de slag met de Omgevingswet, Brandweer Nederland, GGD-GHOR Nederland, OD.nl te organiseren. Doelgroepen zijn onder meer: OD's, overheden, Brandweer Nederland, Veiligheidsregio's, GGD-GHOR Nederland, IPO en VNG. Om alle doelgroepen op het juiste moment van de juiste informatie te voorzien zal de uitvoering in nauwe samenwerking gebeuren met DP3.

B. Communicatie MOV-beleid (inhoudelijke vernieuwing)

Op verschillende manieren informatie verstrekken over de inhoud van het beleid, aansluitend op de verschillende doelgroepen, zal in 2019 een van de belangrijkste activiteiten worden. De toegankelijkheid van de juiste informatie die voor iedereen beschikbaar is, is hierbij het doel.

C. Kennistafel aandachtsgebieden(MOV in de praktijk)

Ten behoeve van het bevorderen van de samenwerking, het opbouwen van een netwerk maar ook het delen van kennis en eerste ervaringen met het werken van aandachtsgebieden wordt in 2019 een kennistafel aandachtsgebieden opgericht. Hierbij wordt aansluiting gezocht met de reeds in 2018 opgerichte kennistafel Omgevingsveiligheid.

D. Risicocommunicatie

Eén van de maatregelen die genomen kunnen worden als het gaat over de aandachtsgebieden is risicocommunicatie. In 2018 bleek dat het vormgeven van risicocommunicatie niet voor alle bestuurders even makkelijk is en vaak maatwerk vereist per gebied. Daarom is in 2018 er gestart met het project risicocommunicatie om met verschillende stakeholders een digitale toolkit te ontwikkelen. Met daarin handvaten voor het opzetten van de gebiedspecifieke risicocommunicatie.

5.2 Financiën en organisatie

In het onderstaande overzicht is het budget opgenomen voor het deelprogramma Voorbereiding Implementatie Omgevingsveiligheidsbeleid in 2019.

Voorbereiding implementatie Omgevingsveiligheidsbeleid	Projecten	2019	Som per werkplan
Data-infrastructuur	A. Beheer huidige RRGs	€ 327.000	
	B. Beschikbaar stellen van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen	€ 70.000	
	C. Doorontwikkeling van het Informatiemodel Omgevingsveiligheid	€ 50.000	
	D. Doorontwikkeling van het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)	€ 200.000	
	E. Doorontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties	€ 100.000	
			€ 747.000
Aandachtsgebieden	A. Ontwikkelen aandachtsgebieden BRZO bedrijven	€ 440.000	
	a. Meedenken OD's en VR's en implementatie door gemeente/ OD's (projectgroep aandachtsgebieden BRZO)	€ 140.000	
	b. Opstellen aandachtsgebieden door bedrijven in 2019 (circa 200)	€ 300.000	
	B. Ontwikkelen aandachtsgebieden niet BRZO bedrijven (projectgroep)	€ 100.000	
	C. Methodiek implementatie MOV bij VR's en OD's (pilots zachte landing voortzetting uit 2018)	€ 110.000	
	D. Risicogebieden (implementatie bevoegd gezag en betrokkenheid VR's, OD's, GGD/GHOR)	€ 75.000	
			€ 725.000
Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking	A. Ondersteuning omgeving bij implementatie veranderende rol	€ 150.000	
	B. Communicatie MOV-beleid	€ 75.000	
	C. Kennistafel aandachtsgebieden	€ 25.000	
	D. Risicocommunicatie	€ 75.000	
			€ 325.000
TOTAAL DP 5		€ 1.797.000	

6 Overig Afdracht btw en secretariaat

Overboeking Provinciefonds en afdracht btw

In opdracht van de Provincie Zuid-Holland is in 2015 door PWC een inschatting⁴ gemaakt van de btw die gemoeid is met de uitvoering van het programma Impuls Omgevingsveiligheid. Het door PWC berekende btw-percentages van 3,29% is ook voor 2019 en 2020 toepasbaar.

Het ministerie IenW verzorgt de opdracht voor de Rijksactiviteiten en draagt zorg voor de afdracht aan het btw-compensatiefonds.

In 2019 wordt € 466.000,- aan het btw-compensatiefonds afgedragen.

Secretariaat

Het secretariaat zal in huidige vorm worden gecontinueerd. In het lopende programma IOV 2015 – 2018 zorgt het secretariaat, dat bij de provincie Zuid-Holland zetelt, voor de monitoring en rapportages naar het BOB. De provincie Zuid-Holland ontvangt eveneens de middelen voor de overige deelprogramma's, conform de eerdere jaren, en sluit de middelen door naar de uitvoerende organisaties. Zij draagt eveneens zorg voor communicatie en is achtervang van projectleiders bij langdurige afwezigheid. In de afgelopen jaren is hier circa 1.3% aan besteed.

In 2019 is er € 200.000,- voor het secretariaat bij de Provincie Zuid-Holland beschikbaar.

⁴ Rapport 30118422/DB/JR/39458592v9-u

Bijlage 1 Indicatieve onderverdeling decentrale overheden 2019**Overboeking Provinciefonds en afdracht btw**

In het kader van de uitvoering van het programma Impuls Omgevingsveiligheid worden de budgetten voor 2019 gedecentraliseerd naar het Provinciefonds, voor de uitvoering van de tussen partijen afgesproken programmering voor 2019. De provincies ontvangen hiervoor in totaal een bedrag van € 13.684.000, via de decentralisatie-uitkering Programma Impuls Omgevingsveiligheid. Dit bedrag is exclusief de BTW component ⁵van € 466.000, welke apart wordt overgeboekt naar het BTW compensatiefonds.

Het ministerie IenW verzorgt de opdracht voor de Rijksactiviteiten en draagt zorg voor de afdracht aan het btw-compensatiefonds.

De provincies ontvangen de middelen voor het vierde deelprogramma via hun eigen provinciefonds. De financiële en inhoudelijke verantwoording blijft ongewijzigd naar het BOB verlopen, waarbij het secretariaat bij de provincie Zuid-Holland zorgdraagt voor de monitoring en rapportages naar het BOB. De provincie Zuid-Holland ontvangt eveneens de middelen voor de overige deelprogramma's, conform de eerdere jaren, en sluit de middelen door naar de uitvoerende organisaties.

Tabel B1 Toedeling middelen Impuls Omgevingsveiligheid 2019 vanuit IenW

Ontvangers van de middelen IOV 2019	Budget
Opdracht RWS	€ 650.000
PGS NEN	€ 900.000
IenW MOV	€ 300.000
Decentralisatie-uitkering IOV 2019	
Zuid-Holland (secretariaat functie, zie hieronder)	€ 9.135.000
Noord-Holland	€ 512.000
Zuid-Holland	€ 1.129.000
Zeeland	€ 206.000
Friesland	€ 175.000
Groningen	€ 204.000
Drenthe	€ 113.000
Overijssel	€ 285.000
Flevoland	€ 76.000
Gelderland	€ 526.000
Noord-Brabant	€ 767.000
Utrecht	€ 219.000
Limburg	€ 337.000
Afdracht aan btw-compensatiefonds	€ 466.000
	€ 16.000.000

In de onderstaande tabellen zijn de beschikbare middelen weergegeven per deelprogramma. Dit bestaat uit de toedeling, zoals deze is opgenomen in het hoofdlijnenprogramma, dat door het BOB is vastgesteld op 25 april 2018. Het beschikbare budget is inclusief btw.

Tabel B2: uitsplitsing budgetten deelprogramma 1 voor het jaar 2019

Brzo onderverdeling	Activiteit	Brzo-OD's	iSZW	BRZO+	LECBRZO	Totaal IOV 2019
Coördinatie	Coördinatiepunt	€ 900.000		€ 650.000	€ 180.000	€ 1.730.000
	Transparante en open overheid	€ 120.000			€ 30.000	€ 150.000
	Kennis, opleiding en kwaliteit	€ 270.000			€ 130.000	€ 400.000
	totaal coördinatie	€ 1.290.000		€ 650.000	€ 340.000	€ 2.280.000
GIR	Beheer huidige GIR		€ 400.000			€ 400.000
	Nieuwbouw GIR					
Projecten		€ 640.000			€ 260.000	€ 900.000
Totaal Brzo		€ 1.930.000	€ 400.000	€ 650.000	€ 600.000	€ 3.580.000

⁵ In opdracht van de Provincie Zuid-Holland is door PWC een inschatting gemaakt van de btw die gemoeid is met de uitvoering van het programma Impuls Omgevingsveiligheid in 2015 rapport 30118422/DB/JR/39458592v9-u. De inschatting van het door PWC berekende btw-percentage van 3,29% is ook voor 2019 toepasbaar.

Tabel B3: uitsplitsing budgetten deelprogramma 2

Deelprogramma 2 PGS	2019
Afronding PGS Nieuwe Stijl	€ 50.000
Beheer PGS actualisaties; NEN en decentrale overheden	€ 1.650.000
Projecten PGS; digitalisering PGS-richtlijnen en scholing werken met nieuwe richtlijnen	€ 150.000
Totaal PGS	€ 1.850.000

Tabel B4: uitsplitsing budgetten deelprogramma 3

Ondersteuning door expertisenetwerk	2019
1. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk	
a. Onderzoek verankering deskundigheid IOV	€ 70.000
b. RO-netwerk: Ontwerp Veilige Omgeving	€ 125.000
c. Landelijk expertisenetwerk EV en kennistafels	€ 623.000
	€ 818.000
2. In te bedden activiteiten en producten in de Omgevingswet	
d. Kennisportaal Relevant	€ 150.000
e. Datainfrastructuur externe veiligheid	
Uitrol landelijke kwaliteit- en informatiestandaarden	(vanaf 2020)
Populatieservice	€ 50.000
Signaleringskaarten EV	€ 100.000
Dataservice kwetsbare objecten Bevi	€ 50.000
Gegevens wasstraat EV	€ 75.000
Uitrol database BKL/ IHEV	€ 50.000
	€ 475.000
3. Uitrol modernisering omgevingsveiligheid	
f. Trainingen Aandachtsgebieden	€ 50.000
g. Bevordering vaardigheden en samenwerking	€ 50.000
	€ 100.000
4. Projecten	
h. Methodiek ZZS en net niet Brzo	€ 100.000
i. Innovatieprojecten Veiligheidsregio's	€ 280.000
	€ 380.000
Totaal Ondersteuning door expertisenetwerk	€ 1.773.000

Tabel B5: uitsplitsing budgetten deelprogramma 4

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid	2019
Uitvoering wettelijke taken VR's RO-EV-advisering Bevi BevT, BevB	€ 2.250.000
Uitvoering wettelijke taken OD's VTH en RO-EV-advisering Bevi BevT, BevB	€ 3.150.000
Groepsrisico huidige wetgeving	€ 625.000
Ondersteuning visies omgevingsveiligheid	€ 500.000
Transport Gevaarlijke stoffen	€ 275.000
TOTAAL DP Lokaal EV-beleid	€ 6.800.000

Tabel B6: uitsplitsing budgetten deelprogramma 5

DP 5 Omgevingsveiligheidsbeleid	Projecten	2019
Datainfrastructuur	A. Beheer huidige RRGs	€ 327.000
	B. Beschikbaar stellen van bronbestanden Basisnet en Buisleidingen	€ 70.000
	C. Doorontwikkeling van het Informatiemodel Omgevingsveiligheid	€ 50.000
	D. Doorontwikkeling van het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's (REV)	€ 200.000
	E. Doorontwikkeling van de informatieservice kwetsbare gebouwen en locaties	€ 100.000
	Totaal Datainfrastructuur	€ 747.000
Aandachtsgebieden	A. Ontwikkelen aandachtsgebieden BRZO bedrijven	€ 440.000
	a. Meedenken OD's en VR's en implementatie door gemeente/ OD's (projectgroep aandachtsgebieden BRZO)	€ 140.000
	b. Ontwikkelen aandachtsgebieden door bureaus	€ 300.000
	B. Ontwikkelen aandachtsgebieden niet BRZO bedrijven (projectgroep)	€ 100.000
	C. Methodiek implementatie MOV bij VR's en OD's (pilots zachte landing voortzetting uit 2018)	€ 110.000
	D. Risicogebieden (implementatie gemeenten en betrokkenheid VR's, OD's, GGD/GHOR)	€ 75.000
	Totaal aandachtsgebieden	€ 725.000
Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking	A. Voorbereiding omgeving	€ 150.000
	B. Communicatie MOV-beleid	€ 75.000
	C. Kennistafel aandachtsgebieden	€ 25.000
	D. Risicocommunicatie	€ 75.000
	Totaal bevorderen kennis	€ 325.000
TOTAAL DP 5 Omgevingsveiligheidsbeleid		€ 1.797.000

In de onderstaande tabel is opgenomen naar welke organisaties de IOV-middelen zoals opgenomen in tabel B2 worden doorgegeven. (De budgetten in het programma IOV 2019 zijn inclusief de gereserveerde afdracht voor het btw-compensatiefonds). De onderverdeling is indicatief, onder voorbehoud van besluitvorming over de uitvoering door de diverse organisaties.

Tabel B7 Opbouw secretariaat budget bij Zuid-Holland

Zuid-Holland budget decentrale overheden via PZH IOV 2019	
DP1	€ 2.930.000
DP2	€ 950.000
DP3	€ 1.773.000
DP4	€ 2.250.000
DP5	€ 1.497.000
Secretariaat	€ 200.000
Btw afdracht	€ -466.000
PZH centraal functie	€ 9.135.000

Tabel B8 Ontvangers van de middelen: omgevingsdiensten en veiligheidsregio's

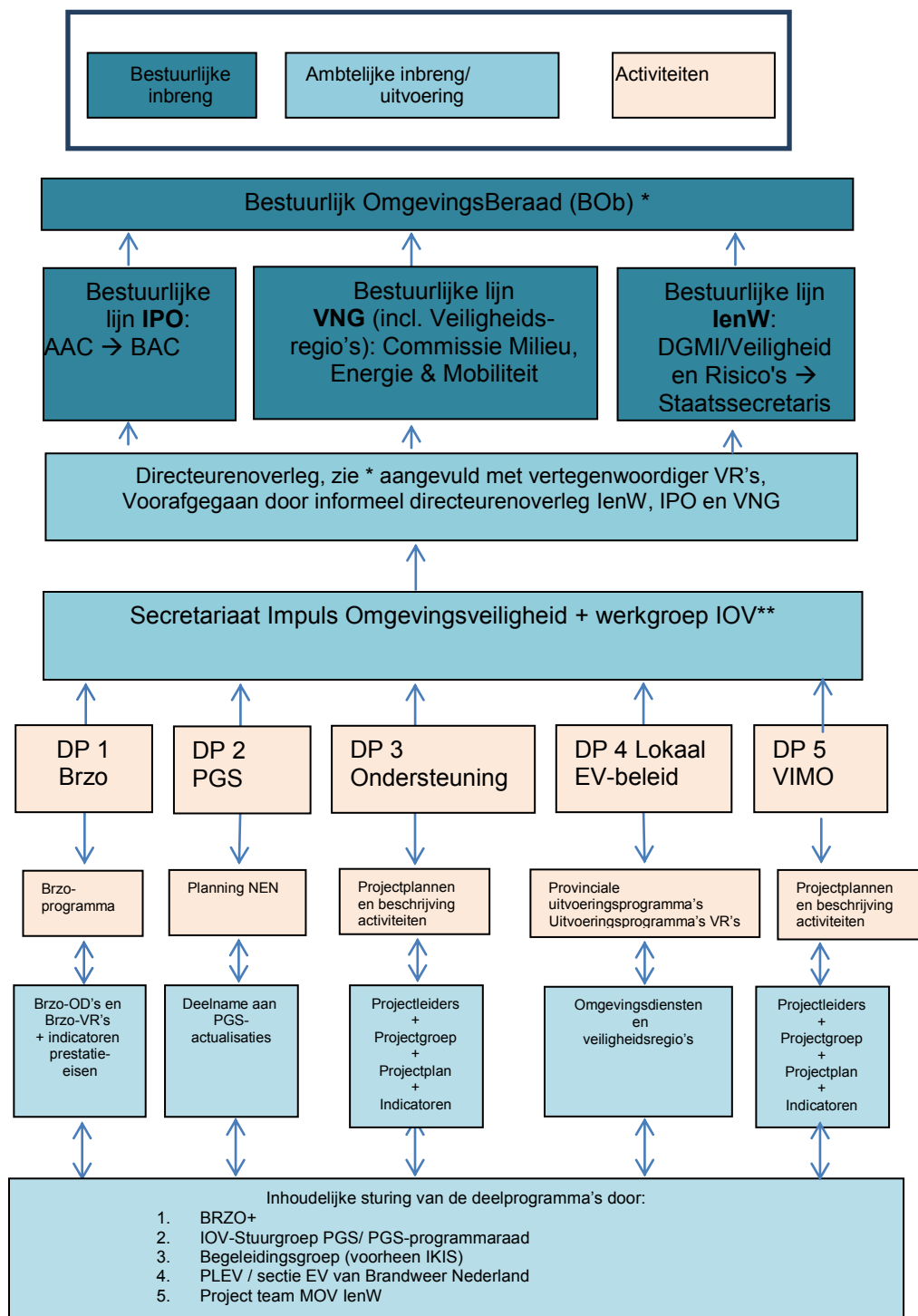
Deelprogramma	Ontvanger van de middelen	Indicatieve verdeling over de Brzo-partners	EURO
DP1 Brzo			
	Provincie Zuid-Holland	Onderverdeling ODG, ODRN, ODNZKG, OD Z-H en Zeeland (DCMR), OMWB en RUDL volgt en wordt voorgelegd aan het BAC-VTH op 6 december 2018.	€ 1.930.000
	Provincie Zuid-Holland	Onderverdeling LEC BRZO (VR Rotterdam Rijnmond), VR Groningen, VR Gelderland Midden VR Amsterdam Amstelland, VR Rotterdam Rijnmond VR Midden en West Brabant, VR Limburg Noord volgt en wordt voorgelegd aan het BAC-VTH op 6 december 2018.	€ 600.000
	Provincie Zuid-Holland	Beheer GIR en 1 nieuwe release; Inspectie SZW	€ 400.000
		Vernieuwing GIR; Bureau Brzo+ trekker	0
	Ministerie IenW	Bureau Brzo+	€ 650.000
		TOTAAL DP1 Brzo	
DP2 PGS			
	Ministerie IenW	NEN	€ 900.000
	Provincie Zuid-Holland	Decentrale overheden (via specifieke financiële verplichtingen)	€ 950.000
		TOTAAL DP2 PGS	€ 1.850.000
DP3 Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk			
	Provincie Zuid-Holland	Alle projecten van DP3 samen. Door te zetten via specifieke financiële verplichtingen	€ 1.493.000
		Landsdeel Noordzee voor Vernieuwing en innovatie	€ 280.000
		TOTAAL DP3 Ondersteuning door exp.netwerk	€ 1.773.000
DP 4 Lokaal EV	Deel provincies	Provincie	
	Provinciefonds	Noord-Holland	€ 512.000
		Zuid-Holland	€ 1.129.000
		Zeeland	€ 206.000
		Friesland	€ 175.000
		Groningen	€ 204.000
		Drenthe	€ 113.000
		Overijssel	€ 285.000
		Flevoland	€ 76.000
		Gelderland	€ 526.000
		Noord-Brabant	€ 767.000
		Utrecht	€ 220.000
		Limburg	€ 337.000
		TOTAAL PROVINCIES	€ 4.550.000
DP 4	Deel Veiligheidsregio's	Indicatieve verdeling 2019 over de landsdelen	
	Provincie Zuid-Holland	Landsdeel Zuidwest	€ 550.066
		Landsdeel Noordwest	€ 407.607
		Landsdeel Noord	€ 328.205
		Landsdeel Brabant	€ 384.747
		Landsdeel Oost5	€ 388.486
		Landsdeel Limburg	€ 190.890
		TOTAAL VEILIGHEIDREGIO'S	€ 2.250.000
		Totaal deelprogramma 4	
DP 5			
	Ministerie IenW	Ontwikkelen aandachtsgebieden	€ 300.000
	Provincie Zuid-Holland	Overige activiteiten VIMO	€ 1.497.000
		Totaal deelprogramma 5 Vimo	€ 1.797.000
Secretariaat PZH			€ 200.000
TOTAAL PROGRAMMA IOV 2019 *			€ 16.000.000

* Inclusief btw en inclusief € 466.000,- afdracht aan btw-compensatiefonds.

Bijlage 2 Governance programma IOV 2019

De governance van het programma Impuls omgevingsveiligheid is weergegeven in de onderstaande figuur. De toelichting van * en ** staan onder de figuur opgenomen.

Kleurbetekenis figuur governance

* Het Bestuurlijk OmgevingsBeraad wordt gevormd door een vertegenwoordiging van de departementen lenW, SZW, BZK, J&V, het Openbaar Ministerie, bestuurlijke vertegenwoordiging van de Unie van Waterschappen, bestuurlijke vertegenwoordiging van gemeenten, provincies, en vertegenwoordiging van IPO en VNG.

** De provincie Zuid-Holland heeft in 2015 de secretariaatsrol voor de decentrale overheden op zich genomen voor alle vier de deelprogramma's. De werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid stelt het programma en de monitor ervan op ambtelijk niveau vast en bereidt de bestuurlijke besluitvorming voor. De werkgroep bestaat uit medewerkers van het ministerie lenW (voorzitter), twee leden van de Programmaleiders externe veiligheid (Voorzitter en coördinator IOV), twee leden van Brandweer Nederland en verder een aanwezige vanuit de koepels IPO, VNG en vanuit Brzo.

Bijlage 3 Toelichting opzet deelprogramma Brzo

Gemeenten, provincies en waterschappen hebben uitvoerende taken ondergebracht in 29 omgevingsdiensten om kennis, kunde en capaciteit te bundelen. De doelstelling is het verbeteren van de uitvoering van de vergunningverlenings-, de toezichts- en de handhavingstaken (VTH-taken) op het gebied van milieu, bouwen en ruimte. Van de 29 omgevingsdiensten (OD's) zijn zes OD's aangewezen als specialistische diensten voor de uitvoering van de VTH-taken bij bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de bedrijven die vallen onder categorie 4 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4).

Ook de 25 veiligheidsregio's hebben de uitvoering opnieuw georganiseerd voor de genoemde bedrijven, waardoor de werkgebieden van de OD's en de veiligheidsregio's geografisch nagenoeg gelijk zijn.

Het deelprogramma Brzo van programma IOV voor de jaren 2015-2018 is verlengd voor 2019. Het programma DV 2030, de ambities van de Staatssecretaris van IenW om te komen tot een schone, gezonde en veilige leefomgeving en tot slot de Omgevingswet, maken deze verlenging noodzakelijk. Ook is er nog onvoldoende geregeld dat de activiteiten en structuren van het huidige programma geborgd zijn. Tot slot vraagt een aantal lopende projecten nog een afronding in 2019.

Ontwikkelingen Brzo: schone, gezonde en veilige leefomgeving

In de beleidsbrief van 5 juni 2018 'Beleidsaanpak milieurisico's en omgevingsveiligheid', maakt de Staatssecretaris van IenW bekend wat haar ambities zijn voor de aanpak van milieurisico's. Deze aanpak kenmerkt zich door een 3 sporenbeleid. Deze sporen zijn het voorkomen van risico's, het intensiveren van de huidige aanpak waarin beheersen van de risico's centraal staat en het actief betrekken van de samenleving bij de aanpak van milieurisico's.

De bovenstaande ambitie en de daarbij geformuleerde sporen vragen ook om een nadere inkleuring van de wijze waarop de Brzo-OD's hun VTH-taken uitvoeren en hierover communiceren met de omgeving.

Omgevingsveiligheid is niet meer alleen de arbeids-, milieu- en brandveiligheid maar strekt zich ook uit tot het veilig en gezond kunnen verblijven in de leefomgeving.

Emissies naar de lucht en het water zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

Daarnaast wil de Staatssecretaris van IenW veiligheidswinst boeken bij net-niet-Brzo-bedrijven en door een aanpak 'op maat' bij achterblijvende (Brzo) bedrijven. Niet alleen kan vanuit het deelprogramma Brzo de expertise worden ingebracht over het integraal aanpakken van risicovolle bedrijven, maar ook het verder doorvoeren/implementeren van een aanpak op maat bij achterblijvende RIE-4- en Brzo-bedrijven krijgt binnen dit programma een impuls.

Duurzame veiligheid 2030

Het deelprogramma Brzo heeft veel raakvlakken met het programma DV 2030. Kennis vergaren en het met elkaar delen van deze kennis is erg belangrijk. Ook transparantie en openheid zijn voor beide programma's belangrijk omdat dit kernwaarden zijn om veiligheid op een hoger plan te krijgen. Tot slot is het veilig opereren van installaties en veilig produceren van leveren van diensten ook een aandachtspunt bij de uitvoering van onze VTH-taken. Goede samenwerking tussen alle betrokken overheidspartijen, de wetenschap en de bedrijven, is bij het ontwerpen van een duurzame veilige leefomgeving noodzakelijk.

Visie op de uitvoering van de VTH-taken Brzo

De provincies zijn samen met inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Inspectie SZW) en de veiligheidsregio's bevoegd gezag voor het Brzo.

De visie voor de uitvoering is dan ook

Een gezamenlijk optreden van de Brzo bevoegde gezagen 'alsof er sprake is van één overheid'.

Brzo+ is het samenwerkingsverband van de Brzo-omgevingsdiensten, Inspectie SZW, de veiligheidsregio's, de waterkwaliteitsbeheerders, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en het Openbaar Ministerie. De ambitie van het BRZO+ samenwerkingsverband is om de veilige operatie van risicovolle bedrijven en installaties op een hoger niveau te brengen vanuit de invalshoeken veiligheid, gezondheid en milieu. De samenwerkingspartners delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de bedrijven. De partners verantwoorden zich hierover gezamenlijk.

De samenwerking is gericht op de continuïteit van de wettelijke uitvoeringstaken én anticipeert op toekomstige ontwikkelingen. Alleen op deze manier kan een groot maatschappelijk effect bereikt worden. Door samen te werken en elkaar aan te vullen ontstaat een wendbare overheid in een veranderende omgeving.

Uitwerking van de visie

Om te komen tot de gewenste uniforme uitvoering van de VTH-taken en het gewenste kwaliteitsniveau zijn afspraken gemaakt. Deze afspraken gelden waar mogelijk ook voor de uitvoering van de VTH-taken bij RIE-4-bedrijven.

De belangrijkste afspraken zijn:

- het borgen van de kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken én van de medewerkers;
- het opstellen van een gezamenlijke kaderstelling voor milieu-, Arbo- en brandweerzorg;
- een uniforme en goed afgestemde uitvoering van de VTH-taken;
- een goede informatiepositie en IT-ondersteuning;
- een goede coördinatie en afstemming tussen de betrokken partijen met een goede ondersteuning.

Kwaliteit van de uitvoering

De VTH-medewerkers voldoen aan onderling afgestemde kwaliteitscriteria. De kwaliteit van de vergunningen, de inspecties en de handhaving wordt verbeterd.

Gezamenlijke kaderstelling

De bevoegde gezagen benaderen de bescherming van de werknemers, het milieu en brandpreventie - en repressieve zorg vanuit de achterliggende wetgevingen. Deze wetgeving is verschillend en maakt uniform optreden niet vanzelfsprekend.

Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke visie op stand der techniek en kaderstelling voor vergunningverlening zodat bedrijven aan de voorkant weten wat de eisen zijn die de overheid aan ze stelt.

Uniformiteit

Dit houdt in dat dezelfde uitgangspunten bij vergunningverlening, dezelfde toezichtsinstrumenten en één landelijke handavingsstrategie (LHS) worden gebruikt bij de uitvoering van de VTH-taken. Vernieuwing/ innovatie vindt plaats naar aanleiding van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.

Informatie en IT-ondersteuning

Voor de risicosturing van de uitvoering van de VTH-taken, rapportages over de voortgang van afgesproken programma's en over het resultaat van de uitvoering (bijv. Staat van de Veiligheid en BRZO+-monitor) is goede en betrouwbare informatie nodig. Hiervoor zijn nu nog verschillende IT-systemen in gebruik. Voor Brzo-toezicht wordt de gemeenschappelijke inspectie ruimte (GIR) gebruikt. De verschillende systemen moeten voldoen aan de hedendaagse eisen en dusdanig data uitwisselen, zodat over het resultaat van de uitvoering goed en betrouwbaar kan worden gecommuniceerd en risicosturing en voortgangsrapportages efficiënt tot stand komen.

Coördinatie, afstemming en ondersteuning

Door meerdere bevoegde gezagen is goede afstemming en coördinatie van de uitvoering nodig. Daarnaast vraagt de verdeling van de veiligheidsregio's en de omgevingsdiensten (OD's) over verschillende regio's ook nog om afstemming en coördinatie binnen deze diensten.

Afstemming binnen het BRZO+ samenwerkingsverband van de Brzo-omgevingsdiensten, Inspectie SZW, de veiligheidsregio's, de waterkwaliteitsbeheerders, ILT en het Openbaar Ministerie vindt plaats door het BRZO+-bureau bij RWS. De in dit verband afgesproken activiteiten worden onder coördinatie van dit bureau uitgevoerd.

De coördinatie tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten (Brzo-OD's) doet het coördinatiepunt van de zes Brzo-OD's bij de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR). Het coördinatiepunt is ook verantwoordelijk voor de uitvoering van en de verantwoording over het deelprogramma 1 Brzo. Het landelijk expertisecentrum Brandweer Brzo (LECBRZO) gevestigd bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond coördineert de taken van de veiligheidsregio's in het land.

Uitvoering deelprogramma Brzo

De IOV-middelen die het Rijk beschikbaar stelt aan de decentrale overheden worden gebruikt om de landelijke doelstellingen, ambities en prestatie-eisen te kunnen waarmaken. De middelen worden aangewend voor ontwikkelprojecten die de veiligheid van de leefomgeving verbeteren. De uitvoering van de primaire VTH-taken (zoals het schrijven van vergunningen, uitvoeren reguliere inspecties en beoordelen veiligheidsrapporten) van de decentrale overheden wordt niet via deze middelen betaald.

Het jaar 2019 is een overbruggingsperiode. Hierin wordt duidelijk welke wettelijke en bovenwettelijke activiteiten en structuren uit het IOV-programma na de verlenging in stand dienen te blijven voor de

borging van een goede uitvoeringspraktijk. De coördinatie van de samenwerking tussen de Brzo-partners in BRZO+ en de het beheer van de gemeenschappelijke inspectieruimte, beide essentieel voor een goede uitvoering van de VTH-taken bij Brzo- en RIE-4- bedrijven, maken in 2019 dan ook nog onderdeel uit van dit uitvoeringsprogramma.

Verdere toelichting projecten Brzo

a. Activiteiten VTH coördinatie

- *Uniformering en afgestemde toepassing richtlijnen.* Dit project was ook in 2018 opgenomen. Doel is om te bewerkstelligen dat Brzo-bevoegde gezagen de Europese - en landelijke richtlijnen op éénduidige wijze interpreteren en toepassen. Dit levert een level playing field op voor de betrokken bedrijven. De Brzo-OD's en Brzo-VR's stemmen onderling met elkaar af hoe zij met normen en richtlijnen omgaan.
- *Normatieve risicomethodiek.* In 2017 zijn vooral door de knelpunten bij het implementeren van de PGS 29 vragen gesteld over welke voorzieningen de overheden redelijkerwijs van bedrijven kunnen eisen. Ook zijn er interpretatieverschillen ontstaan over wat een gelijkwaardige voorziening is. Afgesproken is dat de partijen onder leiding van de Inspectie SZW een normatieve risicomethodiek ontwikkelen. Deze methodiek maakt het mogelijk om dit gelijkwaardigheids-vraagstuk integraal te benaderen. In 2018 is deze methodiek niet ontwikkeld. In 2019 zal hiervoor alsnog input worden geleverd.
- *Zeer zorgwekkende stoffen.* Het project rond de zeer zorgwekkende stoffen loopt ook nog door in 2019. In dit project wordt bijgedragen aan de uitvoering van het Projectplan zeer zorgwekkende stoffen van oktober 2017 van het ministerie IenW. De Brzo-OD's leveren op de drie benoemde actielijnen ZZS in beeld, ondersteuning van vergunningverleners en bedrijven en ZZS goed geregeld, hun afgestemde inbreng. Daar waar nodig wordt de expertise ingezet bij de landelijke uitrol bij gemeenten zoals opgenomen in deelprogramma 3.
- *Accounthouderschap.* Het doel van dit project is dat concerns met meerdere Brzo-inrichtingen zoals Gasunie en AKZO-Nobel voor hun inrichtingen vergelijkbare vergunningen ontvangen en het toezicht en de handhaving is afgestemd met alle toezichthouders. De bedrijven krijgen één aanspreekpunt, de accounthouder, die deze aanpak faciliteert. De accounthouder coördineert de uitvoering van de VTH-taken, met in achtneming van de verantwoordelijkheden van de bevoegde gezagen. Het betreft dus een centraal punt waar zowel het bedrijf als de betrokken inspectiepartners en vergunningverleners VTH- informatie over het betreffende concern kunnen vragen. In het laatste kwartaal van 2018 zullen de pilots bij zeven pilot concerns afgerond worden. Per concern is de aanpak bij de Brzo-inspecties en Wabo-toezicht en vergunningverlening dan vastgelegd en uitgevoerd. Zo zijn onder andere de Brzo-inspecties bij Gasunie door één landelijk team uitgevoerd, de revisievergunningen bij Reniwi (voorheen Van Gansewinkel) onderling afgestemd verleend en is het Wabo-toezicht op de PGS 29 bij Finco, Varo en Vopak uitgevoerd op basis van een branche brede checklist. De evaluatie van de pilots vindt plaats in het eerste kwartaal van 2019. Nu al is te voorzien dat de resultaten van de pilots onvoldoende houvast geven om de structurele concernbenadering voor alle concerns met Brzo bedrijven vast te stellen. Daarom wordt het resultaat van de evaluatie van de pilots gespiegeld aan de andere concerns en/of branches met Brzo bedrijven. Op basis hiervan zal een eindadvies worden opgesteld voor de structurele vorm van het accounthouderschap bij concerns. Dit advies zal in het najaar van 2019 worden opgeleverd.
- *Versterken aanpak milieucriminaliteit.* In 2018 is in het kader van het project 'Samenwerken bestuurs- en strafrecht' deelgenomen aan de milieukamer. In de milieukamer vindt landelijk sturing plaats op de grote strafrechtelijke onderzoeken in Nederland op het gebied van 'milieu'. De milieukamer bestaat uit vertegenwoordigers van het OM/functioneel parket, Politie, ILT, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Inspectie SZW en de omgevingsdiensten. Opsporing bij Brzo-bedrijven wordt ook gestuurd vanuit de milieukamer. Deze samenwerking wordt in 2019 verder verbeterd en geïntensiveerd. Niet alleen zal in 2019 geprobeerd worden om de huidige tactische analyse die samen met politie en openbaar ministerie is gemaakt en de ranking van Brzo+ samen te voegen tot een objectief instrument om slecht presterende bedrijven te selecteren. Ook zal verder gewerkt worden aan het opstellen van de uitvoeringsagenda van de strategische milieukamer voor het thema Brzo. De uitvoeringsagenda van de strategische milieukamer is in 2018 opgesteld op basis van het in 2017 opgesteld dreigingsbeeld. De organisatie van het thema Brzo vindt plaats in BRZO+-verband. Verder wordt ingezet op het verder professionaliseren van de regionale milieu-

overleggen zodat zij op casusniveau integraal slecht presterende bedrijven aanpakken. De Brzo omgevingsdiensten werken met Omgevingsdienst NL in 2019 aan verdere integratie en uniformering van de samenwerking met strafrechtelijke partners om er voor te zorgen dat Brzo bedrijven op dat gebied niet anders worden behandeld dan andere bedrijven (waaronder bijvoorbeeld de net-niet Brzo bedrijven).

- *Eén landelijke handhavingsstrategie.* In 2018 vindt de evaluatie van de handhavingsstrategie van BRZO+ plaats. Deze strategie wordt gehanteerd bij de Brzo-inspecties en wijkt af van die van de Wabo-inspecties bij Brzo-bedrijven. De oorzaken zijn de boetebeleidsregel van de Inspectie SZW en de handhavingsstrategie van de veiligheidsregio's. In 2019 zal op basis van de evaluatie van de BRZO+-handhavingsstrategie onderzocht worden of deze twee verschillende strategieën kunnen worden samengevoegd. Vooral het wel of niet meenemen van het gedrag van bedrijven in de BRZO+-strategie is onderwerp van het onderzoek. Nu is het alleen een onderdeel van het Wabo-toezicht bij Brzo-bedrijven.
- *Opstellen vernieuwde uniforme inspectiemethodiek Landelijke benadering Risicobedrijven (LBR).* In 2018 is vooral door het stagneren van de ontwikkeling van een nieuwe GIR en door het ontbreken van een projectleider, geen nieuw inspectiemethodiek LBR opgeleverd. Het blijft echter nodig dat de oude inspectiemethodiek (NIM) wordt aangepast aan de ontwikkelingen. Vooral de wijzigingen als gevolg van Seveso III, Brzo/Rrzo 2015 en PGS-en zijn nog onvoldoende verwerkt. In de nieuwe methodiek zal ook uitgewerkt worden hoe de technische integriteit van installaties en de veiligheidscultuur meegenomen moeten worden. In 2019 wordt de ontwikkeling van LBR voortgezet en worden pilots uitgevoerd om de aanpassingen en wijzigingen te toetsen op uitvoerbaarheid. Ook wordt deelgenomen aan de strategische klankbordgroep LBR.
- *Melden ongewone voorvallen.* In 2018 lag de focus op het verhogen van het aantal meldingen door de bedrijven en het opstellen van een door alle partijen gedragen interpretatie van het begrip ongewoon voorval. Ook is een format ontwikkeld dat naast de wettelijke informatie over ongewone voorvallen, informatie levert die nodig is voor een goede analyse van de oorzaak van ongewone voorvallen. De informatie wordt door de Brzo-OD's gedeeld met ILT. Om verder te komen is in 2019 nog inspanning nodig om enerzijds te komen tot betere (juist en volledig) informatie van de bedrijven, het registreren hiervan binnen de OD's en het samen met ILT professionaliseren van de analyses. Hiertoe wordt:
 - Een instructie opgesteld voor het toezicht.
 - Het format besproken met het bedrijfsleven.
 - Met de analisten van de OD's en ILT verder gewerkt aan de analysetool.

c. Omgevingswet

De verwachting is dat het Brzo 2015 (een vertaling van de Europese Seveso III richtlijn) inhoudelijk ongewijzigd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) terechtkomt. In het laatste kwartaal van 2018 wordt bekeken hoe de regels in het definitieve Bal staan. Dan duidelijk zijn of er nog extra aandachtsgebieden moeten worden geïdentificeerd.

Activiteiten Omgevingswet

Gelet op de hoofdlijnen wordt vooral ingezet op het Omgevingswetproof maken van de VTH-uitvoering. Het onderdeel instrumenten richt zich binnen de onderstaande projecten op bestuurlijke boete en het digitaliseren van data zodat de informatie gebruikt kan worden voor allerlei toepassingen.

- *In kaart brengen consequenties voor Brzo vergunningverlening en inspecties.*
In 2018 zijn door juristen een aantal botsproeven uitgevoerd voor de consequenties van de Omgevingswet voor Brzo-bedrijven. Deze aanpak werkt goed, het maakt knelpunten en vraagstukken duidelijk die bij de toepassing van de Omgevingswet in de praktijk naar voren komen en mogelijk niet in de wet zijn voorzien. Hierbij was vooral aandacht voor de inhoud en de processen bij vergunningverlening. Een impuls is nodig voor een verdere verbreding. Afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet (bijvoorbeeld wijzigingen van regelgeving naar aanleiding van consultaties en ontwikkelingen in de praktijk) wordt gekozen welke nieuwe onderwerpen worden onderzocht. Voor vergunningverlening worden daarvoor in 2019 drie onderwerpen (indieningsvereisten, overgangsrecht en een nader te bepalen onderwerp) onderzocht. Daarnaast is verbreding van het onderzoek nodig naar de consequenties voor de gezamenlijke Brzo-inspecties. Vooral met de inzet van het instrument bestuurlijke boete is bij Brzo-overtredingen (zie artikel § 18.1.4 en artikel 18.11 Omgevingswet) door het Wabo bevoegd gezag nog geen ervaring opgedaan.

- *Ontwikkelen toekomstbestendige vergunningen en beter informatieverstrekking voor inspecties.* Het resultaat van het IOV project 'Geconsolideerd overzicht vergunningen van 2018 is dat elke OD een geconsolideerd overzicht op vergunningenniveau kan maken. Onderzocht is of een geconsolideerd overzicht van de voorschriften en geldende regels mogelijk is. Dit overzicht is door de huidige structuur van de vergunningen mogelijk, maar de hoge kosten dekken onvoldoende de baten. Geconcludeerd is dat hiervoor een meer digitale vergunning nodig is. Als vervolg op dit project is in 2019 een impuls voor meer toekomstbestendige voorschriften en regels nodig. Daarbij is het belangrijk om te realiseren dat het creëren van informatie niet alleen het digitaliseren van de bestaande gegevens is. Ook de inhoud van de vergunningen en de processen die nodig zijn om vergunningen op te stellen en de voorschriften up-to-date te houden, vragen om een digitaliseringsontwikkeling. Hiervoor zullen specifieke onderdelen worden aangewezen en aangepakt, zodat die binnen een jaar resultaten en winst kunnen opleveren. In 2019 wordt daarvoor ook een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het project VTH 2.0 en worden samen met onder andere de redactieraad voor de standaardvoorschriften en met de BRZO+-partners digitaliseringsvoorstellen gedaan voor de inhoud en de processen voor vergunningverlening. Ook wordt onderzocht hoe deze digitalisering kan bijdragen aan een betere informatieverstrekking voor de uit te voeren inspecties.

c. Overige ontwikkelingen

Activiteiten overige ontwikkelingen

De onderstaande activiteiten zijn een uitwerking van de bovenstaande hoofdlijnen die op 25 april 2018 in het BOB zijn vastgesteld. Achterblijvende bedrijven zijn een speerpunt van de Staatssecretaris van lenW. Bij een goede aanpak van deze bedrijven verwacht zij veiligheidswinst te boeken. Een van de te onderzoeken aspecten is of met nieuwe instrumenten effectiever kan worden bereikt dat deze bedrijven mee komen. In dit kader zal daarom onderzocht worden of en welke nieuwe instrumenten hier aan kunnen bijdragen. In het kader van natuurverschijnselen wordt vooral ingezoomd op overstromingsrisico's. Voor energietransitie is geen project opgenomen.

- *Aanpak net-niet-Brzo-bedrijven (risicorelevante bedrijven).* De aanpak kent verschillende invalshoeken. In 2018 is geconstateerd dat er bij risicorelevante bedrijven veiligheidswinst valt te boeken door deze bedrijven integraal (met alle Brzo.-inspectiepartners) te inspecteren. Dit komt vooral door het vergroten van de veiligheidsbewustzijn bij deze bedrijven. Verder zijn er aanwijzingen dat er bedrijven zijn die net onder de Brzo-grens blijven om niet onder het regime van een Brzo-inspectie te vallen. Deze bedrijven kiezen hiervoor omdat er dan minder vereist wordt van hun veiligheidsbeheerssystemen en minder frequent gecontroleerd worden op brand- en arbeidsveiligheidsaspecten. De vraag is gerechtvaardigd of de instrumenten en wet-, en regelgeving die nu gelden voor net-niet-Brzo-bedrijven toereikend zijn om deze bedrijven veiliger te laten opereren. Om tot een landelijke aanpak te komen heeft de Staatssecretaris van lenW aan BRZO+ gevraagd om hiervoor een trekkende rol te vervullen. In het deelprogramma 3 wordt in 2019 inzet gepleegd om de samenwerking tussen de partners te bevorderen en te versterken. Ook wordt door kennisbijeenkomsten getracht de bij andere projecten opgedane kennis te delen. Tot slot het faciliteren van de uitrol van het in Noord Brabant uitgevoerde project Risico relevante bedrijven. Vanuit het deelprogramma 1 Brzo wordt expertise ingezet ter ondersteuning van de activiteiten uit deelprogramma 3. Verder wordt BRZO+ ondersteund bij de uitvoering van de landelijke projectleidersrol. Ook worden in 3 regio's bij bedrijven waar bekend is dat ze willen en wetens rond de Brzo-grens schommelen, Brzo-inspecties uitgevoerd. Tot slot wordt samen met de beleidsdirecties van SZW en lenW nagedacht over aanpassing van wet- en/of regelgeving.
- *Achterblijvende bedrijven.* De Staatssecretaris van lenW heeft toegezegd een plan van aanpak op te stellen voor de aanscherping van de aanpak van achterblijvende Brzo-bedrijven op het gebied van procesveiligheid en de naleving van de regels. In het Brzo-inspectietraject is in alle stadia al aandacht voor achterblijvers. Wel is geconstateerd dat de verschillende partners vanuit de verschillende wettelijke kaders bezig zijn met het onderzoeken en ontwikkelen van nieuwe instrumenten. Ook belemmert juridificering van de handhaving, zelfs wanneer daar wettelijke de ruimte voor is, het inzetten van adequate instrumenten. Op basis van een inventarisatie die in 2018 plaatsvindt, zal in 2019 kennis gedeeld worden (via o.a. Brzo-web en de regionale managementoverleggen) over de door de verschillende handhavingpartners ingezette effectieve instrumenten en waar nodig nieuwe instrumenten

worden verkend en/of ontwikkeld. Daar waar nodig worden inspecteurs opgeleid om deze toe te passen. Verder zullen er criteria worden ontwikkeld waarmee bepaald kan worden of een bedrijf een achterblijver is, wanneer een inspanning voldoende resultaat boekt en wanneer de extra aandacht gestopt kan worden. Tot slot wordt met bedrijven en branches verkend of achterblijvers door goed presterende bedrijven gecoacht kunnen worden.

- *Zeer zorgwekkende stoffen/blootstelling.* In BRZO+ verband is onder leiding van Inspectie SZW een plan van aanpak opgesteld over hoe integraal om te gaan met de blootstelling aan schadelijke stoffen (waaronder de zeer zorgwekkende stoffen). De insteek is om met de BRZO+-partners te bepalen wat bij vergunningverlening voor alle partijen de best beschikbare techniek is die kan worden geëist (aan de voorkant duidelijkheid naar de bedrijven) en hoe gezamenlijk toezicht kan worden vormgegeven. Hierbij wordt antwoord gegeven op de vraag of het aandachtspunt zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) meegenomen moet worden bij een Brzo-inspectie of dat op een andere manier integraal toezicht kan worden vormgegeven. De GGD 's en de waterkwaliteitsbeheerders worden daarbij betrokken. De uitvoering vindt onder projectleiding van een Brzo-omgevingsdienst in 2019 plaats.
- *Ageing.* In 2018 is ageing al een prioritair onderwerp. Gebleken is dat de vastlegging van bevindingen van ageing uniformer en vollediger moet plaatsvinden om goed te kunnen analyseren of er op basis van ageing voldoende mitigerende maatregelen zijn getroffen om ongevallen te voorkomen. Ook de kennis bij de inspecteurs om deze beoordelingen te maken is onvoldoende. In 2018 zullen inspecteurs hiervoor opleidingen volgen. In het kader van het onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) bij Chemelot beveelt de OvV aan dat de Brzo-toezichthouders binnen het thema ageing expliciet aandacht geven aan de risico's van verouderde ontwerpen van installaties. Gestreefd moet worden om bestaande installaties te innoveren op gebied van procesveiligheid. In 2019 zal naast het goed in kaart brengen van de risico's van verouderde installaties en verouderde ontwerpen ook een format voor een stappenplan worden ontwikkeld waarmee in het kader van vergunningverlening kan worden gerealiseerd dat verouderde procesonveilige installaties aan de laatste stand der techniek gaan voldoen.
- *Brzo-bedrijven zijn klimaatproof.* Bij de aanpak van overstromingen ligt de focus niet op de installaties en procesveiligheid binnen de Brzo-bedrijven. Ook het effect van extreme regenval op de veiligheid van deze industriële installaties blijven onderbelicht bij de veiligheidsregio's en de waterkwantiteits- en -kwaliteitsbeheerders. Met de betrokken BRZO+-partners wordt verder in kaart gebracht welke gebieden en welke Brzo-bedrijven maatregelen moeten treffen om bij overstromingen de procesveiligheid van de installaties te waarborgen.
- *Veiligheidscultuur.* Naast de technische integriteit van installaties en het veiligheidsmanagementsysteem is veiligheidscultuur een belangrijke determinant voor de veiligheid. Uit vele (ongevals)onderzoeken zoals Esso, Chemiepack en Odfjell blijkt dat een goede veiligheidscultuur en gedrag voorwaarden zijn om een acceptabel veiligheidsniveau te bereiken. De BRZO+-werkgroep veiligheidscultuur heeft zich de afgelopen jaren samen met TNO bezig gehouden met het ontwikkelen van het inschattinginstrument veiligheidscultuur. Het inschattinginstrument wordt op dit moment gebruikt door alle Brzo-inspecteurs om de veiligheidscultuur in te schatten van de Brzo-bedrijven die zij inspecteren. De resultaten van het inschattinginstrument worden primair gebruikt voor het ranken van de bedrijven voor het risicogericht toezicht. De resultaten van het inschattinginstrument worden niet gedeeld met de Brzo-bedrijven en de bedrijven worden dus niet gestimuleerd of aangesproken op hun veiligheidscultuur. Uit onderzoek blijkt dat veiligheidscultuur meetbaar is. Dit betekent dat meting van veiligheidscultuur objectieve informatie oplevert over mogelijke veiligheidsrisico's bij een bedrijf. Dit vergroot het inzicht en de sturingsmogelijkheden van bedrijven en overheden om het veiligheidsniveau bij bedrijven te verhogen. De BRZO+-werkgroep veiligheidscultuur wil graag een volgende stap maken door het ontwikkelen van een module veiligheidscultuur waarmee bedrijven aangesproken kunnen worden op hun veiligheidscultuur. In 2019 wordt:
 - o onderzocht welke activiteiten en instrumenten bij de BRZO+ partners beschikbaar zijn voor het uitvoeren van veiligheidscultuur beoordelingen;
 - o een module ontwikkeld waarmee de veiligheidscultuur gericht op procesveiligheid, arbeidsveiligheid en brandveiligheid bij een Brzo-bedrijf onderzocht kan worden; in deze module wordt aangegeven wat het doel is van een veiligheidscultuur onderzoek, welke competenties/opleidingen de cultuurexperts moeten hebben, hoe een veiligheidscultuur onderzoek uitgevoerd moet worden en hoe over het resultaat met het bedrijfsleven moet worden gecommuniceerd.

Bijlage 4 Verwachte planning PGS werkprogramma 2018/2019

Publicatie	Afronding
PGS 7: Opslag van vaste minerale anorganische meststoffen	Eind 2018
PGS 8: Organische peroxiden: opslag	Q1 2019
PGS 9: Cryogene gassen: opslag van 0,15 m ³ – 100 m ³	Eind 2018
PGS 12: Ammoniak: opslag en verlading	Q1 2019
PGS 13: Ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties en warmtepompen	Eind 18
PGS 15: verpakt gevaarlijke stoffen	Q3 2019
PGS 16: LPG afleverinstallaties	Q1 2019
PGS 19: Propaan en butaan: opslag	Q1 2019
PGS 25: Aardgas afleverstations voor voertuigen	Q1 2019
PGS 26: Aardgas veilig stallen en repareren voertuigen	Eind 2018
PGS 28 Vloeibare brandstoffen: ondergrondse tankinstallaties	Eind 2018
PGS 29: Vloeibare aardolieproducten, bovengrondse opslag in verticale cilindrische installaties	Q2 2019
PGS 30 Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties	Q1 2019
PGS 31: Opslag chemicaliën in tanks	Q4 2019
PGS 33-1 Aardgas: afleverinstallaties van vloeibaar aardgas (LNG) voor motorvoertuigen (deel 1)	Q1 2019
PGS 33-2: Aardgas: afleverinstallaties van vloeibaar aardgas (LNG) voor vaartuigen (deel 2)	Q2 2019
PGS 34: Drukapparatuur met PS ≤ 0,5 bar	Q4 2018
PGS 35: Waterstoftankstations	Q1 2019
PGS 35-2: Waterstoftankstations binnen de inrichting	Q3 2019
PGS xx: Biovergistinginstallaties	Q4 2019
PGS yy: Lithium-ion batterijen – opslag	Q2 2020
PGS zz: uitbreiding PGS 26 met waterstofvoertuigen	Q4 2019

Bijlage 5 Kennistafels externe veiligheid

In deze bijlage zijn de doelen, activiteiten en resultaten van de kennistafels van deelprogramma 3 beschreven.

A. Kennistafel Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het **doel** van de kennistafel is het onderhouden en uitbouwen van een kennisnetwerk op het gebied van het vervoer van gevaarlijke stoffen en het bieden van een platform aan bedrijfsleven en overheden om in een open sfeer tijdig eventuele problemen te signaleren, te delen en gezamenlijk naar oplossingen toe zoeken.

Activiteit

De afgelopen jaren zijn er twee aparte kennistafels geweest, een voor buisleidingen en een voor basisnet. Deze twee onderwerpen hebben, door de ruimtelijke ordeningsvraagstukken en MOV, steeds meer raakvlakken zodat zij continueren in één kennistafel 'Vervoer van gevaarlijke stoffen' (werknaam). De verschillen tussen beide kennistafels, zoals bijvoorbeeld gerelateerd aan het veiligheidsbeheerssysteem van buisleidingen of de invloed van spoorbeveiliging komen in de agenda's van de bijeenkomsten tot uiting.

Resultaat

Het signaleren en oplossen van eventuele problemen in de uitvoeringspraktijk of met beleid rondom transport van gevaarlijke stoffen.

B. Kennistafel Risicoregister gevaarlijke stoffen RRGs

Het **doel** van de kennistafel is het onderhouden en uitbreiden van een kennisnetwerk, gericht op het registreren van gegevens externe veiligheid. Verder werkt de kennistafel samen met het programma team van de huidige Risicokaart in het gezamenlijk doel om de Risicokaart (RRGS, ISOR en viewer) te onderhouden en waar kan te verbeteren. De kennistafel ziet het grote belang in van het voorhanden hebben van actuele en accurate data voor het uitvoeren van wettelijke taken externe veiligheid. Daarom neemt de kennistafel ook deel in het proces om deze voorwaarden voor het werkveld te creëren. Daarom werkt de kennistafel RRGs ook nauw samen met de Projectgroep Data Infrastructuur (DIS).

Activiteit

In 2019 worden vier reguliere bijeenkomsten van de kennistafel gepland, waarin eventuele problemen in de uitvoeringspraktijk of met beleid gesignaleerd en adviezen voor oplossingen opgesteld worden. De adviezen worden gedeeld met de achterban. Dit gebeurt via Relevant, maar ook via de werkgroep Omgevingsveiligheid. De bijeenkomsten worden voorbereid door het secretariaat van de kennistafel. Daarbij wordt een beroep gedaan op inbreng vanuit de deelnemers van de kennistafel en vanuit het netwerk van de deelnemers. Er worden voor 2019 voorlopig nog geen invoerderdagen gepland en de reden daarvoor is het gekorte budget van de kennistafel.

Resultaat

Ondersteuning van de invoering van actuele en accurate data in het RRGs.

C. Kennistafel Veilige energietransitie

De kennistafel Veilige energietransitie is het vervolg op de kennistafel LNG en andere energiedragers. **Doel** van deze kennistafel is het behoud van een veilige leefomgeving tijdens multimodale wijzigingen van energietransport, -opslag en -gebruik, die plaatsvinden in het kader van de landelijke energietransitie. De energietransitie is Rijksbeleid en is in Nederland in volle gang, omdat het belangrijk is voor de duurzame ontwikkeling. Die transitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee door de productie, opslag, transport en gebruik van nieuwe energiebronnen en energiedragers. De omvang van de transitie van fossiele naar duurzame en herbruikbare energiebronnen is enorm: 20% van het Nederlandse BNP is gerelateerd aan activiteiten met fossiele brandstoffen.⁶

Activiteiten

- Verkrijgen van inzicht van de gevolgen voor risicobeheersing en incidentbestrijding van de invoering en verschillende toepassingen van duurzame en herbruikbare energiebronnen en energiedragers.
- Uitwisseling van kennis en ervaring over hoe om te gaan met de risico's van de nieuwe energiedragers in vergunningenprocedures.

Resultaat

⁶ Mart van Bracht (directeur systeemintegratie Topsector energie) op IFV kennis plug-in (12 juni 2018): De energietransitie en Veiligheid. Zie ook: <https://www.ifv.nl/congressen/>

Inzichtelijke en beheersbare veiligheidsrisico's faciliteert een succesvolle energietransitie.

Aandachtspunt

De veiligheidsaspecten van de nieuwe energiedrager vallen formeel onder het ministerie IenW, terwijl de energietransitie door het ministerie EZK wordt getrokken. De termen en onderwerpen 'risico' en 'veiligheid' krijgen nog weinig aandacht in de beleidsbepalende documenten, zoals het NOVI, Staalkaart van de VNG of de Nationale Energieverkenning⁷. Afstemming en afspraken lijken nog te ontbreken.

D. Kennistafel Windturbines

De kennistafel windturbines is een platform dat ruimte biedt voor het delen van de meest recente en meest relevante kennis op dit gebied. Ook biedt het de mogelijkheid voor overheden en bedrijfsleven om dilemma's en zorgen, kansen en mogelijkheden gezamenlijk te behandelen. Omdat er sprake is van complexe materie is aandacht nodig steeds nodig.

Doel is het onderhouden en uitbouwen van een kennisnetwerk op het gebied van windenergie en omgevingsveiligheid.

Activiteit

De kennistafel Windturbines behandelt de beleidsontwikkelingen in relatie tot de Omgevingswet, windenergie op bedrijventerreinen, veiligheid en plaatsing kleine windturbines, windturbines in aardbevingsgebieden, windturbines en vliegveiligheid & unificatie. De resultaten van de bijeenkomsten worden teruggekoppeld aan de deelnemers (direct) en online gepubliceerd zodat het gehele werkveld hier baat bij heeft. De resultaten kunnen ook leiden tot verbetering of aanscherping van richtlijnen en handboeken.

Resultaten

De activiteiten van de kennistafel worden afgestemd op de vraag en de actualiteit. Het project levert onder andere een continue terugkoppeling via een online medium van kennis, dilemma's en bevindingen in de vorm van FAQ's, jurisprudentie, en dergelijke, en een terugkoppeling aan RWS als coördinator van het Handboek risicozonering windturbines.

⁷ <https://www.ecn.nl/publicaties/PdfFetch.aspx?nr=ECN-O--17-018>

Bijlage 6 Taken en activiteiten kennisportaal Relevant

De onderstaande taken horen bij het reguliere beheer van de website www.relevant.nl en worden uitgevoerd met middelen van de Impuls Omgevingsveiligheid.

- Het voeren van websiteredactie op de inhoud van de website
- De behandeling van vragen en aandachtspunten via de Vraagbaak externe veiligheid
- Het beheren van het discussieplatform en FAQ's
- Het participeren in discussies
- Nieuwsbrieven Relevant
- Het bijhouden van wet- en regelgeving
- Het geven van praktijkvoorbeelden
- Het opnemen van een overzicht van opleidingen (opleidingenportaal)
- Het opnemen van persberichten
- Het bewaken en registreren van de informatiebetrouwbaarheid op de website en de gelinkte websites
- Beheer projectruimten Relevant
- Deelname aan congressen/symposia zoals bijvoorbeeld Schakeldag, Dag van de Omgevingswet en het jaarcongres Relevant
- Technisch beheer en doorontwikkeling de website in samenwerking met technisch beheerder website Relevant
- Beheer overzicht van het kennisnetwerk (overlegstructuur)
- Beheer Werkstandaarden op Relevant3
- Beheer projectruimten programmabureau en expertgroepen
- Ontsluiten van het Informatiehuis EV (zie paragraaf data-infrastructuur)
- Communicatie over en ontsluiten van de resultaten van de projecten IOV (via website en nieuwsbrieven),
- Extra aandacht is nodig voor het stimuleren van het gebruik van het portaal.
- Relatie Ontwerp Veilige Omgeving onderzoeken en versterken
- Het Informatiehuis EV (zie paragraaf data-infrastructuur),
- Een uitbreiding van de informatie met relevante jurisprudentie,
- Het doen van korte onderzoeken om beschikbare informatie te verzamelen,
- Beheer van de vraagbaak externe veiligheid
- Beheer van de wie-is-wie, en link naar de wie-is-wie op Omgevingsnet.nl

Bijlage 7 Projectplan Datainfrastructuur externe veiligheid (DP3) 2019

In deze bijlage is meer (achtergrond)informatie en toelichting gegeven op de hieronder genoemde informatieproducten en –systemen en over de samenhang die daartussen en erbuiten bestaat.

1. de Populatieservice,
2. het systeem kwetsbare objecten⁸
3. de landelijke Signaleringskaarten EV;
4. Gegevenswasstraat.

Activiteiten 2019

1. Populatiegegevens

Deze activiteit is in de paragraaf Datainfrastructuur externe veiligheid op bladzijde 34 beschreven.

2. Kwetsbare Objecten EV

Inmiddels is een pilotsysteem beschikbaar van een informatiesysteem met kwetsbare objecten EV en is in 2018 in samenwerking met het ministerie van IenW (MOV) en het kwartiermakerschap Informatiehuis EV (IPO) ervaring opgedaan met de opbouw van een dataset kwetsbare gebouwen en locaties. Op basis van deze ervaringen wordt een tweede versie van het systeem Kwetsbare Objecten EV (KO-EV, voorheen KOEVIS). Het doel van het systeem KO-EV is om een actueel en accuraat overzicht te bieden van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die in de EV-wet- en regelgeving zijn en worden onderkend. Het gaat daarbij om de categorieën 'beperkt kwetsbare objecten' en 'kwetsbare objecten' in de huidige wetgeving en een aangepaste indeling zoals die voorzien is in de omgevingswet waarbij ook sprake is van zeer kwetsbare objecten en er bovendien onderscheid gemaakt wordt in de kwetsbaarheid van gebouwen en van terreinen. Met nadruk moet worden opgemerkt dat het begrip 'kwetsbaar object' verschillende betekenissen heeft in het EV-werkveld en de aanpalende werkvelden van de risicocommunicatie (Risicokaart) en Crisisbeheersing en -bestrijding (Veiligheidsregio's) en hiermee moet nadrukkelijk en in detail rekening gehouden te worden. De ontwikkeling van een actueel en accuraat bestand met de aard en ligging van de kwetsbare objecten vormt een basisvoorwaarde voor de werking van de EV-Signaleringskaart. Zoals hiervoor al is aangegeven is een eerste pilotsysteem inmiddels beschikbaar. Een tweede versie van het systeem KO-EV is gepland voor 2019 waarin diverse optimalisaties voorzien zijn. Het gaat dan om de volgende aandachtspunten:

- i. Voorbereiding op de nieuwe definities in de Omgevingswet
- ii. Informatie over nog niet gerealiseerde maar wel mogelijke kwetsbare objecten (volgens bestemmingsplannen)
- iii. Optimalisatie van de gegevensverzekering en het gegevensbeheer
- iv. De mogelijkheid voor het bevoegd gezag om beleidsregels door te voeren in de definitie van de kwetsbare objecten (via een interface met de beleidsmodule)
- v. De mogelijkheid voor het bevoegd gezag om via een systeemmodule keuzes te maken over de ruimte die de wetgeving (nu en in de toekomst) biedt in de feitelijke definiëring van verblijfsobjecten.
- vi. Optimalisatie van de presentatie van de kwetsbare objecten (als alternatief voor de huidige waarschijnlijkheden)
- vii. Afstemming met Veiligheidsregio's over informatie-uitwisseling kwetsbare objecten en de mogelijkheid om de handmatige invoer door omgevingsdiensten voor ISOR te digitaliseren (via een koppeling met het systeem KO-EV).
- viii. Uitwerking van de afstemming met Veiligheidsregio's over de definities van kwetsbare objecten EV en VR en operationalisatie daarvan in de module van de EV-Signaleringskaart 'kleurenkaart zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid'.

Resultaat systeem KO-EV

Gegevensbestand met geografische informatie over kwetsbare locaties en gebouwen, dat wil zeggen: waar veel of minder zelfredzame personen zich kunnen bevinden. Het bestand is ontsloten via een gegevensservice. Definities van de huidige wet- en regelgeving, Bevi, worden gehanteerd. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de definities van het Bkl gehanteerd.

⁸ Het doel van de service Kwetsbare Objecten EV is om een actueel en accuraat overzicht te bieden van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die momenteel in de EV-wet- en regelgeving worden onderkend. Dit is gerelateerd aan het informatieproduct dat de kwetsbare gebouwen en locaties beschrijft volgens het BKL, dat al in 2018 wordt ontwikkeld samen met deelprogramma 5.

3. De EV-Signaleringskaart

De EV-Signaleringskaart brengt ten aanzien van de kwaliteit leefomgeving de IST-situatie in beeld. Een eerste versie hiervan is medio 2018 beschikbaar gekomen. Dit was een testversie en is niet verspreid voor gebruik. Begin 2019 wordt versie 2.0 opgeleverd en deze zal worden open gesteld voor gebruik door EV-professionals. In deze tweede versie worden optimalisatie van de gegevenskwaliteit en een verdere systeemintegratie voorzien. In 2018 is gestart met de ontwikkeling van een module voor de registratie en presentatie van aandachtsgebieden. In de loop van het jaar zal deze module worden opgeleverd. Ook zullen in de loop van het jaar aanvullende modules worden opgeleverd voor de 'kleurenkaart zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid' en zal worden nagegaan of het begrip 'milieugebruiksruimte in afstemming met de aspecten geluid en lucht kan worden geoperationaliseerd met de EV-Signaleringskaart.

Resultaat landelijke signaleringskaart EV

Landelijk dekkende GIS-kaart gecombineerde GIS-kaarten, waarin alle relevante risicobronnen met hun relevante risicoafstanden en effectgebieden geografisch getoond, in relatie tot de kwetsbare objecten in hun omgeving staan gecombineerd met extra kaartlagen zoals bestemmingsplannen, planregels, luchtfoto's enzovoorts. De signaleringskaart is een toetsinstrument waarmee het bevoegd gezag haar wettelijke taken (volgens de huidige wetgeving) gemakkelijker kan uitvoeren.

4. Gegevenswasstraat Risicobronnen

Tot op heden zijn de gegevensextracties nog niet uniform (en beheersbaar) georganiseerd. De bedoeling is om alle extracties op een expliciete en beheerbare wijze te organiseren om de extracties waar mogelijk volledig te automatiseren en te streven naar dagelijkse updatefrequentie. Een van de activiteiten in dit verband is de ontwikkeling van een 'voorwas'-systeem met gegevens uit verschillende bronnen. In 2018 is gestart met een pilot voor de bouw van het systeem en in 2019 wordt dit systeem (binnen de financiële mogelijkheden) verder doorontwikkeld. Het systeem zorgt ervoor dat alle extracties uit bijvoorbeeld de BAG worden gecombineerd voor de verschillende systemen.

In 2018 is voor de hier genoemde pilotversie van de EV-Signaleringskaart gebruik gemaakt van het gebruik van het RRGs als databron voor buisleidingen, transport en inrichtingen. In 2019 maken we de transitie om in ieder geval voor de inrichtingen andere databronnen te gaan gebruiken. Het uitgangspunt om niet structureel afhankelijk te willen worden van het RRGs stoelt op een praktische en een principiële overweging. De praktische overweging komt voort uit de constatering dat de Governance van zowel het bestaande als het nieuwe RRGs buiten de scope van het IOV is georganiseerd en er tot op heden geen werkbare relatie is ontstaan om vanuit DIS (noodzakelijke) optimalisaties te kunnen doorvoeren in zowel de bestaande programmatuur van het RRGs als in de toekomstige ideeën, plannen en ontwerpen voor een nieuw register. De principiële overweging om het RRGs niet op te nemen in de ISA komt voort uit het feit dat het RRGs voor inrichtingen geen bronbestand is. De gegevens worden namelijk handmatig ingevoerd op een later moment (en door andere personen) dan het moment waarop de gegevens ontstaan. Ze ontstaan in het proces van vergunningaanvragen. Het project DIS kiest er dan ook voor om de bronregistratie van inrichtingen te plaatsen binnen de zaaksystemen van het bevoegd gezag (VTH-applicaties). In aanvulling daarop zal het systeem Gegevenswasstraat het wettelijk verankerde informatiebeheer van het bevoegd gezag voor inrichtingen digitaal ondersteunen. De Gegevenswasstraat is echter geen bronbestand maar een procesbestand, vandaar het begrip 'Gegevenswasstraat'. Het bronbestand voor inrichtingen wordt gevormd door de VTH-applicaties van het bevoegd gezag. De Gegevenswasstraat zal gaan bestaan uit de volgende componenten:

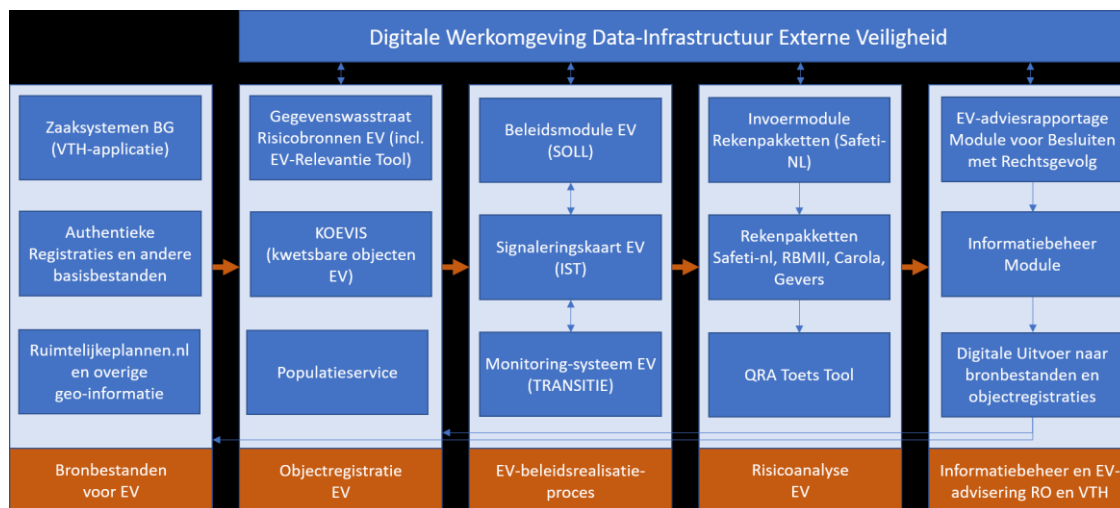
- Het extraheren van bron- en basisgegevens uit landelijke bestanden: OOR (voorwas), zie hiervoor
- Het verkrijgen van nieuwe EV-relevante inrichtingen uit de zaaksystemen: EV-Relevantietool en het doorsluizen van de gegevens aan de VTH-applicaties
- De ontwikkeling van digitale interfaces met VTH-applicaties om gegevens bij de bron af te tappen voor wat betreft inrichtingen/activiteiten. (reservelijst)
- Het beheren van gegevens: Object/Relational Database (reservelijst)
- Een gedigitaliseerde procedureafhandeling voor de optimalisatie van gegevens over risicobronnen: Digitale Draaiboek voor Datakwaliteit op orde (D3) (reservelijst)
- Het verstrekken van gegevens aan EV-Signaleringskaart en op verzoek ook aan het RRGs

Resultaat Gegevenswasstraat

Verhogen van de betrouwbaarheid, bestendigheid en beheersbaarheid (datakwaliteit) van de, in de informatiesystemen gebruikte data.

Samenhang tussen de informatieproducten IOV en daarbuiten

In het kader van het project Datainfrastructuur (als onderdeel van het programma IOV) wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een stelsel van gedigitaliseerde informatiesystemen ter ondersteuning van de huidige EV-taakuitvoering, anticiperend op de Omgevingswet. Om te zorgen dat er voor de informatieproducten en systemen die in dit project worden ontwikkeld een samenhangend stelsel ontstaat, is in 2018 een architectuur ontwikkeld en toegepast op alle ontwikkelingen in het project. Op deze manier wordt er op een compacte en kostenefficiënte wijze gebouwd, zie figuur B1.

Figuur B1: informatiesystemenarchitectuur DIS

De ontwikkeling van de architectuur wordt uitgevoerd van links naar rechts (zie figuur B1). Het project DIS is gestart met het digitaal verkrijgen van gegevens uit externe bronnen. Het gaat dan om bestaande bestanden als de BAG en ruimtelijke plannen.nl. Digitale extractie uit landelijke bron- en basisbestanden scheelt veel handwerk en bovendien wordt zo de datakwaliteit een flinke boost gegeven.

Bijlage 8 Informatieproducten van het Informatiehuis externe veiligheid*Afbakening*

De Risicokaart is een wettelijk communicatiemiddel vanuit de Wet Veiligheidsregio's. Het valt niet onder de Omgevingswet. Daarmee is het geen onderdeel van het informatiehuis externe veiligheid. Het is wel onderdeel van de portefeuille van de provincies, en daardoor verstandig om ontwikkelingen in samenhang te beschouwen.

Informatieproduct en EV	Gegevens	Stand van zaken	(Beoogd) eigenaar	Onderdeel van
Risico veroorzakers en bijbehorende Plaatsgebonden risico's	Locaties waar (complexe) risicovolle activiteiten plaatsvinden en de daarbij behorende contouren voor het plaatsgebonden risico. Dit is een zeer uitgebreid informatieproduct dat in (zelfstandig te gebruiken) deelverzamelingen stapsgewijs wordt gerealiseerd. Deelverzamelingen: • Buisleidingen • LPG Tankstations • Basisnet EV • Overige EV-relevante wegen • Windturbines • Luchthavens • Defensie (+ zoneringen) • Vuurwerk • Overige installaties (Seveso), opslagen etc. Deze gegevensverzameling staat beschreven in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving als Register Externe Veiligheidsrisico's	Korte termijn: Gegevens beschikbaar via het RRGs Middellange termijn: Vanaf inwerkingtreding Omgevingswet zijn de gegevens beschikbaar via het nieuwe te bouwen register externe veiligheidsrisico's	Ministerie IenW	IOV; DP 5
Aandachtsgebied en (complexe) risicovolle activiteiten	Geografisch contouren van aandachtsgebieden rond desbetreffende activiteiten met (complexe) risicovolle activiteiten. Het betreft: • Brand aandachtsgebied • Explosie aandachtsgebied • Gifwolk aandachtsgebied	Korte termijn: aandachtsgebieden worden berekend voor bepaalde categorieën, o.a. Brzo. Standaardafstanden in tabellen BAL. Beschikbaar voor professionals via de Signaleringskaart EV	Omgevingsdiensten, onderdeel van de vergunning.	IOV; DP 5
Voorschriften gebieden EV	Op basis van bestaande aandachtsgebieden kan het bevoegde gezag voorschriften opleggen aan nieuwe ontwikkelingen die in een aandachtsgebied plaatsvinden. Het betreft nieuw beleid dat ingaat bij inwerking treden van de Omgevingswet. Regelgeving staat in het BKL en BAL	Vastgelegde voorschriftengebieden worden zichtbaar gemaakt op het gemeentelijk Omgevingsplan. Geen afspraken over aansluiting IHEV	Gemeenten	Omgevingswet
EV-rekentools	Tools en applicaties die complexe berekeningen kunnen maken voor het vaststellen van plaatsgebonden risico's en groepsrisico's, t.w.: Safeti, RBMII, LPG-tool, Gevers, Populatie service tooling en populatie service (kaartlaag): gegevens over het aantal personen in een gebied dat maatgevend is voor	Korte termijn: tools Safeti, RBMII, LPG-tool (beschikbaar via Relevant- IOV) Gevers beschikbaar via RIVM.	IenW	Bevi, BevT, BevB

	(complexe) berekeningen van risicocontouren. • direct gekoppeld aan desbetreffende tool, • of ontsloten in een dataservice en als kaartlaag herbruikbaar	Populatie service tooling en populatie service (kaartlaag) beschikbaar via www.relevant.nl	Korte termijn: Provincie Zuid-Holland Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3
Risico ontvangers: Kwetsbare gebouwen en locaties	Gegevensbestand met geografische informatie over kwetsbare locaties en gebouwen, dat wil zeggen: waar veel of minder zelfredzame personen zich kunnen bevinden. Het bestand is ontsloten via een gegevensservice. Definities staan vermeld in het besluit kwaliteit leefomgeving. Beoogd wordt het bestand ook te benoemen in het invoeringsbesluit. <i>Aanvullende opties</i> • Het inrichten van een mutatievoorziening t.b.v. lokale nuancering • Koppelen populatie gegevens aan locatie/gebouw gegevens	Eind 2018 beschikbaar via www.relevant.nl en via de signaleringskaart EV (zie hieronder)	Korte termijn: Provincie Zuid-Holland (KO-EV) Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3
Samengestelde informatieproduct en EV: Signaleringskaart EV	De Signaleringskaart externe veiligheid combineert gegevens over kwetsbare locaties en gebouwen in samenhang met risicovolle activiteiten. Door extra kaartlagen zoals bestemmingsplannen, luchtfoto's etc. toe te voegen ontstaat een toetsinstrument waarmee het bevoegd gezag haar wettelijke taken gemakkelijker kan uitvoeren. Stapsgewijs opbouwen vanuit te ontwikkelen informatie producten en huidig aanbod.	Eind 2018 beschikbaar via www.relevant.nl	Korte termijn: OD Rivierenland Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3

Bijlage 9 Begrippenlijst⁹

Externe veiligheid	Bij externe veiligheid gaat het om de risico's door opslag, productie en het transport van gevaarlijke stoffen en het in werking hebben van windturbines en luchthavens.
Groepsrisico (GR)	Cumulatieve kansen per jaar per kilometer transportroute Dat tien of meer personen in het invloedsgebied van een transportroute overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op die transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
Plaatsgebonden risico (PR)	Een risico op een plaats langs, op of boven een transportroute, uitgedrukt in een waarde voor de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op die transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
Basisnet weg/water/spoor	Wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit zorgt ervoor dat de kans op een ongeval en het vrijkomen van deze stoffen zo klein mogelijk is.
Bevi	Besluit externe veiligheid inrichtingen
BevT	Besluit externe veiligheid transportroutes
BevB	Besluit externe veiligheid buisleidingen
Beperkt kwetsbare objecten	Beperkt kwetsbare objecten zijn gebouwen waar zich juist niet veel mensen kunnen bevinden of gebouwen waar alleen zelfredzame mensen aanwezig zijn.
Kwetsbare objecten	Kwetsbare objecten zijn gebouwen waarin zich veel mensen kunnen bevinden of gebouwen waar niet-zelfredzame mensen aanwezig zijn (zieken, bejaarden, kinderen).
Zeer kwetsbare objecten	De zeer kwetsbare objecten vormen een nieuwe categorie ten opzichte van het Bevi en spelen een rol in de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid. Zeer kwetsbare objecten zijn tevens kwetsbare objecten, ze vormen een subcategorie van de categorie kwetsbare objecten uit het Bevi. Het gaat om objecten waar groepen personen verblijven met een beperkte zelfredzaamheid, zoals minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten. Zeer kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld ziekenhuizen of kinderdagverblijven.
Invloedsgebied	Het gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico van een weg, spoorweg of binnenwater tot de grens waarop de letaliteit van die personen 1% is.
Plasbrandaandachts gebied (PAG)	Een gebied waar bij het realiseren van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten rekening dient te worden gehouden met de mogelijke gevolgen van een ongeval met brandbare vloeistoffen.

⁹ Met dank aan het project Ontwerp Veilige Omgeving

Aandachtsgebieden	Aandachtsgebieden zijn gebieden waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen <i>onvoldoende</i> beschermd zijn tegen de gevaren die in de omgeving kunnen optreden. Dat betekent dat zich, bij een ongeval, nog levensbedreigende gevolgen voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen drie soorten gevaren voor de omgeving: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Het bepalen van een aandachtsgebied maakt direct zichtbaar welke gevaren in een gebied kunnen optreden. Hierdoor vormt het aandachtsgebied een instrument voor bedrijf, bestuurder en burger om het gesprek over veiligheid en bescherming te starten. Er zijn drie typen aandachtsgebieden: • Brandaandachtsgebied; • Explosieaandachtsgebied; • Gifwolkaandachtsgebied.
Voorschriftengebied	Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. In het deel van het aandachtsgebied dat in het Omgevingsplan is aangewezen als voorschriftengebied, gelden aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Zeer kwetsbare gebouwen (zoals ziekenhuizen, gevangenissen, kinderdagverblijven) gelegen in aandachtsgebieden moeten altijd worden aangewezen als voorschriftengebied, waardoor hiervoor altijd de aanvullende bouweisen gelden. De aanvullende bouweisen gelden niet voor bestaande gebouwen die binnen een voorschriftengebied liggen.
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving In het Besluit activiteiten leefomgeving staan algemene rijksregels over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Veel van de regels gaan over milieubelastende activiteiten.
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving De regels van het Bbl gelden voor iedereen die de volgende activiteiten uitvoert: • het bouwen en verbouwen van bouwwerken • het brandveilig gebruik van bouwwerken • het slopen van bouwwerken • het verwijderen van asbest uit bouwwerken • het breken van bouw- en sloopafval op de locatie waar dit materiaal vrijkomt
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving In het Besluit kwaliteit leefomgeving stelt het Rijk algemene regels om nationale doelstellingen te kunnen realiseren en om aan internationale verplichtingen te kunnen voldoen.
Ob	Omgevingsbesluit In het Omgevingsbesluit staan algemene en procedurele regels over: • Het beschrijft wie in uitzonderingsgevallen het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen; • Het regelt dat een bestuursorgaan dat niet langer bevoegd gezag is, toch advies kan geven of instemming moet verlenen voor een omgevingsvergunning;

- Het werkt regels uit voor bepaalde procedures;
- Het werkt regels uit voor kostenverhaal bij grondexploitatie;
- Het beschrijft de gevallen wanneer het college van burgemeester en wethouders niet belast zijn met toezicht en handhaving;
- Het beschrijft welke documenten digitaal te raadplegen moeten zijn.

Net-niet Brzo
bedrijven

Risicorelevante bedrijven met de vergunningen die volgens criteria net onder de formele grenzen van het Brzo-regime vallen.

ZZS

Zeer zorgwekkende stoffen zijn gevaarlijke stoffen voor mens en milieu.